

Meditációk

1 /1a/ Myndazaltall, ha ez uylagnak meny büne uagion, mind en chelekettem uolnais; es ha en el karhoznam, mind ez uilag üduözülhetneis! (quodam sit).

Az en uram Jehoua Jesus christusnak, en erettem ki omlott

5 zent uerenek egik cheppenek harmadrezebenn: melli ki omlott en erettem az magas kereztfann az ö zent oldalaboll es kezeiböll labaiboll: uiseluen töuis koronat.

Annial uallom + es hizem isteni segichigedböll CSB mpria+ nagioznak az en minden büneimnell, Atia ur Istenn az

10 te Irgalmassagodat es kegielmessegedet: Valameniuel nagioz az TELLYESZENTHAROMSAAG Egi bizoni Istenseeg, az baluanioknall, es az emberi nemzetsegnell.

Ennekokaert legi irgalmas kegielmes nekem zegeny bünös fyadnak zolgadnak: Et erige de stercore pauperem.

15 Emlekezel meg az o es uy testamentombann, Ingienualo, irgalmas, igaz, kegielmes, hyuu, meg ualtoztathatatlann, kezerithetettlenn, banatnelküll ualo, zent fogadasidroll, es igyretydröll: mellyet igaz esküeseddelis az profetaknall, es az Euangelistaknall, christus Jesus
20 altal, meg erőssítetteell.

Monduan, Elek en Isten, ky nem kywanom az bünös embernek halalat,hanem hogy meg teryen az bünös ember az ö utaroll, es ellienn: Teryetek meg, teryetek meg azert, az ty gonoz utaytokroll, Miert haltok meg Israelnek ha-

25 za? Ibidem

Ismeg mikor mondom az hitetlennek (az az az bünös embernek), Haluan meg halzz: Es meg terend az ö büniböll, es itiletet es igassagot chelekezik. Tudnillik, az bünös ember az zalagot meg aggja, es az mit el ragadott

30 /1b/ meg aggya, az életnek paranchiolattian iarr, ne chelekegyek hamissagott: Eluen Ell es meg nem haall.

Mynden ö uetkey mellieket uetkezett emlekezetbenn nem leznek: Itiletet es igassagott bhelekedett, Eluen Ell,

Ti pedig en iuhaim, en mezömnek iuhaj, Emberek uattok, En uagiok AZ TI ISTENTEK, EZT monta az ur JEHOVA. &

35 Tanolliatok Jott chelekedny,keressetek az itiletet, igaz-

- 1 gassatok az meg nyomoritottat, itillyetek az aruanak
itillyetek az özuegnek.
- No most iöuetek elő, es perelliönk meg, Ezt mongia az JEHO-
VA:
- 5 Ha ollianok leznek az ti büneitek mynt az fekete zederies
festeak, mint az hoo meg feyrednek:
Ha ueressek leznek mint az fereg, mint az giapiuu feyrek
leznek.
- Ha akariatok es halgattok, az földnek iauait ezitek:& &
- 10 Christus uronk által az uy testamentomba igi zollazz ur
Isten: Jöietek en hozzam miniaiann, kik meg uattok ter-
heltetue, es ell farattatok, en meg köniebitlek titeket.
Ezre pedig az mi christusonkra, credenciat adall, az iordan
uize partiann, monduan.
- 15 Ez amaz en zerelmes fiam, kiben nekem keduem tööllt, EZT
HALGASSATOK.
- /2a/ Mely christus uronk aztis mongia az Euangelistanall:
Valamitt kerendetek az en neuemben az en zent Atiamtol
meg adatik & keryetek es el uezitek, hogy az ti öröme-
tek tökelletes legyenn, pulsate aperietur querite in-
uenietur.
- +Date petite pulsate querite CS mpria+
- Söött ezzelis biztatt, hogy mykor my gonozok uagionk, es
fyaynknak iot adonk & meniuel inkab acc Atia Isten,
25 zentlelkett, nekönk, keröknek.
- Ide Jaroll az Esaias 48 (quasi quintus euangelista) En En
magam uagiok amaz egiedöll, Ego Ego ille ipse sum, ki
el törlöm az te büneidet, azt pedig emmagamert, es AZ
TE BÜneidröll mEg nEm EmlekEzEm. qui deleo transgres-
30 siones tuas, ideoque proPTER mE, et PEccatorum tuorum
non recordabor.
- Christus uronk pedig igi zoll, Holott ti gonozok uattok,
es tuttok iott adni fiaitoknak: Meniuell inkab aad az
ti menei zent Atiatok zentlelket az kerönek.
- 35 Ennekokaert uram legy yrgalmas kegielmes nekem bünösnek,
qui inter peccatores primus sum, ki az bünösök közöt
leg nagiob bünös uagyok:

1 Emlekezzell meg az te zentlelkednek zalagsagaroll, es Ezeknek felette, az te zent két yegieid adasaroll, az ur uachioraiaroll, es az keresztsegröll:

Kyket az JEsus christus, az zentharomsag Istensegnek neube zerzett. LEgi Irgalmas kegielmes Ennekem, az en nicomorult feiemnek

Ki igi zollaz az profetanall, Kire tekinchek, ha nem az töredelmes ziuöre es az alazatos ziuöre, es arra, akki rettegi az en bezedymet.

10 Bochasd meg uram utcunque tegedet meg bantottalak, es bantalak giakorta, söt zempillantasonkent egezz eletembenn halalomnak oraiaglann.

Kyt en mind akaratommal, akaratomnelkül, uakmerökepen, tuduan, es tudatlanoll, zanzandekcall uakmerökeppenn

15 /2b/ mynd chelekedetybenn, es gondolatimban, utcunque giakorlatossagal bantottalak, es bantalak naponkent orankent holtom oraiaglann.

Agyad uram Isten az te zentlelkedet ennekem bünösnek, kytt soha el se uegy en töllem, Zentlelkedet

Byry es igazgass engemet; uezerey es uigaztalj, es uilagosich biztass batorychy, oktass tanachiolly, confirmally az iogbann, az gonozoktoll oltalmaz meg.

Ezen zentlelkeddell es ezek tüzeuell, sütögessd ky en belöllem minden bünnek sepreyet maradekyatt, sött meg giökerezesetis:

Es az Jesus christusnak en erettem ki omlott zent uereuel, meg coraluan, rigaluan, ötözuen, az en ziuemet lelke- met es mynden rezeimett, engem meg tiztituan meg indituan:

30 Jöy ell tellieszentharomsaag Egy bizoni igaz Jehoua Isten, es lakozall en bennem erdemetlen zegeni zolgadbann mind örök az te igaz igireted zerent; Es zerez ergem temagadnak melto lako templomnak. Nem az en erdememböll, de

35 chiak az te ingien ualo irgalmassagodboll.
Ky igi zollaz az christus altall, Ha ki engemet zeret az en bezedemet meg tartia: Es az en Atamis zereti ötet,

- 1 es ö Hozzaia mEgiönk, es ö nalla meg maradonk:
 Az zempal apostolnalis igi zoluann: nem tugiatoke hogi
 ti az ti bennetek lakozo zentlilek Istennek templomj
 uattok &.
- 5 Annakokaert en Istenem az te iouoltodert lakozzall en ben-
 nem, erdemetlen fergedbenn.
- /3a/ Azonkeppenn, minden, Istennek nem kedues tizteleteket,
 emberek feitöl talaltattakat, Istentöl nem paranchiol-
 tattakat az ö igiebenn, az o es uy testamentombann; Es
 10 az Isten igieuell ellenkezöket innen ki atkozuan. Embe-
 reknek feiektöl tonalt tizteleteket tradiciokat kik nem
 egieznek az ur bezedeuel ki uetuenn.
- Az bodogsagbann leuö zenteknek tiztessegeket tiztelem,
 mogia keppenn, mint Istennek confessorit, es immar meg
 15 holt bodogult Isten Ecclesiariat: triumfantem. De azert,
 Erdemetek, közbe iarasokat, ertönkualo külön külön pa-
 pista modonn ualo imatsagokat, inner ki kötuen es ki
 ueuenn:
- Egiedöll chiak az JEhoua Jesus christus altal, az Atianak
 20 aduan az haladast /!/ imadast, zenfiaual /!/, zentlel-
 keuel egietemben, in unitate et trinitate Amen. Mert
 engemet sem Baall, sem belial, sem dagon, sem Remmon,
 sem Astaroth, sem Juno, sem uenus, sem Jupiter sem
 maars: nem teremtett; semmi iot uelem sem tehetnek; -
 25 snemys uarok semmy iot töllök; kik magoknakys io tehe-
 tettlen baluanyok uoltanak.
- De könyörgök felsegednek örök Atia ur Isten, az te zentfy-
 adnak az my uronk Jesus christusnak altala: legi irgal-
 30 mas kegielmes nekem fertelmes bünös zolgadnak, es er-
 demetlen tekozlo fiadnak.
- Ký nem uagiok melto hogy fyadnak hiuattassam, sött (Isten-
 seged köuezuenn) az ebekell sem erdemlenem en hogi ke-
 nyeret egiem:
- 35 Ki az bünben ugi mint az borsepróbenn, auagy, az en ganeom-
 bann, be fagitam, bele keueröduenn:
- Kiben engemet ha zöuetneket giuytaz o en hiu Jehoua Iste-

1 nem, Es hogi ha engemet en uram Istenem felkerez: fer-
tenguen büzhöduen, talalzz, s uallions houa lezek akkor te
te elötted?

En uagiok iay, az perditus tekozlo fiuu:

5 /3b/ A planta pedis usque ad uerticem capitis, non est in
me sanitas: Ne Intres, in iudicium cum seruo tuo domi-
ne non Istificabitur /!/ enim in conspectu tuo omnis
uiuens.

10 Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis
concepit me mater mea:

Si iniquitates nostras obseruaueris domine domine quis
sustinebit & Delicta quis intelligitur ab occultis
munda et ab alienis parce seruo tuo domine.

15 Az en Atiaymnak uetkekert engemet en Istenem ne büntess,
se az en magam uetkeyert: kik nagiok s sokak.

Delicta iuuentutis mae et transgressiones meas ne memineris
domine, propter nomen tuum, quod est sanctum in secu-
lum seculi.

20 En ertem Ne büntess uram maasokatt: de engem se büntess az
en fogantatasomtoll fogwa ez ideig, es halalomig ualo
büneimertis, egiebek büneiertis!

Ky enn, Adam magua leuenn, naponkent uetkezem:

25 Zanom es Banom az en büneyemet de nem elegedendö az en pe-
nitenciam arra, hogy elegett tehessek, elegtetelt fi-
zethessek büneimert.

30 Myert? mert, sem az, fides az hitt nem Enim, Isten aiande-
ka; sem az contricio, az töredelmesseg sem az noua obe-
dientia, az uy engedelmesseg: ha nem enim, mitt fizet-
hetek uram az tiedből teneked, kiuel meg elegithesse-
lek?

De ennek felette, az uionnan ualo zületes sinchen ez uila-
gon mi bennünk tökelletesen bünnelkül.

35 /4a/ MERT noha engemet Illien keseruessenn meg ostoroztall
latogattall, de irgalmassagodat töllem mint sauultul el
nem uöttes:

El sem uezed, mert hyu isten uagi, az mint az apostolnal
mondod: es megis esküttell, hogi uezedelmönket nem ki-

1 uanod, az profetanall.

+Fidelis est deus qui non patietur uos supra id: Ezechiel-
is, Viuo ego dicit dominus nolo mortem peccatoris sed
ut conuertatur et uiuat. CSB mpria+

5 Annakokaert keserues ostoridertis (kik uagj könniek uagi
nehezek) felsegednek halakat adok. Spiritus promptus,
etiam si caro infärma: Bonum est ut humiliasti me ut
discer iustificaciones tuas domine: Fidelibus in eum
omnia cooperantur in bonum.

10 Ennekokaert az EEg az föld, az tenger, es mynden az egben
valo allatok, teged dichiöuichienek:

Enys meg niomorult bünös zolga, az kereztienek kell egie-
tembenn felsegednek öröke ualo halakat adok:

15 Dichiruinn, alduann azzal az tiztelettel, akkit senkinek
nem acc, az mint az profetanall mondod Gloriam meam
alteri non dabo.

Ki ueuenn innen az en ganeihoz hasonlo erdememet, es az
en igassagomat, ki hasonlo az azzonallatt uerkorsagos
ruhaiahoz ki hazontalann zolga uagiok.

20 Ki tu uann innen az en io chelekedetimnek erdemest, mint
az port es hamut.

Mindenfele baluanikokatt, es azoknak tizteket utalatnak
monduan, kik /.../; ki tiltok innenn /.../ tiztelet-
böll.

25 /4b/ Cum laus tua in te, et laus nostra ex te per te et
in te

Et alioqui, minemö utalatos bünös ember en legek, te fel-
segednek leg kissebik irgalmassarol, közönest sem tud-
nek tennem: nem hogy halakatt adnom.

30 Holott az bünt, mint az bö uyzet naponkent be yzom, et
onus graue grauatum est super me, adeo ut si iniquita-
tes nostras obseruaueris domine, quis sustineat? Es
az mint (Isten köuetuen zollok) az ebb okadasomra te-
rek, es mint az dizno, az fertöbenn meg heuerek.

35 Ollian igassagom, mint az haui korsagos azzonak rut ru-
haya, halmott halomra haitottam, bünt bünre:

Es az christus Jesus, az melly rut büneimet magaua elte-

1 mette uala, azt naponkent aasogatom ki, es mint az bika
az port az feire, azonkepenn haniom az en feiemre.

Semminemő bünt nem talalok akitöll ualami dögött nem uontam
uolna magamhoz, söött: ez uilagnak minden bünitte chele-
5 kettem uolna örök karhozatomra:

Nisi uerbum tuum caro factum fuisset pro nobis, et inhabi-
taret in nobis /.../ spiritum suum sanctum, et cum spi-
ritu sancto suo: cum te aeternoque etiam, Patre nostro:
qui dixit, ego et pater unum sumus & Si quis diligit me,
10 sermonem meum seruabit & ad eum ueniemus, et apud eum
mansionem faciemus. & En uagiok az dealbata paries.

Illyen fertelmes bünös ember enn leuenn, leg kyssebbik iod-
ra melto nem uagiok, de leg nagjobjik. ostorodra melto
uagiok: Söött az örökk karhozatrais melto uagiok.

15 Sed ut ut est, gratuitus sum, quod sum, in bono: es az go-
nozt az ördögtöll es magamtoll uöttem: ki en ollian ua-
giok mint az koporso, kiöl zep, belöl rut.

Illyen utalatos bünös ember leuenn, mindazaltall felseged-
nek örök Atia ur Isten, az en uram Jesus christusnak al-
20 tala z/.../ in unitate et trinitate /.../

Minden lelki es testi io tetemenidert, lelkiekert es tes-
tiekert, kiualtkepenn lelkiekert: Ez /.../ ertis ! kik
uagi könniek, uagi nehezek.

/5a/ Oltalmaz meg annal nagjobj niomorusagoktolis.

25 Hertelen halaltol, dög halaltol, mirigi halaltoll, meni
ütö köuektöll, külsö belsö keleueniektöll, mynden zör-
niüsegektöll, chyodaual peldauol leteltöll, üdöknek
zörniüsegitöll. Büntöl ördögtöll, ördögnek tagiaytoll,
es uram haragiatoll, sok sogo hogo gonoz akarointoll:

30 Ki eddigis perforibus aytom előtt uolt, es ream iött uol-
na, ha felseged nem oltalmazott uolna en hiu Istenem:
Agiad uram Isten ut non dominetur mihi omnis iniquitas,
et non regnet in mortali corpore meo peccatum.

Angial uram Isten nem lehetek, et gracia tua sum, id quod
35 sum: de Atiai gonduiselesedböll legi uelem, ne uralko-
gek raitam se az bün se az ördög mert en tied uagiok.

Bizoni uram, ha egik kapudon ki uerecc, masik kapudonn se-

1 gichegedböll hozzad uizza kullogok es futok, az te se-
gichigedből.

Mert houa tudnek en az meg haragutt Isten előtt futni, ha-
nem az meg bekellett Istenemhez uramhoz.

5 Azert ualahoua tezez, tied uagiok; ihonn mostannis fejemet
lelketem te Istenseged kezebenn hoztam, noha engem ele-
itől fogva sokak yegettek es remitettenek mindenkeppenn:
sőt igaz hitemmel uallasommalis yeztettek gialaztak.

De ha meg ölzis, tebenned bizom segichiged altall &.

10 Tibi Tibi Soli peccau, et coram te malum feci ut Justifi-
ceris in sermonibus tuis, et uincas cum indicaris.
Si iniquitates nostras obseruaueris domine, domine quis
sustinebit &.

/5b/ Emlekezzell meg irgalmas es igaz Isten, mert Isten es
15 nem ember uagy: az emberre lött Istenbenn, es köniörölly
raitonk mindenbe es en raitamis

Vedd ki immar közzöllönk ez nagi dög halalt, de az ördögöt
fökeppenn, kinek chelekedetjnek el rontasara zent fia-
dat küldötted.

20 Ne örölliének raitonk az te ellensegid es ne mongiak hol
ezeknek az ö Istenek?

Zallion le az kereztröll es zabadicha meg magatt, holott
egiebeket meg segethetett.

Meg bezellem uram iotetedet segicheged altall, az en atiam-
25 fiainak az nagi giülekezetbenn.

nagi io egesseget en Istenem, tartch meg az zegeni meg nio-
morodot harom kis aruakall, es zegeni kett hozzad te-
ritetted kis Atiamfiayuall:

Kiket mind lelkekben testekbenn felesegemmel hozam tarto-
30 zokkal Atia, Fiv, ZentLelek; Tellieszentharomsag Isten,
en magammal egetemben, az te oltalmad gonduselesed ala
aianlok. Az Tellies zentharomsag Isteni kegielmesseged
zallion mi reank.

/6a/ Kiböll az uehessen ki minkett, es az arthasson uehes-
35 sen nekönk eltönkben s holtonk oraiannis;

Az ki Igazb, irgalmasb kegielmesb erössb hatalmasb uolna te

1 felsegednell:

Es az vehesenis kj az te oltalmedalol erös kezeidböll: ez pedig hogy sem egenn, sem földönn, sem pokolbann ninchen senky: ennekem senki nem arthatt. &&

5 Irgalmas Jehoua Jesus christus: legi irgalmas kegielmes ennekem bünösnek, et qui das iustum consilium, simul fer auxilium. Coram omnibus patefiat praeter te non esse, Justum et aeternum Jehoua Deum. Qui non dormis, neque dormitas, Rex Israel, qui custodis Israel: non sunt cum poenitencia dona tua domine: nemo capiet de manibus tuis oues tuas, domine oues tue uocem tuam audiunt, DA ET JUBE DOMINE MII. &

Viglagosito /!/ es uigaztalo zentlilek aldott ur Isten, Jehoua Istenn: özüegieknek aruaknak urok Istenek: Ez uilagnak teremtoie, az Atiaual, fiuall. ki az iokat bennönk el kezded: de bizoni te uizedis en uram Istenem ueghez: Legi irgalmas kegielmes nekem bünösnek.

Es hatalmas Jehoua Istensegedet irgalmædbann hozzam bünös-höz mutassad meg, mind most s mind örökke.

20 Mert en bizoni erdemetlen uagiok, de hozzad ragazkottam s tamazkottam, mert terollad mongia az iras: mert Isten es nem ember uagi, ezert nem chelekeded az te haragodnak megbusulasat, a zent Isten.

/6b/ Caput Tercium, ky ezis, en zegeny poenitencia tartasomnak eneke

Örökkeualo meltosagos, aldando, tellieszentharomsag egi bizoni igaz ur Istenn:

Vallom elötted magamat bünösnek, en zegenj bünös emberr, ki az bönösök között első uagiok, ki uetkeztem chiak te ellened, en Istenem.

30 Valasztott fiad leuenn, magamat meg rutitottam sokkeppenn: es az saarbann feküttem zabad akaratom zerent, mint az tekozloo fiu.

35 Naponkentis pedig, naproll napra bantalak uram es busitalak sok undok büneimmell, en utalatos emberr: tegedet nem zeretuen ugi az mint felseged parancholta:

Te pedig zerettel engemet o en hiu Istenem.

- 1 Hiuasod előtt ell reiteztem, kegies intisid előtt fileimet
be dugtam:
Meg unalmaztam felsegedtöll, TE pedig en HIV Istenem, mi-
nek előtte fell kyaltottam uolna, büneimet meg bochiat-
5 tad, meg zabaditottal:
Meg mentettel niaualiaimboll, es zeretteell engemett.
De ha meeg azokat hatalmaskodni hattad uolna raytam, az
kiket netalan bünnek sem tartottam, regenn az karhozat-
ra iutottam uolna.
- 10 Vetkeztem Vetkeztem uram az te zent paranchiolatidnak el-
lene, es az te törüenied ellen, ektelenöll es hamissan
chielekettem: kinek rutsagabann, mostis undokoll fet-
rengék es dohoskodom.
- /7a/ Teneked teneked uram chiak egiedöll uetkeztem, es te
15 előttd gonozt chelekettem, hoga igaznak talaltassal
az te zent bezedidbenn, Es meg giözz mindeneket az te
igaz itiletidell.
+Quamuis hunc locum ita etiam ego intelligo, ut uincas
cum indicabitur & hoc est, cum tu Juste Judex recte
20 indicas omnes filios hominum, uincas & hoc est: uinca-
ris a nobis miseribus peccatoribus merito filij tui
per Spiritum Sanctum. CSB mpria⁺
- Teneked teneked uram uetkeztem egiedöll, s ezert uallom
meg, keseruessen keruen tegedet Hogy az te kegielem
25 igirö igaz bezedidröll uram emlekezzell meg irgalmas-
sann igiretidbenn: -
Es meg giözettessell az te igaz itiletedböll ualo haragod-
nak ideinn, mi tölönk tieidtöll, nagi bünösöktöll:
Az Jesus christus által ualo esedezesinkben, igaz esküe-
30 seddel, ualo ingin ualo igiretid zerent.
- Vetkeztem uetkeztem uram, s naponkentis mint giarlo Maagg
uetkezem ellened, kikert eletembenn ualo kesergest ua-
laztottam magamnak, es az en lelkemnek süröseges fohaz-
kodast:
- 35 Ziuemnek pedig holtig ualo poenitenciaat de az te segiche-
ged által, kinelkül semi iot nem chelekezhethönk.
De ime uram sokzor mint meg Esem utambann, kiböll ha kj

1 nem uennell oda hálnek meg seniueduen bűdösüluen.

Nem erdemlem uram ayandekjdnak nagisagitt, meltatlan uagiok minden irgalmassagodra uram: Legkisebbikre melto nem uagiok.

5 Az myre uram teremtetell uala, azt en altal hagaam, sokzor az mit en töllem kiuantal uolna meltaann: azt en felsegednek meg nem attam.

Igaz ziuel uallom hogi mikor en bünt chelekettem, az he-
ljett felseged en uelem iott chelekedett: mostannis igi
10 chelekezell uram uelem: ET quasi parturiens alloqueris
me domine mij.

Jaj uram ennekem es jaj, Jaj:

/7b/ Ky Hyubb, ioob, kegiesb irgalmasb nalladnal? senki
bizoni ninchen.

15 Sok külömb külömb iora ualo intesidre neuetsegell felel-
tem, (az az chiak el mulattam filem mellől bochattam):
Ektelen büneimbenn, zengessel niugottam.

Az bünnel meg terheltetett napokat, uigasagall mulattam
ell:

20 Isteni Jelenest mutattall es intetteell engemet almombann-
is, kit en nem üttem chiak előmbeis!

Melli ez uala, Vaiha meg Ismerted uolna az te meg latoga-
tasodnak ideytt & (Ezt azert irom ide hogi almomban
uolt az ideie lattam ez zep almot kit isteni latasnak
25 tartok, mert zentirasboll all).

Noha uram meg rettentem, de Ismeg uetkeztem, minthogi mos-
tannis eiel napall külömb külömb kepen uetkeztem, mint
adamnak utalatos bünös magua.

Eltem mynt dög, es mint bolond, eltem mint bodog, maga
30 bodogtalan:

Üttem s ittam, de bizoni izetlenöll emeztettem meg.

Semmit felsegednek nem tulaidonitottam, haragodat noha
tuttam, de Ismeg hamar elfelejtettem.

Semmi iouaidroll illendökepenn halakat nem attam, segi-

35 chigre az mint kellet uolna nem hittalak, /8a/ mint ke-
gielmes uramat edes atiamat.

Vgy segichegre nem hittalak az mynt kiuantad uolna, erdem-

- 1 letted uolna, enys tartoztam uolna uelle.
 Felebaratimmall egienetlenöll eltem, atiamfiaual zerettet-
 nélkül uoltam, es minden paranchiolatyd ellen uram
 uetkeztem:
- 5 S mostis o en giarlo bünös uetkezem.
 Fertelmes bünökkell meg raktam testemet, es ektelenn elet-
 tel giöniörköttetem magamat, s ezt mondottam,
 Örölly en lelke: öruendez ziuem, es uigadozz o en eletem:
 az bünröll pedig es Isten haragiaroll, meg nem emlekez-
 10 tem.
- Gonoz tanachyadoknak, es ektelen elettnek, gondolatimon
 ualo zabadakaratos iarasimnak mind helt attam: es ugi
 mint bolond, tetoua budostam.
- 15 Iffiusagomnak zabadsagos allapattiat latuan, magam el hit-
 tem: es külömb külömb ektelensegekre indultam, es sok
 bünöket chelekettem.
- Jay immar nekem ki zantalan sok bünöket chelekettem, es
 mostaris mint adamnak magua, chelekezem naponkent!
 Delicta quis intelligit, ab occultis ⁺munda me, et ab alie-
 20 nis CSB mpria⁺ parce seruo tuo domine &.
- Ha rend zerent uetkeimet zamlalni kezdenemis? en bizoni
 nem tudom, de te en Istenem ziuemet lelkeket, es uese-
 ymnek rejteketis iol latod s tudod:
- 25 Naponkent ualo uetkeimet te uram iol latod, az el titkol-
 takat iol Ismered egiedöll uram,
- Es az meli bünöket bünnek sem tartottam, auagy nemis tar-
 tok giakorta, azokatis te tudod en uram s en Istenem:
 Es engemet chiak egiedöll circallz, o enn iduözitö hju Is-
 tenem.
- 30 /8b/ Ninchi semmi olli bün, kiböll ualami dögött nem uon-
 tam uolna magamhoz, mert leg kissebik paranchiolatia-
 nak meg zegeseis az embereket meg rutitia:
- Hol pedig minden paranchiolatid ellen ualo chelekedetem o
 en Istenem?
- 35 Zent innepidben fel fualkottam, hiaba ualo eletbenn mulat-
 tam, es rezeges tobzodo niugasban foglaltam magamat.
 Hipocrita zolgad uoltam, nem bechöllöttelek sem zerette-

- 1 lek ugi az mint kellett volna,
 Mikor saniargattal, haraguttam: feddetteel, s nem üttem:
 tanitottal, nekem nem teccet.
 Elő üdött nem gondoltam, es iöüendö iorull nem gondolkot-
- 5 tam nem elmelkettem.
 Hamissan zent neued sokzor hiaba üttem, az mitt felseged-
 nek uouealtam fogattam, azt meg nem prestaltam attam.
 Hazugsagot zolottam, es magamat tökelletessegell hizlal-
- 10 tam felseged ellenn:
 Ninchi ioroll ualo gondolat bennem, giakorlatossagall,
 kep mutatassal giakorta zolgaltam es zolgalok felseged-
- nek.
 Az testnek niluan ualo chelekedetit chelekettem, es annak
 giümölchieyt meg nem öltem: benne elebb elebb mentem:
- 15 Ha iott ualamikor cheleketem, de rutt eletemell meg mochi-
 koltam: es mint budoso bolond ugi eltem.
 Sööt ha felseged nem oltalmazot volna es nem oltalmazna,
 ez uilagon ninchi anni bünn, ollj, akit nem cheleket-
- tem volna.
- 20 /9a/ Vndok uagiok uram felseged előtt, az fööldd syrr a-
 lattam, az nap hoöldd es chillagok es az EEG, homaliosok
 az en büneim miatt.
 Az christus koporsoiaba magauaal el temetett büneimet, fe-
- iemre kaparom:
- 25 Bünt büntre haitok, azboll halmot rakok, kiket mint az bi-
 ka feiemre haniok, es alatta ugi bömbölök:
 Az ebekel sem erdemleneek uram en kenjeret erdemem zerent,
 de io uagi es o, yo uagi te eb kölikeken meg köniörölö
 hiu ur Istenn.
- 30 Nem uagiok uram en melto fiadnak hiuattatnom, pezeri alla-
 patott sem erdemlek:
 Sööt menj ell uram en töllem, mert bünöös ember uagiok en.
 Az egre nem melto zemeimet fel uetnem, az te lako helied-
- re: sem hogi az föld engem tarchionn hordozzonn, ki az
- 35 te labaidnak samoli zeke.
 O Iffiu en bolond; es tellies eletemben niauualias! ki ue-
 zen ki mind ezegből engemet.

- 1 En njomorodott utalatos bünös uagiok, meg rothadando porr,
elek ugi mint büntöl meg seniuedett dögg: azzoniallat
haui korsagos ingehez hasonlo igazsagoo ferfy.
- Te pedig Jehoua Isten, en uram es en Istenem örökke ellz,
5 meg maracc örökön örökke: Vralkodol az te zentsegden
öröke es öröke.
- Immar haat en mit chelekegiem; az ur zöuedneket giuitott,
giutis naponkent: keresi akik bünökbe bele fattanak;
le zallot meg latni az en eletemett, es az urnak irgal-
10 maatt nem érdemlem, s mire agiam magamatt?
- /9b/ meltan öfelsege fyanak magam nem hiuathatom, mert nem
illik fiuhoz iol tött attiaual uersenkedni:
- Es fel neuelt attianak, bozzuiara iarnj haragra ingerlony.
Az Atiakbann zokott lenni az haragnak, az fiakban pedig az
15 engedelemnek:
- Michioda pedig az urr, emberekhez hasonlituann? es meli
nagy az urnak haragia az bün ellenn?
- Nem zegienledee az felsegest Atiadnak mondanod, nem zegien-
lede elötte meg allanod s mondanod: Atiam, Atiam?
- 20 Jay mely hiabaualosag az emberr ez uilagonn, es ez uilag
mynden ö dizessegeuel egetembenn.
- Ninchen uram iob nalladnall, es az te felelmed, uege min-
den kazdagsagnak.
- Az profetanak intise zerent, es az zent Janosnal ualo biz-
25 tato hagiomasod zerent, meg uallom büneimet el sem ta-
gattam, sem tagadomis.
- Alnaksagimat, hitetlensegimet, es semminemö uetkeimet, ki-
ket uram nallamnalis ioban tucc.
- Ihon feiemet kezeden hoztam, büneimet tölled, baluanio-
30 eleibe nem uittem, semis uizem te uelem leuenni:
- Zabad uagi uelem ualamit chelekezell meg erdemlettem, meg
erdemlem, holtig megis erdemlem:
- Chiak te benned bizom, teneked eneklek, es az teneuedet
segichigre hiuom.
- 35 Az te igiretidbenn zany meg uram engemet, menchi meg,
giogich meg engemet, es ennj niaualiagbann ne hagi el
esnem ne gialasztassam meg az te bozusagodra.

1 /10a/ Zentlelkedet ne uedd el tölem öröke, kinek ninchen
banattal ualo adomanya:

Add meg üdvöztö christusodatt, lam magad igirted az o es
uý testamentombann, ugian önnön maga altall, ueg nel-
5 küll, minden igieinkben büneinkbenn.

Valazd el uram, Valazd ell az en igiemet, az nem zent nem-
zetsegtöll, az az az pokolbeli ördögtöll: ne uralkogik
en raitam soha: es ne pofazhasson arcull engem zege-
niedet, mert egi zegeni aruad uagiok enn.

10 Ki nem en magam teremtettem magamat, s nem tudom meccek zü-
letesemmel uram ha uelem nem lezez? mert en bünt uettem
ram, de le nem uethetem rollam, nalladnelküll.

Es aggi ennekem zegeni kutia köliöknek, az te aztalodroll
le hullo morsalekodba:

15 O en remensegemnek örökkeualo giamola, kegies remenie di-
zessege, zep öröme: Mindörökkönn es öröke Amenn.

Non derelinques animam meam in infoerno, nec dabis Sancto
tuo uidere corruptionem.

Quia animam meam tibi in dilecto tuo copulasti; et mihi

20 Sancto tuo, quem per Spiritum Sanctum Sanctificasti per
sanguinem filiú tuú, non dabis uidere corruptionem, ae-
ternam GeHennam. Pro hac enim ad te sanctus orabit.

Quartum caput.

25

O düchöseges meltossagos en uram tellieszentharomsag ur Is-
tenn, tellies az EEg es az föld az te düchösegeddell:
Ký engemet teremtetell semmyböll, irgalmassagodra, zeme-
liedre: hoga engemet meg tartanall örökküll es örökke.

30 /10b/ Adok ur Isten felsegednek nagi halakat, aldóm az te
zentseges neuedet minden iauáydert mind örökke:

Aldóm az te neuedet mynden iauaidert, kikkel engemet meg
aldottall, es tartottaal az te böseges aldomasidboll,
chiak tennenmagadert, chelekeduen uelem ingien ualo ke-
35 gelmet.

Myndeneknek felette en uram es en hiu Istenem adok te zent-
felsegednek aldast hala adast, lelkebely Jauaydert:

- 1 Ki mint Adamot Euat, azonkepen engemetis, minden enni
sok Istentelensegimből, nagi büneimből elő hozall:
Meg kereseell, es heliemre allataall, az irgalomnak helyre,
ingien hiuen kegielemből zerelmedből, uelem ioll che-
5 lekedetből, meltatlan uoltomra.
Arr, es üdüössegre ualo melto fizetesemnelküll, zerettel
en uram s en Istenem engemet:
Fell uöll az porrboll es az földröll engemet, holott Atiam
es Aniam engemet el hattak uala;
- 10 Sok zantalan büneymert el nem ueztettell, uezedelemre iut-
nom sem engettell, kiket chelekettem, s naponkent oran-
kent zempillantasonkent chelekezem: Ez utan sem hacc
ell engemet, en hiu Istenem uram: mind uilag uegeig-
len semmi züksegembe.
- 15 Ky Enn! leg kissebik büneimertis meg erdemlenem az pok-
lott! de felseges biro, felseges közbe Jaro leuenn; te
uagi az en hyu Istenem.
Houa fussak azert, az meg haragutt igaz Istentöll, hanem
az meg köniörölt meg engezteltetett igaz Istenhez, ki
20 iralmas // kegielmesis.
/11a/ Ki en uram es en Jehoua Jesus christusom, engem el-
teueliedet iuhochkadat, niiaadbann hatadon uizza hoz-
taal:
Naponkentis Az te zent Atiadnak iouoltalboll, es nagi ir-
25 galmassagodboll, hatadon hordozz, mig be uizez az örök
eletben, zentlelked altall:
Es meg tartaz örökküll es örökke absque dubio.
Kiben uram bizoni semmi kaart nem uallaz uala, ha zinte
metelies iuhod nem uoltam uolnais!
- 30 De te zent es irgalmas uagi, oo nagi irgalmo JEHOVA: ki
zereted az mi lelkeinkett, Es legelteted az te zent me-
zödönn, örökülles örökke.
Mostannis pedig nem nezed büneimet, harem, uelem baylako-
doll es daykalodoll:
35 hem hacc el ueznem, az emberi nemzetnek zeretö ura hiu Is-
tene, ki zereted az Israelt az christus altall.
Engemet uram erdemetlen bünöst meg segitettel zentlelke-

- 1 dell. büneim közepett, meg melegítettél zarnyayd alatt:
Vgy uram, az mint az io ania tiuk zokta fiayt tallai es
zarniay ala giötenj zoritany, melegeuel meleggetny.
Noha en nem az egek es az föld ellen uetkeztem, hanem te
5 ellened uram Istenn: es te felsegedet naponkent bantom
es bantottamis, külömb külömb fele büneimmell.
Meg forditall engemet, es felkeresell zent zerelmedből:
nem hagial el romlanom, az en nagi niaualjajmna ideinn:
Tudom o nagi irgalmo hiu Isten, ez utannis, mostannis fel-
10 seged ezent chelekezi uelem, halalomnak oraiannis, es
mindenkor, es minden kesertetimbenn
Meg mutatod hofi Isten es nem Ember uagy: az emberre lött
Jesus christusert.
Hofi ualakik benned biznak, el sem ueznek, el sem hagi-
15 tatnak, meg sem gialaztatnak uram, MErt te Jo es HIV
Isten Vagy vram Istenn.
/11b/ Meg mutatad uram Isten, az aruaknak es özuegieknek
irgalmassagodnak io tetemenyt;
Az zegenyeknek iouaydatt, az niomorultaknak segechiegedet,
20 es mindenekhez io akaratodat, kegies köniörölö uoltodat.
Meg mutattad, mert nem hyaba teremtetted az embereknek fy-
aytt:
Meg mutattad my kegielmes Atiánk, az keseredetteknek maga-
datt, az te kegiessegedet az zegenjeknek:
25 Vigad uram ez okaert te benned az en lelkem, ha pedig uram
ualami marhambann giöniörködnell, azt te elődbenn hoznam
io ziböll.
De illient sem hozhatok, mert magam sem magame uagiok; Az
Egek es az föld, s az tengeris, es ezeknek tellies uol-
30 tok tied; es te tölled fondaltattak.
Nem zükölködöll uram semmimnelküll, de en zükölködöm felse-
gednelküll, es hofi mondottad hofi keriek s meg adatta-
tik, kerek, de engegyed hogy kerhessek uram;
Mondottad hofi keressem, s meg lelem: keresem, de igi, ha
35 felseged indyt es segitt.
Paranchioltad hofi zörgessek, azt chelekedem uram, de te-
felseged segellien es tanichionn; Quia Vana salus homi-

- 1 num.
- 0 ur Jehoua: mit adhatnank mi teneked, ha mi bennönkis
chiak az magadet koro-/12a/nazod meg? Bizzony uram so-
ha en az te io tetemenidröll elegendendö halakat nem ad-
5 hatok, sööt, meg sem tudom közönnöm io moggiauall.
- De noha giarlo bünös uagiok, de az te zent segichegedböll
igekezem tellies eletembenn felseged segituenn, hala
ado zolgad lenni, örökül es örökke Amen.
- Es (ha uelem lezez uram es segitez:) SOHA TÖÖB Istent sem
10 uallani sem segichegre hiny, te kiuölletted nem akarok,
sem senkiben bizni es segichegre hiny.
- kinell, sem igazzb, sem hiub, sem düchösegesb, Joob, sem
meltosagossb Isten ninchen, soha sem lezenn.
- akarok azert el uettettetett lennem uram, az te aytodnak
15 küzöbe előtt, hogi sem az Istentelenekell egiütt ural-
kodni (noha enis nem Angial hanem nagi bünös uagiok.)
- Nert ninchen töb neuu az Egek alatt, kibenn nekem üdüö-
zülönöm kellene, hanem chiak az ur Jesus christus neue:
Kinek zent neue előtt egieknek, földieknek, es pokolbeli-
20 eknek, +terdek CSB mpria+ meg haiolnak.
- Bizoni uram en lekissebik io tetemenjedert halakat nem ad-
hatok.
- Mindazonaltal dicherlek aldalak, magasztallak en uram tel-
lies zentharomsag egi bizoni, irgalmas elő JEHOVA Is-
25 tenn.
- Chiak felsegednek uram adassek minden Istenhez illö igaz
tiztesseg dichiret es düchösege öröküll örökke.
- Az en üstököm uram chiak az te kezeidben uagionn, es az
en niakam az te zentseges talpad alatt legenn az az ha-
30 talmad alatt:
- Es nem az büdöss papanak talpa alatt, ki mind testi és lel-
ki modonn (noha ök tagagiak) de maganak kiuania.
- /12b/ Az en liberum arbitriumom zabad akaratom, seruum ar-
bitrium legien uram, az az, hogi ne hagi uram az en za-
35 bad akaratomra engem:
- Vagi kiuanom en uagi nem, hanem zentfiad által, zentlelke-
dell uezerelli uigaztalj, erössichi holtom oraiglann;

1 es akoronis Amen.

Valamyre uyzez en Istenem, Ihons zabad uagi uelem, nemo potest sibi summere, nisi de supernis datum fuerit:

5 Tudom en hiu Igaz Istenem, nem giöniörködöll az en uezedelmembenn, mert tyed uram minden testen azz birodalom: Zabados zent urr uagi uram mi raitonk, Annakokaert ha meg ölzys uram, te benned bizom:

Te benned, es tölled uagion az mi eletönk; de my töllönk uagionn uezedelmönk.

10 Nem uagy te o Isten az hamissagnak akaroya, es nem lakik te előtted az gonoz.

En zegeny, bizonsagott tezek, mert igaz uagi minden te utaidhann: es ualaki read bizza magaat, az bizoni soha meg nem chialatkozik.

15 Nem te uagy uram oka, az bünnek zerzöie sem te uagy uram Isten. De te uagy uram az ioknak adoia, es az üdüössegnek, mynden erdememnelküll.

Bizonios uagiok abban akiröl irok, akiben ö zentsegealtal hittem hynys uegiglen akarok, ki az en Vram Jehoua Jesus christus; noha en igen fertelmes bünös uagiok chiak ez el mult eccakays: es sok eccakakban.

/13a/ Testi Jauaydert, es io temenidertis /!/ irgalmas ur Isten, kegielmes suytogato ostoriddal egietembenn, halakat adok:

25 Mert mikeppenn lelkem, azonkeppenn testemis tealtalad uagionn;

De kiualtkeppenn az negedeui nyaronn uelem tött io uoltodert, aldóm az te zent neuedet, es itt ez heljenn adok halakat, tiztesseges dichiretett felsegednek en hiu Istenem arrull:

30 +in anno 1599 ueteri calendario 18 Augusti: ipso die Elenae inter .4. et .3. horam, post meridianam.†

Mert en ream ueletlen es hertelenn, nagi niaualiat gutta ütest bochiatottall uala: elannyra hogi sem zolhattam sem irhattam egi keues ideig:

35 De Ismeg chiak ioll ezembe sem uehettem, az melli hertelen zinte ugi zolhattam mint az előtt.

- 1 Kibenn mind ezben, sem tölt egi ora, auagi masfel ora:
 mely iouoltodat en uelem erdemetlen zolgaddall, ingien
 ualo irgalmadboll chiak az en uram ur Jehoua Jesus
 christusert cheleketted, es ö altala.
- 5 Holott en sem irasommall, sem zommal; nem köniörögghetem
 felsegednek ualosagoston:
 Mert irnys keztem, hoga az kereztjenek erettem köniörögne-
 nek, hoga te Istenseged ki ne uegien az Ecclesiaboll,
 ne tegien baluanj emberre; zolnys keztem; de eggik sem
 10 lehetett töllem.
- Hanem, nagi hertelen az En minden niauualiaimbol Atia ur
 Isten, zentfiadert, es zentfiad altal, zent lelkeddell
 egietemben, engemett ki mentettell, ki giogitottall;
 minden oruosoknelküll es oruossagnellküll.
- 15 Es ime mostanig eppen tartaz engemet, holott mostan 1603
 irom ez igiket 8 nouembris (nouu stili:) kit azert i-
 rok meg hoga meg tessék mindenek előtt mikor, es mine-
 mö iokat en uelem erdemetlen zolgaddall chelekettell,
 es ez mai öraig megis tartottall uram Isten.
- 20 Az te zentfiadert az en uram Jehoua Jesus christusert, es
 ö altala az aniazent egihazhoz ualo zerelmedböll.
 /13b/ Ezekett uram pedig sem erdememert sem zentek sem An-
 gialok erdemeert, nem chieleketted, ensem kertem azert,
 hanem az te aldott fiadert;
- 25 Kiben, es kiuell, es zentlelkeddel felsegednek halakat a-
 dok, aldott legi ki az uizen tüzön en uelem iarzz;
 aldott legi akki minek elötte zolhatnek meg halgacc:
 Aldott legi ki minden üdögbe uelem uagi, aldott legi ki in-
 gien chelekezel meeg mikor ingien sem könjörgenekis!
- 30 Aldott legi akki nem nezed büneimet, mert irgalmas uagy:
 Aldott uagy o Jehoua Isten akki zent igaz Irgalmas es hiu
 Isten uagi.
- Az EEg az föld es az tenger teged düchöuichenek, Enis, az
 kereztieny sereggel teged düchöitlek es dichyrlek.
- 35 De könyörgök felsegednek örök mindenható ur Isten, hoga en-
 nekem meg bochiassad, nagj haladatlangsagimat, ki en fel-
 segednek erröll az io tetemenyedről, haladatlan uoltam

- 1 es uagiok:
 Söt nagi büneimhez többet raktam, es uiabakat, nem hogi
 benne le töttem uolna:
 Ez mellet kerlek en uram s en Joakaro kegielmes Atiam uram
 5 es hiu Istenem, legi irgalmas kegielmes nekem bünös zol-
 gadnak:
 Hogy ennek utannais, oltalmaz meg attol az nagi niaualia-
 toll, mind eltembe holtomba. Az az hogi eltembe se njo-
 morogiak abbann emberek zemei előött:
 10 Holtom se legien hertelenöll abban, az niaualiabann.
 /14a/ Biztam uram mindenkor benned bizomis uegiglen chiak
 legi uelem, noha nagi es igen bünös uagiok: meg sem gia-
 laztattam s bizoni meg sem zegienölok mind öröke.
 Tuttam hogy utannad el nem romlokk öröke, noha uram az Is-
 15 tentelenekell es az ördögnek tagiayual, te tölled gia-
 korta en keges atiamtoll az hamissak yeztettenek es fa-
 ionitottanak az ö hamys iteletek zerent.
 Ime meli niomorult uagiok kialtok fohazkodom eiell es na-
 pall elege mynden üdögbenn; gondolkodom mint az galamb,
 20 uertengek az en agiamban mint az madarachka az törbenn
 myg el nem zaladd.
 Az satan lönn oka el romlasonknak, de nem ö oka teremte-
 semnek, meg tartasomnak eletemnek üdüssegemnek, hanem
 chiak te uram Istenem ex gratuita tua misericordia.
 25 Ezokaert ky sem uehett az te zent kezeidböll, minekokaert
 uram uelem ioll tehucc chiak te akariad es mongiad egi
 zoddal az az az Jesus christus altal;
 En töllem uram sem az akaras sem az indulas sem az uegig
 uitell nem lehet tenalladnelküll:
 30 Salua me et saluus ero, sana me et sanabor,
 Laua me et pre niue dealbaborr, Conuertere me facias
 et conuertar, Quia sine auxilio tuo facere potero quid-
 quam, etiam si me promotum facere.
 /14b/ Ezokert, inkab akarok niomorosagbann hitem altall,
 35 benned io remensegbenn meg halnom: hogi nem az ördög-
 nek giöniörköttető hazugsagos es uezedelmes intesenn el
 indolnom. Es hogi sem tölled telliessegell ell zakagiak

- 1 es azt chelekegiem az mitt ö mond; ronchi özze inkab
engemet uram kezednek munkaiat:
- Mert iob nekem nem elnem meg halnom egi orabann te benned,
hogy sem ezer eztendeig (ha elhetnekis) te nalladnel...
- 5 küll elnem uram Isten.
- Jobb uram illien fertelmes fergednek testebenn semmie len-
ny, hogy sem az ördögnek kiuansaganak telliessegell en-
gednem.
- Elys hittem en zent atiam Istenem, hiusigedett, hogy erre
nekem erött segichygett acc, azt az erött, meliel ötet
10 az földhöz uereed, es kesertetit zentfiadnak keserteti
altal el töreed, el rontad, semmie töued.
- Es Azt az hitett meg adod es aldod zentfiad által mind ue-
gig bennem, melliett christus uronk mondott hogj kert
15 uram tetölled hogy mi bennönk el ne foggionn:
- Es nem bochatod ream az ell ronto kesertetett, mErt te
uram hiv Istenn uagy: es az mi uronk Jesus Christusnak
dragalatos düchöseges örökeualo zent Attia uagy.
- /15a/ Te uagi en uram en Istenem, nekem esedezöm zolzolom
20 az te zent Atiad előtt; kinek neuenell töb neuu nem a-
datott, az Egg ala: kiben üduözölhessönk chiak az te ne-
ued JESVS.
- Kynek zent neuebenn, Egenn, földönn, pokolbann ualoknak
terdek meg hayollnak, kynek Isteny zent zekire tamazkot-
25 tam egiedöll:
- Kynek zent neuenek dichiretinek düchösegenek dichiretinek
mindenkoronn örölokk, es az te igaz uallasodnak ki ter-
iedesere hirdetesere, zent Atiadal zentlelkedell ege-
tembenn ziuemböl örölok, es züntelen öruendezek.
- 30 Tudom en hiuseges es igen igaz Istenem, az teged tiztelö-
kett (te iouoltodboll) meg tizteled, es az teged meg
utalokott meg utalodd.
- Ky uram nem az igazakert iöttell ez uilagra üduöziteni,
hanem az hamissakert, mert ez egezz uilag gonozbann
35 uagion,
- Nem el uezteni meg itilni, hanem meg teriteni iduöziteny:
holott secundum dictum tuum domine, nem az egesseges-

- 1 nek ualo az oruos, hanem az betegnek:
 Jeremiasis azon kerr hogi meg teriched uram s meg teer,
 enis azonn alazatosson kerlek uram Istenn.
- Ha ennekem niomorosagimroll kell itiletett tennem, en el
 5 ueztem, nam nescit homo odio an amore dignus sit, bi-
 zoni az sok niomorusag ez uilag itileti zerent pokol-
 nak uutt mutatasa: de az te Isteni itiled ez, quod
 per multas tribulaciones oportet ingredi regnum
 coelorum &.
- 10 /15b/ De en hiu Istenem en mindenkor chiak az te irgalmas-
 sagodat uarom eiel nappall mert te igen io Izöo Isten
 uagi sok irgalmo nagi türö kegelmo köniörölö.
 Jobb ezokaert nekem egi nap előtted niomorganom, Eccle-
 siadbann hogi sem sok napig uiragzanom az hitetlenek
 15 között.
 De kerlek uram kemelue kegesen suitolj illien zegenie-
 dett, mert chiak tied uagiok en, egi es zegeni uagiok
 enn.
- Mert ualaztottam uram, el uettetettnek lenni te előttedd,
 20 hogi nem fenlenj az hytetleneknek giölekezetekbenn.
 Mert uram noha lattatol neha idegen dolgott magattoll che-
 lekedned, de az alatt, az te tulaidon dolgaidat chele-
 kezed es uyzed uram ueghez:
- Es mindenegbenn igaz itiledet zerent chelekezell, ha mi-
 25 nekönk ki nem nilatkoztatodis!
- Ha az faak töuell allananak fell, az föld ram burulna, az
 EEgg ram zakadna az teremtetett allatok arcall ram tamad-
 nanakis!
- De meegis uram, egi chiepp zent uered nagiob minden büne-
 30 innell, es ugiann nem karhozom.
- Ha meg ölzis uram ugian chiak benned bizom, ha nem tudom
 mire iutatcis ugiann chiak te uagi az en üduözitöm;
 /16a/ Kiben az Atia Isten örök üdök előtt ualazta minkett,
 hogi chiak te altalad üduözölhesönk es nem senkiben e-
 35 gebenn;
- Erröl teznek az profetak es az egez o es uj testamentom
 bizonsagott, hogi ualakik chiak te benned byznak el nem

- 1 ueznek hanem örök üdüössegek lezen.
 Te uagi az tanachios Isten, ki az Atianak kebeleből ala-
 iöuell hozank, es mindeneket nekönk meg ielentell ki-
 nel töb soha senki az Atiat nem latta ki neki egi sü-
 5 lött fia uagi.
 Es chiak azok tudak meg az Istent akiknek ingen ualo ke-
 gielmedből meg ielented, es zenteidellis predikaltataad
 hyrdetteted:
- Mostannis chiak azok Ismerik meg uram, meli te tiztessege-
 10 det az hitetlen papa maganak akarna tulaidonitaný, es
 azert ront giülöll minket hogi mi ezt öneki nem aggiuk.
 Tanachios es eröss Isten uagy, mert mikorr ki fogionk tana-
 chonkboll erönkböll mint iosafat kiraly, es ninchen
 kire zemeinkett uetnönk:
- 15 Akkorr minden emberi segichigneküll leuenn, es az embereg-
 ben meg fogiatkozuan chialatkozuann; chiodalatos kepenn
 örökeualo Isteni erödell az te nagj neuedert gondola-
 tonk kiuöll es erdemönknek felette, uarasonk remense-
 gönk kiuöll meg segituinn meg tartazz.
- 20 /16b/ Meg oltalmaz meg mentezz;
 Tanachiotis iott acc, Jöuetek en hozzam miniaian kik bün-
 nell meg terheltetetek es faradoztok, en meg köniebite-
 lek titekett.
- Amaz mondas zerent tanacholz uram et compuncti sunt cor-
 25 de, et dixerunt quid faciemus uiri fratres && Et erit in
 nouissimo tempore & omnis qui inuocauerit nomen domini
 saluus erit &
- Valakik uram tölled tanachot kerdönk s meg fogagiuk, töl-
 led meg tartatonk meg sem zegenölönk örök zegiennell.
- 30 Örökeualosagnak attia uagi, quia tempora, et quaecunque
 existunt, à te, per te, et in te existunt:
- Az te zent orzagodat te teremtetted, Atiadal, zentlelke-
 dell, egi Istensegben, harom zent zemelibenn:
- Es nierted zent Atiadtoll meg minekönk erdemed által mint
 35 közbe iaro zemelli, o Igaz eröss Istenn es bizoni em-
 berr:
- Adomanioll pedig te saiatodat attad mint Erös Jehoua Is-

- 1 ten,
- Örökeualosagnak Attia uagj, ki az öröke ualo orzagra uio-
nan zülöd giaporitod tartod taplalod oltalmazod az te
kereztien aniazenteghazadatt, rollonk gondot uiselz es
5 az te zent Atiadnak be mustralz:
- /17a/ Az mint uram magad meg mondottad, Ego feci, ego fe-
ram senescentem ecclesiam ego portabo.
- El ueuenn az eröss fegueress ördögnek raitonk ualo hatal-
mat te o leg erössb fegueress: ötet meg rontaad raga-
10 domaniat ell ozaad, es az meg heruadhatatlan es rotha-
datlan koronat feiönkben fel tezed uram Istenn.
- Örökeualosagnak attia uagy ki öröktölfogwa zent Atiadal
zentlelkel, egiüt uralkodall, mikor sem eeg sem föld
sem uizek sem zelek sem semmi mozgo elő es eltető ele-
15 mentomok nem ualanak.
- Bekesegnek feidelve uagy, ki az meg haragutt Isten között,
es my köztönk emberi nemzett között, kik karhozatnak
fiai ualank, örök bekesegett zerzeell, Min /!/ Isteni-
seged zerent mind emberseged zerent in una persona eret-
20 tönk közbe iaroua lööll. perfectus DEVS, perfectus homo.
- Esedezönk az Atianall, tanitonk, kiralionk, mesterönk, pa-
ponk es profetank mynd örökönn örökke.
- Söött meg öletell el temmettetell menibe fel mentel s fel
tamadottall aldozatonk, io illato kedues draga litron,
25 löll mi erettönk.
- /17b/ Te o mi hiu Istenönk, mi közöttünk es az te zent
Atiad között, sött az tellieszentharomsag Isten között,
ell zakadhatatlan friget kötest zerzell kötell temgad-
bann.
- 30 Ki niered minekönk az kegelmet aldozatodall, az zentlilek
Istent zalagonknak erdemedel, zent iegiekett adall mi-
nekönk Adamba meg futamodott embereket meg biztatall e-
rössiteell, ingien fel keresell bennökett mint Adamot
Paradichomba ubi es tu adam &.
- 35 Ezt az te zent Atiad, az Taabor hegen az Jordan uize par-
tiann dragalatos zauaual meg bizonitaa: es az zentlel-
kett galamb kepben read zallitaa.

1 Melli zentlilek meg Jelentette uala Kereztelő Janosnakis
 hogi te felseged az artatlan barani, ki ell uezed ez
 uilagnak büneit, es kereztellz zentlilekell es tüzell.
 Ezent az tizta lelki zent zolgak az zent Angialok bizoni-
 5 tanak, chiodalkozuann enekeluenn, düchösege az Istennek
 magassagbann, es ez földönn embereknek bekeseg es io
 akaratt.

/.../

10 /18a/ Es noha nagi bünös uagiok mindazaltall uallast tezen
 az en zam terollad.

Ha bünös uagioke, Cristus /!/ lakik es ell immar en ben-
 nem, mindörökönn örökke.

Mindazon altal meegis kerlek en Istenem, meg se bantassall
 esedezesemell, most zorultam ismeg uram read, holott
 15 egi zem pillantasba sem lehetell /!/ nallad nélkül,
 nemis akarok uram lennj

Vessed kegies zemeidett ream o az Ecclesianak Istene, az
 te kiraliiodban hadnagiodbann, kinek ki iöueteli uagion
 az öröktöll fogua ualo napoktoll fogwa, es kit fell
 20 kentell az Sionon kyralnak.

Te tudod uram, (kinek sok utai mogiaj uadnak az meg se-
 gellesbenn zabaditasbann) michoda utonn modon kell en-
 nekem meg zabadolnom ki menekednem, az en soksagos nya-
 ualyaymboll;

25 Enn tellyes eletembenn, azon örökös kegelmes uramnak hyz-
 lek uallalak (et ut ita loquar) földes uramnak) az mint
 ennek elötte, mynden igyeybenn, es ez mostany meg zo-
 rult Anxietasomnak napiaybannys.

30 Te benned, te benned, te benned, uram chiak egedöl remen-
 lek es byzom; Vram, Vram, Vram segichi meg engemett.

Ki ha akarod mydenekből mindenkoris olli könyenn meg
 menthecc az mint mindenekett semmiböll teremtetell.

Es mostis ezekett ugi el ueheted enn rollam, melli könien
 ream bochatottad.

35 /18b/ Ki az baluanioktolis ezzell ualaztod el uram egyyell
 magadatt, hogi az irgalmassagott az tieidel megis che-
 lekezed, ingenis chelekezed megis halgatod, megis tar-

1 tod oltalmazod:

Kit az baluaniok soha meg gondolnj sem tuttak, nem hogi
chelekedni, kyröll meeg az poganiok közüllis panazol-
kottanak nemellllyek /!/ monduan, O quam ignauos deos
5 inuoco: o ky tunia isteneket hiuok segichegöll.

Ki uram raytonk nyomorek sarata aruaidonn köniöröllz.

Az te orgonaddal zempallal chiapdosson am bar az kinn es
niaualja chiak az zalag zentlilek Istent soha töllem
ell ne ueged;

10 Melli arrert nem adatik senkinek, chiak az Jesus christus
fizeteseert.

Mond ezt uram ennekem, Eleg teneked az en kegielmem melli
tenallad (auagi te benned uagionn.

/19a/ Mert en bizonios uagiok akinek hittem, tudnyllik az

15 en uram Jesus christusnak:

Ezokaert uram, ha egik kapudon ky uerzis büneimert, az az,
az bünnek kapuyann:

Maasik kapudonn, az Jesus CHRistusonn, (qui est uia ueri-
tas et uita aeterna) bizoni uram elődbenn kerölök;

20 Meegis ugiann nem akarok maas istent uallany ky az egekett
földet es tengert nem teremtette, noha igen fertelmes
bűnös uagiok

Ha az pokloknak kapuiara iutnekis hizlek es hilak uram te
altalad, kegelmes uramatt atyamatt hiu Istenemett, biz-
25 uan igaz eskuisidbenn fogadasidbann alhatatosnak kegel-
mesnek lenni az enen /!/ uram JESVS CHRISTVSert.

Kerlek uram igenis kerlek kialtok te hozzad ne kessel im-
mar uram segelly meg: ne uralkogek en raitam semmi ha-
missag, es ne orzagollionn az en halando testembenn az
30 bűnn.

/19b/ Ne rongallionn engem az arcul chiapkodo satany, ne
niomorgasson akinek tulaidona en nem uagiok;

Ne saniargasson aki nekem semmi iott nem adott, nemis ad-
hatt; ne is agionn bator, mert magais zükölködik, ki-
35 benn semmi io sinchenn:

Kinek az en Jehoua Jesus christusom sem fizetett arrat
iutalmat, nemis tartozik semmiuell, söt meg rontotta

1 az erősb fegueress ragadomaniat akibe bizik uala el
oztaa ereit el ronta:

Hatalmaatt menyorzagban fel uiue, zentlelket uezeröll doc-
toroll zalogoll nekönk ada.

5 Mert nekem az en christusomba zep ingien ualo igiretim
uadnak te felsegedtöll, melliet en semin ell NEM CHE-
RMELEK.

Ha meg ölzys uram (te altalad) te benned byzom:

ky mykor ez Vilagott teremteted uolna: meg tekintel min-
10 denekett es semit nem utalal, mert mindenek iok uala-
nak.

/.../

/2oa/ Az ur Jesus christusbann, ky az ö lelket le teue
az iuhokert, ismeeg fell ueue, mert hatalma uala reaya.

15 Kit enis uallok hizek segichygednek altala, en hiu Iste-
nemnek uramnak es atiamnak, mert ö az en tamazom, hogy
ualaha meg ne mozdulliak el tantorogiam essem myndörök-
ke.

20 Vr Isten kichioda uagiok em, auagi az en büneim, ki za-
razz pozdoria es forgachiochika uagiok te ellened, ne
haragugiall uram en ellenem illien igenn, illi nagi
niaualiaboll zabadichy ki engemet, o en Istenem, ki en
tealtalad chiak benned bizom.

25 Vram, Vram, Vram emlekazzell meg rollam fergechkedröll bo-
garachykadroll, es az te erős karyaydat ne indichi en
ram bozzuu allasra igassagodbann;

Mert uram engem üldözüenn eleruenn meg rontanalis! bizoni
uram igen rozz uaiutt kis ereiö machikaatt ueztenell
ell, ki chiak zemeimet sem emelem fell ellened uram
30 En uelem irgalmassagott chelekeduenn nagiob bünössel
nem cheleketted uram mint en uelem: ki az bönösök közt
leg föbb uagiok.

Ne iaccodozzanak uram uelönk az Istenseged karomloi ellen-
segi, tegedet meg chiufoluann mi bennönk az ö bolondsa-
35 gokboll: söt lassak meg melli hatalmas Istent uallok
en az kereztienekell egetembenn te segichedböll/!/

Mert uram, nem ferr az en uetkem egy fontbann, az Jesus

1 christusnak chiak egi chiep uerenek harmad rezeuelis!
 Melli nem chak az enimet, de zeles ez uilagnak zörnü uet-
 keit meg halagia.

5 /20b/ Chelekegell uellem irgalmassagot uram az te io ked-
 uedbenn, es ki Isten s nem ember uagi ne puztichi ell
 büneimert engem kialto bünöst az Jesus christusert ki
 Isten es ember: kit uram te bizoni soha nem cheleket-
 tell sem chelekezelis öröke.

10 En uram az te zent kezedben ayanlom lelketem testemet es
 mind akikell birok te altalad, es minden kereztien hi-
 uedet aniazentegihazadat aba ualo tagokatt.

Ha dragab marhám uolna uram lelkenyelis te read mernem
 biznj, ezokaert öröke read bizom uram.

15 Chelekegell uram ez utannis nagi kegelemmell uelem, ki ez
 előtt ötödik niaronn 18 augusti ueteris calendarii en-
 gem az koporsobol hozal fell: 1.5.9.9 .

20 Sem az serbe sem pokolba sem el temetesre iutnom nem ha-
 gial, es az mai napig mikor ezt 20 Augusti 1604 ⁺uete-
 ris calendarii⁺ Irom nagi kegessen meg tartottal, es
 kezembenn ualo mas faiasombolis zepen oruossagneküll
 meg giogitottall:

25 /21a/ Sött sok elő zamlalhatatlan iokatt uelem cheleket-
 tel s naponkent uram chelekezell uelem haladattlannal,
 antequam ad te clamarem: Annakokaert aldóm dichirem
 uram az te dragalatos zent felseges neuedet, ky kialta-
 somnak előtte meg halgattal segitettel es ime mostis
 eltecc:

30 Ki mindennel nagiob io tetemenied hagi lelkenben s elmem-
 bennis eltecc, es az pokolbeli ördögnek ell rontani sem
 engettell sem engecc sohais uram az te nagi neuedert.

Kikert mi iott attam? bünt sokat: mitt erdemlek, haladat-
 lannak suliook s pokoll feinn: en uagiok pedig ez, et
 peccau i tibi domino deo.

35 Köniörgök ne iöi itiletbenn uelem zegeni zolgadall, mert
 egi elő ember sem igazitatik meg uram te előttd:

Teneked teneked uram uetkeztem egedöll, es előttd gonozt
 chelekeztem, hagi az te bezedidbenn meg igazitassal,

1 es giözedelmes legi azokonn akik teged hamissann itel-
nek: es megis giözettessel az mi köniörgesinktöl, az mi
uronk Jesus christus által.

Kiuell es zentlelkedell elz uralkodz mind örökön öröke
5 Amen. Tegi iol uram uelönk te nepeidell az te igaz fo-
gadasid zerent, kiben nekem bizony ketsegem ninchi de
segelied giarlo hitemet uegiglenn, bennem ualo zent zep
keges aiandekodat.

Chelekegel iol mi uronk Istenönk az Jesus christus által
10 uelönk o meg ualoztathatatlan fogadaso HIV Isten
Amen.

/21b/ caputt tricesimum quintum

35

Vram uram, ky en kegelmes Istenem uagi, es en edess oltal-
15 mam köuaram erőss tornyom:

El feletkeztele uegnelküll uram en rollam, zegeny bünös-
röll es te teremtett nyomorek fergedröll, auagy uram
akarode meg merny igassagod zerent az en nagy zamla-
hatatlan büneimnek sokassagyt uram en ellenem.

20 El fogiotte hatt uram az büntüll meg yett felemlett ember-
nek segedelme? az segicheg kerönek, nem adatike keges
ualazz? es az regenn kialto nem halgattatyke meg:

Es az te segichegedböll ualo io zandek uallions nem se-
gitetike meg tetöled uram? es az meg teressre te alta-
25 lad adatott io igiekezett, /ki te munkad/ felbe hagia-
tike nem erőssitetike, nem ütetike ueghez az te eröd-
böll?

Ime en zegeny bünös regen kialtok, es az enn meg halgata-
somatt halaztod, az en büneymert iol tudom, de azert
30 iomra forditod, ell hittem.

Bizony uram igenn meg farattam, meegis uarom az kegelmes
ualazt derek zerent, kinek sengeieuell engem hitem es
uarasom felett ualo köniebsegess örömmell latogattal,
kiert neked öröke ualo halakatt adok.

35 /22a/ Enn Adannak magua zempillantasonkent utcunque uet-
keztem s uetkezem holtomiglann:

El annyra uram hogi zugnak en bennem az bünök mint az

- 1 folio uyzek, es fortiognak mint az örüenieknék tekergő
meg zorulassy, fel hariodnak mint az köueknék sebessé-
gell folio uizek.
- Mely my Jesus christusonkbann lakozik, zent Attiauall ege-
5 tembenn, az zentlilek ur Istenn; Meli mi christuson-
kall egetembenn, özze kött minkett az zentlilek Istenn
hitönknék általa, nem külömbenn, mint az feiönkett ta-
gainkall, auagi az zölö uezzött az zölö tökeuell, auagi
az azzoni allatott, iambor ferieuell:
- 10 De meeg ennelis inkab özze kötött, es lathatatlankepenn
egiesytett.
- Vgi annyra, hagi immar nem mj hiuek elönk immar, hanem Je-
sus christus ell mi bennönk:
- Lelki modonn egiesyttet minkett, egiesitis az zentlilek
15 Istenn minket az christussal naponkent, es az ö böse-
ges minden iauait zarmasztatia mi reank;
- Vgi mint az főöböll az tagokra, az zölö tökeböll az uez-
zökre iö az eltető neduesseg, es az mint az azoniallat-
tal az ferfi egi test uerr leuenn, gond uiselesekis
20 eggi minden iauokal egetembe,
- Igi immaronn, noha meg aradott az bün, felliül aradott
felliüll böuölködik az kegelem az en minden büneimnell:
holott az kegelem fellieb böuöllködik az bünnell kikell
bantalak es bantottalak.
- 25 /22b/ Ennekokaert, ziböll lelekböll kerlek en kegielmes
atiam, az en Christusom itilö zeki előtt (ky minden iti-
letet zentfiadnak attal) ne haniad zememre az en nagj
es rutt büneimett alnaksagimat;
- Az en uram Jesus christusnak aldöt zent neueert kerlek, ki
30 önnönmagara nekem meg eskütt esküessel, ki tudom meg
sem ualtozik soha:
- Mert az Isteni uegezess erössenn es tökelletesenn all, E-
röss fundamentomon, tugia az ur az öueit kik legenek.
Venite ad me omnes quicunque laboratis et onerati estis,
35 ego reficiam uos &
Omnis qui fidit illi non pudefiet &
Viuo ego dixit dominus Jehoua si nolo mortem impij sed

1 ut conuertatur impius a uia sua et uiuat.
 Deus uult omnes homines saluos fieri, et ad agnitionem
 ueritatis peruenire &
 sic dilexit deus mundum ut unigenitum filium suum daret
 5 pro et ut omnis qui uidit et credit habeat uitam aeter-
 nam
 Perdicio nostra ex nobismetipsis tantummodo in te salus
 noster domine.

/.../

10 /23a/ Ha az Cristust ertönk attad, mi uolna az mytt mitö-
 lönk es en tüllemis meg tartanall, ha Christus mi ue-
 lönk, Ky uolna ellenönk?
 Ha az Christus te nallad kedues, bizony enis üdüözülök:
 kedues pedig, mert az te zerelmesedbenn zerettel min-
 15 kett.
 Ell uegezuenn pedig most itt, az enn keserues ziuböll, es
 buzgo lelekböll ualo köniörgesemett: Ayanlom, lelkes-
 töll testestöll magamatt, hazannepeit (kikertis köniör-
 gök) az te kegelmes zent kezeidbenn, örzased segicheged
 20 es oltalmad ala: Az te kegelmes uezerlesedbenn, io ked-
 uedböll.
 Ez mostani indulo utamatis forgassad es biryad, zent Angia-
 laidatt agiad mellem es haychyad ziuit az feiedelemnek
 kegielemre:
 25 Es az te zolgalo leanyodalys tegy kegielemsegett uelem e-
 getembenn, kit hogi chelekettel (mikor ezt irtam előzőr)
 aldott, aldott, aldott, az te düchöseges zent neued mind-
 öröke:
 Haichiad uram ötetis es uezereld uelem egetembenn, mig uel-
 30 le eltecc ez giarlo uilagonn, hogi mind most mind holt-
 ig teged dichirhessönk lelkönk üdüözöliön, s enis ez sok
 izzö haborubul menekedhessem.
 Kerlekis uram ha neked kedues, add meg azt azmitt töled re-
 gen kerek quia omnia potes, agy az meghült fanak agatt,
 35 es az aagnak zöldellö leuelechkekett, az leueleknek ui-
 ragott, az uiragnak termeest es io giümölchiött.
 /23b/ Ki ingen irgalmas természetö hiu Isten uagi, es meg

1 halgato elő zent Istenn, ki uegneküll unalmazasneküll
uelönk uagi mindennemö niaualiainkbann es zükseginkbenn,
Amen uram Isten, Amenn.

5 caput tricesimum octauum

38.

O Jehoui Isten, enn hyuu Istenem Atia ur Istenn:

Kyneke ellene egez eletemnek iarasaba foliasabann, minden-
kepenn uetkeztem;

10 Mind akaratommall, zanzandekall, uakmerökeppenn, tuduan
tudatlanoll:

Gondolatimbann elmemben almaimba, es chelekedetembenn:
Akaratomnelküll, sok fogiatkozasimal, igenn fertelmessen
uetkeztem:

15 Naponkentis uetkezem, mint Adamnak maguaboll ualo giarlo
bünös magg

El annira uram, hoga az enn zantalann sok büneim, minden
folio uizeknele az tengernek meli örüenirel es busala-
sinall felieb arattanak es neueketteneke,

20 Es mindennemö erdemekett fellüüll multanak;

De az en uram Jehoua Jesus christusomnak aldozattiat er-
demett ingien sem közelitheti az en bünnöm: Sött ez e-
gezz uilagnak büneys!

/.../

25 /24a/ Ne chelekegek az ember ellensegis en raitam, es ezt
mongia, holl ezeknek az ö Isteneke: nem lattia ezt az
Jakobnak Isteneke, olchiuk el az ö uilagat, lassuk mit
haznalt neki az ö hyty, mit segitet Istenbeli bizodal-
ma.

30 Lattassek meg uram ez az nemzetsegekbenn, mert enn igen
elegseges Jehova urbann, magassan heliheztettem az en
remensegemett: uegienek körniöll engemet az te zent
fogadasidnak fenies ködey.

Kibenn: s kyuell: egiütt elny halny akarok: Te ueled egiütt
35 temetkezni, fell tamadny, az zent uarasbann, az Sion-
bann, az sionnak hegynn, mindöröke elny uralkodny.

Az en christusomnak friges tarsa, az Atia Istennek örökö-

1 se lenny, es ö benne öröke giöniörködny.

Halakat adok uram teneked kerlek zegen zolgalodatt segichi
meg, es zegeni zolgalodatis latogasd meg: es chiak anni
terhett bochass uram ream akit el uiselhessek: Es az en
5 niaualias hazassagomat formald maskepenn, ugi uram mind-
azaltall az mint neked kedues nekem üdüösseges tiztes-
seges kereztieneknek iauokra.

Vezerelljed uram utaimatt, noui enim Jehoua quod non est
hominis uia eius, nec est uiri ambulare ut preparat
10 gressum eius.

Corripe me JEHoua uerum in iudicio, non in furore tuo ne
forte diminuas me.

/24b/ Ne mongiak uram az hitetlenek, bozzusagodra ne ne-
uetkezzenek, ezzell: hogy akki annelkülis njomorek, azt
15 uered niomorgatod uram; Azt niomoritottad meg, am bar
bizik Istenebenn.

Az meni uram az te meltosagos zent Istenseged, anni uram
az te irgalmassagod.

20 Quadragesimum Secundum caput

42

Vr Istenn, ki az mi uronk Jesus christusnak örök üdök e-
lött ualo dragalatos es düchöseges zerelmes zent Átia
uagi.

25 Sok üdüöktüll fogua kialtok uram imar hozzaad, es sok Ez-
terdökbe wöltök /!/, kikben meg farattam erötelensegim
mia.

Es noha undok bünös uagiok, es sok fogiatkozasokall hylak
uram segichigemre, mindazaltall, uram ugian te zegeni
30 öröked uagiok, es felseged alazatos zolgaja:

Bizoni dolog uram az hogy igen meg bantottalak, naponkent-
is bantalak, söt zempillantasonkentis!

Kik mia ketsegebeis eshetnem, latuan züntelen mind büneimet,
es mind meltatlan uoltomatt.

35 /25a/ Kerlek uram Isten ream tekozlo fiadra kegelmissen
tekynychy ream: bizony nem uagiok melto, nem hogi fel-
seged fianak mondatnom, de az ebekelis sorsot uennem,

- 1 erdemem zerent,
 Vduössegemreis nem hogi melto uolnek, de az örökeualo kar-
 hozatott erdemlenem,
 Mindazaltal uram, chiak kenirhyatt raghassak az te zent
 5 orszagodbannis (az az akar mi helien legiekis) az mint
 neked kedues:
 Mert tudom az te zent Atiadnak hazabann sok meg maradasok
 uadnak, akiknek legg kissebikebenn agi en edess uram
 Istenem chiak barr meg maradast öröke es örökke.
- 10 Elegegiel meg uram Isten eny keserues kinaimmal es zanako-
 zall meg, nagi chiapasidonn, noha en ezeknel mind na-
 giobakatt erdemlettem uolna es erdemlenek:
 Enny idötölfogwa ualo uarakozo saniargoott keserölly meg
 en teremto hyu Istenem, es en eltetöm.
- 15 Es ha neked ez uolt kedues, legen hala neked, es ennek u-
 tannais az mi neked kedues miniaionknak üduösseges,
 chiak az legenn:
 Chiak lelkonket tarchi meg pokoltoll karhozattoll o en a-
 tiaimnak Istene:
- 20 Es ha zabad uram az bünösnek, illienn felsegesnek zolny,
 ne puztichi ell az en iffiusagimnak uetkejert, se atiaim-
 nak alnokssagaert ne üldözz uram engemet, az te igassa-
 god zerent: /25b/ engemett, tenallad chiak egedöll irga-
 lom keresem.
- 25 Mert igenn meg niomorottam, fertelmes bünös zolgad uagiok
 tellies hazas nepestöll:
 De noha teboligok es bünösök uagonk mindazaltal minder hoz-
 zam tartozokall chiak tegedett uallonk mi hyu Istenönk-
 nek lenny.
- 30 Ne hagi ell en Istenem uram illien nagy züksegimbenn, kit
 soha nem hittem hogi kostolliak, az en niomorusagos e-
 setim mia.
 Vram, az te keserues pohar italodal lagichy meg az en kese-
 rö sanjaro pohar italomatt,
- 35 Mert nem uagiok eleg rea, edess töuiss koronaio nad zall
 szeptromoo feiedelmem kiraliom: agi innom az te meg seb-
 hetet oldaladboll, meli en ertem meg sebhettett,

- 1 Elö uyzett aggi uram, hoga soha meg ne zomiuhozzam.
 Vram kik mi chyak felseged zazloiatt bechiüllöttük meg, es
 akarok (az te segichegednek általa) el uettetett lennj
 az te hazadnak tornacabann, hoga sem az hitetleneknek
 5 satorogban uiragoznom.
 Ke uniad ell uram uelönk te zegeni zolgaidall ualo daika-
 lodasodatt, ladde mely bolond gyermekek uagonk kik un-
 talann untalann meg töriük az orronkatt.
- /26a/ Ne hagy uram, kötögzessed sebeymett, oruosichi be-
 10 tegsegimett, mert nekem sem auicenna sem galenus sem
 hipocrates sem teofrastus, sem uesalius, nem kellenek
 tefeletted, chiak tulaidon aldozatod es zentleked.
 Ezert ezert uram le teuem felelmem, noha igen giarlo bü-
 nös uagiok batorsagott uök altalad, iöttem mostann te
 15 elödbenn kapcholuan hozzam igiretedett meg hittelek
 mint kegielmes uramatt atiamfiatt.
 Es akarok ez mai naponnis hitem altall rollad uallast by-
 zonsagott tenny:
 Hoga örökeualö JEHOVA Istennek hyzlek lenny, uallalak, es
 20 bizoni embernek; egi zemeliben es kett természetbenn
 lennj.
 Ennekem örök üduössegemert meg testesöltnek, kin halalt
 zemueduenn fel tamadottnak lenny.
 Ziuemnek lelkeneg /!/ meg uigaztaloianak es uilagositoia-
 25 nak lenny: elmemnek giöniörköttötöynek lenny, gondola-
 tiak /!/ lelki Ismeretemnek zent ueredel tiztitoianak
 lenny.
 Zentlekedell zentelömnek, es az örök eletre ell pechet-
 lömnek, es siralmimnak allamrol orcamroll le törlöinek.
- 30 O en erettem lött zep illato ekess aldozatt, o dragalatoss
 arr, o düchöseges zent fizetess, elegites adossagomnak
 kegies adoo fizetö, ki mikor ado fizetö nem ualall a-
 dossa töd magadat: ertönk elegtelen adossakert. O,o,o,
 dragalatos zep ur Jesus, o te zent Jehova Istenn.
- 35 Ha meni nielluu ez egez uilagonn uagon mind en nielueim
 lennenek, auagy ha minden testemböll nieluek lennenekis!
 /26b/ Es az zent Angaloknak enekell eiell nappal dicher-

- 1 nelek züntelenölis!
 Leg kissebik io uoltodat meg nem közönhetnem soha, nem hogy meg halalhatnam, holott minden irgalmassagodnal alab ualo uagiok.
- 5 Ki chiak tegnapi, az sennacheribnek horgott uetettell or-rabann nagi io uoltodboll;
 +1604 2. die octobris fuit hic Generalis Johannes Jacobus && CSB mpria⁺
 Be hoztad hazambann, es hazudoztattad en elöttem, es mint
- 10 az baluant meg bolonditottad.
 Nem engetted uram az te hiueidenn triumfalni giözedelmes-nek lenny
 Aldott legen uram ezokaert az te zent es örökke ualo, nagi neuedd mind örökküll örökke es örökke:
- 15 Ky el nem hagiold az tiedet, es az te benned bizokatt, örök uezedelemre nem bochatod.
 Ennek utannay en uram en hiusegess Istenem, ualamire iutacc, IhoN tied uagiok:
 Ha ugiann meg ölzis te benned bizom, (te altalad) az te
- 20 igaz ualasad mellet akarok elnem halmom, (te felseged segituenn)
 Ezeket te Isten latod nem kerkedesből mondom, holott sem-mim ninchen az mitt nem uöttem, ha uöttem, myert dichekednem.
- 25 /27a/ De ezek igi leuennis, ugia ninchen arua feiemet houa haitanom, chiak te Istensegedhez fogom, es te hozad e-gedöll foliamom, hogi chiak az en erettem eccer meg aldoztatott ur Jehoua Jesus christus legienn chiak, az en üdüössegemnek fenies napia; Es az lelkiemnek örömenek
- 30 fenlöö hainall chillaga.
 Ki meg harmatozza az ö piross dragalatos zep zent uereuell, fogadasa zerent ingien ualo irgalmaboll, az en bünös lel-kemett;
- Hogi az ö Istensegenek ereie peldauul meg tessék mindenek-nek En bennem: ki ötet, ö zent segichigeböll uallom uaa-rom imadom:
- 35 Noha souargok mind ez mai napiglann sok üdöktöll fogva, es

- 1 mind halalomnak oraiaglennis! az ö segichegenek kazdag kegelmenek általa.
- Valamire uram iutacc, de bizoni soha taarsot melled ültetni (segicheged uelem leuenn) nem akarok, noha giarlo bü-
- 5 nös uagiok, es sok probaid alatt uagiok.
- Sött ha tölled eluetnell, es sok gialazatos utalatossagokra zallanekis te utannad: tefelseged uegig uelem leuenn, inkab akarnam
- Hogi sem az utalatoss baluaniok utann, minden iokbann el-
- 10 nek (ha zinte ez lehetséges volnais):
- Mert ninchenn semmi igaz Jo es irgalmassag egiebbenn te nalladnall, es senkie bizonj en nem uagiok uram chiak tyedd vram Isten.
- Ha nem tudom mie lennek te utannad, es maas utan nagira
- 15 iutnekis (ki nem lehet) inkab akarok segichegedből az te zentfiadnak haioiabann meg maradnom: de te segich Vram.
- Akarok meg halnom, es az christussal elny, mert bizonios uagiok abban akinek hittem, kiben aki hizen el nem karhozik zegent nem uall: mert chiak ö az Melchisedek ren-
- 20 di zerent ualo nagi papi feiedelem.
- /27b/ Ki eccer meg eskütt az ö zolgaianak, ö zentseges ne- uere, kitt SOHa öröke meg sem bann.
- Tuduann uagion ez uram ennallam az en hytebenn, hogi te
- 25 ualtozasnekülualo bezedö igaz mondo igaz hiu Isten uagi.
- Ezokaert el nem romlok, o aruaknak niomorusagbann meg zorongattaknak giöniörüseseges zent Attiok.
- Annakokaert ueged uram töllem zegeni zolgattoll (segiche-
- 30 gedből) az ioott, es meg aldozzuk (elő uizzük) az mi nieluönknek aldozattiatt te neked.
- Ezenn pedig ziböll kerlek Jehoua Isten tegedett, agi ennekem uegig meg marado alhatatos igaz hitett es igaz ual-
- last:
- 35 Kiuell uram meg nem zegeniezell, meg sem fogiatkozoll, o kazdag Jehoua Isten;
- Kinek tarhaza akor arad, mikor aiandekozod az embereket,

- 1 es kiualtkepen az te hiueidett.
 Ki az zentlileknek aiandekauaal zoktal minkett az te kenches
 ladadboll JESus christusbol aiandekoznj, az alazatoso-
 kat fel magasztaluann az keuelieket le uetuen:
- 5 Chiak te legi uram en uelem, bator akarki uiaskogiek en
 ellenem:
 Hon mi ördög ambar tamagon en ream tagiaiuual, uegien el
 töllem mindent chiak az JESust agiad ennekem.
- 10 /28a/Caputt Quadragesimum tercium
 43.
 Ennirgalmas Istenem ur JEhoua Jesus christus, tellies ele-
 temnek tamazza, es mindenek ellenn oltalmazo paartom fo-
 go hiu Istenem uram:
- 15 Enn örömemnek dyzess, uiraga, es az enn fell tamadasomnak
 ellso edesseges sengeye!
 Könyörölly meg o JEHOVI Isten raytam niomoroltonn az te
 nagi neuedert, ki felöll ell hyttem uram, hogi en raj-
 tam uegnelküll könyörölzz, söt holtom oraiag ennekem
- 20 kegelmissen penitenciat, es arraualo erött engecc magad-
 bann.
 Kitt meeg annak elötte uram ell uegezell magadbann, minek
 elötte ala zallanall magas menyorzagboll az te Isteni
 lako heliedböll.
- 25 Kinek zent aldozattya, elegseges lönn, mind ez egezz uilag-
 nak büneyert, es az enimertis!
 Jusson elödbenn teremto zent Istenn, az te teremtet all-
 todnak, züksegebe, syrallmassonn te hozzad ualo, zokogo
 kialtasa, ki forro zemmell, buzgo siralommall anxio
- 30 mestoque animo.
 Es tegy uallast en felöllem az utolso naponnis zerelmes
 zent Atiad előtt, es az ö zent Angaly előtt,üdüösseges
 züksegembenn:
- Tudod en hiuseges Jehovi Istenem uram noha tantorottam de
- 35 mindazaltal tegedett uram te altalad, igaz Istennek, i-
 gaz embernek /28b/ igaz embernek, en teremtoennek, enn
 iduözitöennek, uallottalak hittelek:

- 1 Mostis hyzlek uram zempeterrel egiütt, DE TE segelly en uram en Istenem. Zent tamasnak, es minden zegeni bünösnek ura Istene: snekemis ez uilagonn myndennell leg bünösbnak.
- 5 Segelly meg uram Isten engemet, az enn sok kynaymbann es niomorusagimbann, ne hagi ketsegbenn esnem ki en chiak benned remenlettem s remenlek, es hylak segichygedböll. Ky enn igassagos igiretidbenn meg hittelek, az te dragalatos zent uachoradat mikor hozam uöttem, az te uendegsegednek izibenn giöniörköttem minden ffileknek faknak uiragoknak izinek giöniöröseges izinek felette.
- 10 Hittem uram hogy nem üdözerent tartatom meg uram Isten te tölled, hanem mind örökke; ennekokaert en uram Istenem, ha estemis, te zentkezedben estem.
- 15 Inkabis akarok zent Istenem az te kezeidbe esnem, hoga sem embereknek kezekbenn. Mert uram termezeted zerent, igen irgalmas kegelmes uagy, hozzutürö nagi irgalmo haragia közepettis, hamar kegelmezö uronk atiankfia:
- 20 Ha allokis chiak felseged tart engemet, kezenfogua uiselz uram hoga el ne essem ell romlasra. /29a/ Sött uram Isten enn felsegednek elegseges halakatt nem adhatok, melli irgalmassagos uagi hozzam eiell nap-pall, hoga büneimbe ell ne uezzek uram Isten.
- 25 Kyert inkab akarok te előtted el uettetettnek lenny, hoga sem az hitetleneknek Istenteleneknek satorokbann fel magasztaltatny. Ezen, ziböll en JEHOVI Istenem neked fohazkodom köniörgök, ne hadd felbenn azt az mitt munkalkottal en bennem,
- 30 latkoztas ki uram raitam Isteny erödett züksegembenn, irgalmassagoss napogbann, (ki en töb igaz Istent nem uallottar) neked hala legenn. Söött uram az te igaz haragodban busulasodbann, ne uessd ell az te zegeni zolgardatt, tölled, ki hozdad kapdoss!
- 35 de söt mikor en alunnamis uigiazs uram en erettem, es mikor teged meg kereslek te felseged rea indichon hoga megis keresselek, chiak tegedet, es igazann, eletemnek

1 ideinek minden cikkelybenn es oraiabann zempillantasa-
ban.

Giuychi fell az mi ziuéinkbenn az te zerelmednek tüzeett,
hogy teged zerethessönk, ky minket örök üdök előtt ze-
5 retell, es ell kezited magad mi erettönk, zerethessönk
tegedet te altalad felebaratinkatt, es giümölchött te-
rempthessönk zeretett es zenuedess altall.

Igaz felelmedett agiad uram ziuönkbe mint atiadfiaynak,
hogy minthogi engemet zerecc, enis zerethesselek felhes-
10 selek segichegöll hihassalak chiak teged uram Istenem.
Igazannis Ismerhesselek, az o es uj testamentomnak igaz
magiarazatianak rendi zerent.

/29b/ Agi erött uram az iora, gonozoknak el tauoztatasara,
hogy lathassak io napokatt:

15 Nieluem tartozthattassam te altalad gonoztoll, aiakim al-
noksagot ne zollianak:

Haniatolliak, haioliak ell az gonoztoll, es chelekegem
iot, kereshessem az bekeseget es azt meg nierhessem;
Legenek az te zent zemeid uram en raitam es az en köniör-
20 gesemre nituak az te zentseges fileid:

Legen az te abrazatod az gonozokonn hogy el töröllied öket
es neuzeteket ez földröll &&&&.

Agi eröt uram Isten iora, igaz hitbe io uallasbann uegig
meg maragiak, io lelki Ismeretben chendezsegbenn lelki
25 iokba giaporodast, te benned uegig meg maradast.

Az te io lelked uigen engem az io utra, es uysellien engem
niaualiaast kedued zerent, minden en chelekedetimbenn,
hogy te benned öröke öruendezzek.

Jarianak taabort uram az te zent Angalid köröllettem, kik
30 örizzenek uigaztallianak batorichanak uram Isten te al-
talad, mint felsegedet az kerbenn.

Vram, Vram, Vram, ne örölliön rajtam az hamissagnak lelke,
es az en ueremenn az hitettlenn ne örölliön, ne hizzek
meg testemell lelkemel az hazuksagnak lelke.

35 /30a/ Ne mongion uigasagos enekett az mi niomorusaginkonn
uigaduan az ördög, se az ö tagay ne kacagianak en rai-
tam: kik noha sokzor uetkezönk de te benned bizonk.

- 1 Mert azt mongia /!/ az hitetlenek, ninchen Isten, ne ualli
 uram ertem rozz fergedert illi nagy mergett bozzusagos
 ektelen oknelküül ualo gialazatot karomlast kissebitist,
 az te nagi neuedert.
- 5 Mert noha uram neha magadtoll idegen dolgot chelekezell, a-
 zirt mindazaltall hogi az te tulaidon dolgaidat uegbe
 uigied, mert te akoris zenteltetel mikor az bünöst meg
 bünteted:
- De azert uram az te Irgalmassagod minden chelekedetid fe-
 10 lett uadnak.
- Az te iuhochikaydnak esetek ne legenek uram te nallad meg
 zamlaluann, kiket uram Isten melegituenn taplaltall ez
 oraig iffiusagokbann zentkebeledbenn, es az te töuiss
 koronadon legeltettell:
- 15 Es itattad az te oldaladnak altalöklelt forrasanak hiuösi-
 tiseböll uiziböll, meg elegituenn zentseges aldott pi-
 ros draga uereddell, o mi Istenönk es örökös uronk.
- Es az kiket teremtettell ne utald meg bünökert hertelense-
 gell uram, az te zent teremtessedre soksago köniöröletes-
 20 segedre nezuenn, hirtelensegell ne uessd el uram elől-
 led:
- Sött tarchi meg minket tieidet tebenned, es nem senkibenn,
 ki haragod köztis zent irgalmo Isten uagy.
- /30b/ Mert ollian uagi uram mi hozzank mint az mehh, ki no-
 25 ha meg chyp, de lepess mezett beuenn aad kichini chipe-
 seert, es az ö chipisenek sebebe senki meg nem hall.
- Ne fordichi ell uram zent orcadat mi töllönk stöllem fő
 bünöstöll niomorultull, ki az njrök előtt meg nemo-
 lal orcadat el nem forditad az pökdösök előtt, es az
 30 arcol chiapdosast es kekekett örömel uiseled mi eretönk.
- Ne giülölly uram büneinkert minket, chelekegell irgalmassa-
 gott mi uelönk, es dichiretet mondonk uram az te nagi
 es zent neuednek nemzetsegröll nemzetsegre mind örökke.
- Nisd meg uram az en zamat had dichirien minden üdöbenn, es
 35 az en ziuemet lelketem tiztich meg, hogy egetembenn al-
 mombais ueled bezellien, elmem chiak rollad elmelkegek
 gondolatom terollad legenn.

1 Az en aiaxim zolliak az te nagi dolgaydatt, nieluen hirdese az te chiodalattossagidatt, öröke chiak tegedet zollianak bezellienek az en ajakim.

5 /31a/ Hogy hazamnepeiuel es minden hozzam tartozokal uram minden üdöbenn, myndenek felett chiak teged dichyrhesselek, aldhasalak: ne mullik uram feelbenn az en io igekezetem ki chiak te tölled uagionn.

10 Es aki tellies eletembenn benned chiak egiedöll biztam remellettem, maradhasak meg oltalmad alatt minden ellensegimtöll uegiglenn Amen et iterum Amen.

Keseruessen kerlek en hiu Istenem, zent lelkedet soha töllem el ne uegied, sööt igerted s ad meg naponkent banatnelküll, adakozo es zep aiandeko JÉhova Istenem.

15 Fizess minekünk az te nagi ueghetetlen ingien ualo irgalmassagod es nem az mi erdemünk zerent: agi uram nekünk az te igireted zerent es ne az mi meltosagos erdemünk zerent.

20 Ezt mondottam, az urr az en segichigem aniam mehetöll fogua; es nem felek mit chelekegek nekem az ellensegg, es az embereknek fiay mitt miellyenek raitam.

Az urbann remenlek, meg nem feketezem, ötett uallom, meg sem pirulok, örök halal meg nem nyomaztt.

25 Terichi meg uram Isten es meg terek, uilagosischy meg, ne alugiam az halalbann, segellj meg en hyuu Istenem ne romolljak ell.

/31b/Caput Quadragesimum quartum

44.

30 Vram, egi palcauall iöttem ky az en atyam hazaboll, es ime seregekkell birok! az az, mezeitelen iöuen atiam aniamtol, es ime felsegednek örököss tarsodda töttell, en io akaro kegielmes uram feiedelmem; holott (köuetuenn zollok) az ebekell diznokall sem erdemlenek sorsott.

35 Kerlek uram Isten, uezerelly holtom oraiaglan, es az enn ki menetelemnek ideibennis! hagi uehessem haznatt az te zent uallasodnak, es igaz igiretidnek

Mertt te uagi uram az en Istenem egedöll, kö uaram bastiem

1 es minden enn erössigem erössitööm: bizonios nagi remen-
segem.

Add meg uram Add meg Ismeg, az meg uyto zentlelkett, az te
zentlelkedet, agiad az zent iegieket ismeg erössegemre:

5 zent lelkedell tegi bizonsagott bennem örök üdüössegemre.

Ne uegied ell uram töllem illien dragalatoss zent iauaidatt,
aiandekaidat, es noha igi estem, ne uess el engem az te
zent zemeidnek ingien ualo tekinteti elöll:

Es ne zakazz ell az te zent zerelmedtöll zentseges io uol-
10 tottul.

/.../

/32a/ caputt quinquagesimum quartum

54.

15 Öröke ualo Istenn, my uronk Jesus christusnak örök üdök e-
lött ualo dragalatos es düchöseges zerelmes zent Atia:
Im felseged, mynemö nagi niomorusagra iutottam felseged e-
lött, ki ollian uagiok mint egi üdö előtt zületett, el
niomorottam es eletett nem lattam.

20 Houa ügiekeztem menny, s houa iutottam, ki azonn igiekez-
tem, hogi en töllem dichirtessell; giakorta es sok zan-
talann ezerzer bantalak uram Istenn büneimel.

Ime uram latod eiel napall az ördög mint saniargat, sok
giötrelmekell keserues kesertesekell chialardsagokal
25 hitegetesekell chalardkudasokall yeztesekell igiretek-
kell es busitasokall.

Mindazonaltal uram en az te zent oltalmadboll segicheged-
böll, semmit neki nem hyzek, ha az uilagossagnak angia-
laua formallya magatis! ez uilag kazdagsagatt igirne,

30 ha ehsegem korann kö kenirre iutatnays:

De te en uram Atiam zent Istenem segelj mert michioda ual-
lion az emberj erő uram nalladnelküll.

Hogi ha az mitt az idegen profetak altall zollott es zoll
az ördög, azok mind be telnenekis, segitseget aduan

35 uram felseged, en azoknak nem hizek.

/32b/ Ezt enegied uram Istenn zerelmes fyadert: az meg
ualto my uronkert az JESVS CHRISTUsert: kytt bochiatall

- 1 ez uilagra halakra bünönkert: es meg aldall myndöröкке
minkett ö kedueert.
Düchöseğ az Istennek magassagba, ez földönn emberekhez io
akaratt,
- 5 Atkozott emberr az, aky Isten kiuöll emberbenn byzik,
Atkozottak az baluaniok, es akik Istentöll ziuekett ell
idegenituenn azok utann iarnak, segichegett töllök uar-
nak, es segichigre hiuan benne biznak.
Segelly uram es mozdulok, indichy es el indulok, biry igaz-
- 10 gass es ygy lehetek fel egeneseduenn batorsaggall.
Tarchy meg es meg alhatok mynd öröкке Amenn.
Ez mostany ram köuetekezett igeymbennis mench meg halgass-
meg en uram en hiu Istenem, ne niomorogiam giarłosagim
mÿa:
- 15 Te tudod uram nem angiall uagiok, hanem chiak ember, ki
chiak felseged által allhatok meg chiak egi zempillan-
tasigis az iokbann.
/33a/ Zugolottam es morgolottam, kementi niakoo ellened le-
uen oh en hiu Istenem uram, Istentelenöll chelekeduenn
- 20 fel emeltem magamatt.
Ki my erettönk el iöuell o Atiadnak ki meccet abrazatia,
az Atianak egietlen egi zülötte dragalatos kenches la-
daya, nem kemelled magadat uram az te nagi ingenülő ze-
rellmedböll:
- 25 Nem kemelled uram magadatt, az te ingenn ualo zerelmedböl,
ertönk adad te magadat en ertem, es mindenekert.
Meregel (aut epauell) egielitett pohart iual meg erettem,
s mi ertönk, eccettel egetembe ysoppall az spongiatt
köröll ueuenn.
- 30 Bizoni uram enis naponkent meregell ecettel egielitett pohart
töltök neked, haladatlanısagall: kinel bün mi lehet na-
giobb; keserö Isopot egielitek ide ez poharba, fertel-
mes sok chelekedetimer, kiuel spongia ziuemet lelketem
eiell nappall köröll uezem, es ugi kinallak uelle mint
- 35 az sidok az kereztfann.
Noha felseged engem tyztit az Isoppall, borral sebeimet
tiztitod ecettell hiuösited, olayall meg engezteled la-

1 gitod, mindazonaltall ugian aluzom en zemtelenöll zem-
 peterrell az bünbenn es zent Janossal iakaball az ker-
 benn az az ez giarlo eletbenn, nem egi orat de chiak
 egi zempillantast sem tudok uram eröböll ueled egiütt
 5 uigazny.

Oh en nagi giarlo bünöss, es ime meegis meli nagi kegele-
 mell tekintez ream, kit en бүдös дөг hagi erdemlenek,
 bizoni semmi kepen nem en halando undoksaag, ky egi o-
 raig soha iobann meg nem alhatok.

10 /33b/ Jöttem köniörgeny es esedeznem hozzad Istenem, es
 ugian hozzád esem niakra före, arcoll le borulluann
 meg horgatt hattal mellie uerö zegenj bünöss, edes Is-
 tenemhez uramhoz atiamfiahoz:

Ki az Israelnek tabora köröll sokatt budosom, bellpokloss
 15 leuenn bünnell, ki rekeztettuen azonkepen mint maria
 zugoloduan Moses ellenn, es budostam ez uilagonn az te
 meg feddesedben ez uilagon, mint az sidonep az puzta-
 ba kik meg kesertenek uram tegedett.

Söött meeg az nagi zelegi zent iambor Mosesis meg botleek.
 20 es uetkezek ellened, kiert az canahan földebenn nem
 lakhateek.

Mindazon által en kereztfan függö lator, kerlek teged en
 ertem s ez uilagirt kereztenn függött Jehoua Jesus
 christus legi irgalmas kegielmes nekem mindennell bü-
 25 nösbnek, ne nezd az ingerlött, hanem halgasd az segi-
 cheg keröött, o uy Adam JEhova Jesus Christus.

Ki mindenkor töbet acc az kerönek keresenell, holott az la-
 tor toluai chiak arra kere hagi meg emlékezell rolla
 orzagodbann, felseged pedig azt igire neki hagi azon
 30 napon ueled lezen az paradichiombann, az az, az te zent
 orzagodban az örök eletbenn.

Mert az törüeni az Moses által adatott kj, de az kegielem
 es az igassag te általad o Jehova Jesus christus.

En uram Istenem zomiuhozal ertem az kereztenn, zomiuhozom
 35 ehezem te benned az igassagott.

/34a/ Az Isaiasnall azt mondod hogy ell nem töröd az meg
 romladozott nad zallatt, sem az füstölgö mchet/l/ (a-

- 1 uagi chepött) el nem oltod.
 Ego feci ego feram, senescentem ecclesiam ego portabo:
 Kire tekinchek hanem az töredelmes ziuöre, es az alazatos
 lelköre, es arra akki rettegi az En Bezedimett.
- 5 Az engem tyztelökett meg tiztelem, es az engem meg utalo-
 kott, meg utalom. (erunt /?/). Segichigre hy, s meg
 halgatom ötett &
 Velle lezek nyomorusagibann, meg zabaditom es meg düchöi-
 tem ötett: Napiaynak hozzabitasauall meg elegitem es
- 10 meg mutatom öneky, az en iduözitö CHRISTVSomatt.
 Nem giöniörködöll o ur Istenn az mi uezedelmönkbenn, ki
 irgalmassagnak ura Istene uagy es kegielemnek attia:
 merö kegielem uagy uram;
- Ki olly Isten uagy, ky kinos halaloddall tualidonn uered-
 dell, gialazatos halalodall ualtottal meg minket, es
- 15 zerzettell aniazent egihazatt magadnak.
 +DEVS adquisiuit ecclesiam sibi pro pio sanguine suo acta
 apostol &:+
- Chiak zent felsegedbenn egedöll biztanak az Mj atiaink,
 es meg nem zegenöltenek; noha en fereg uagiok, es annal-
 is alab ualo: es ez uilagnak gialazattia, az Istentele-
 neknek el uetetetie:
- De ugian te saiatod uagiok uram az te pyross zent uered-
 dell magadnak uevenn zentlelkedell el pecheteluen,
- 25 tanachiotis acc.
 /34b/ Kerlekis pedig uram Isten, hogi aki zabad akarato-
 boll igiretett töttell tanachiolzz es paranchiolz: se-
 gichi megis!
- Tessek meg uram minden nepek elöt hogi ninch tenalladnal
 30 töb Jehova Isten ki nem alzoll sem zuniadozz aki öri-
 zed az Israelt.
- Ninchenek uram az te aiandekid banatal, nem ragagia ki
 senki az te iuhaidat kezedböll, az te iuhaid az te be-
 zedidett halgattiak.
- 35 Aggiad uram az erött, es paranchiolly ugi oztan az te zol-
 gadnak.
 Ninchenek uram az te adomanid aiandekid banattall,

1 Deus qui das consilium promittis et percipis simul fer
auxilium:

Patefiat coram omnibus preter te non esse Justum et aeter-
num Jehoua DEVS,

5 Qui non dormis neque dormitas REX Israel qui custodis Isra-
ell:

Et spiritum tuum sanctum ne auferas a me.

/.../

/35a/ Harem, te felsegedett ziuemböll lelkemböll kiuanatos-
10 sagall akarom düchöuitenem, az te tölled ualo erömböll:
Igi hogy paranchiolli uram, mitt akarz, es mitt kiuanz:
kikre megis tanichi, uegig megis tarchi az iokbann, ra-
is indichi es erött eiel nappall minden üdögben hozza
aduann.

15 Mert omnis sufficientia nostra a te est; o DEVS noster.
emlekezzell meg uram az te tiztessegedről, es az ki az te
düchösegedett tiztessegedett maasnak nem engetted sem
engededis! Irgalmazz uram en nekem, az te sokszagos kö-
niörületesseged zerentt.

20 Ne örölliének en raytam az en ellensegim, (kik uram tene-
kedis ellensegid) et dicant, ubi est DEVS eorum.
Es teged chiufoluann mongiak teged meg chiufoluann az mi
mostani fariseusink iras tudoink nepnek uenei caifassi
annasi pilatusi es hamiss kösseg.

25 Masokatt meg tarthatott magatt meg nem tarthatta: si hic
est ille christus dei electus & christus ille REX Isra-
ell descendat nunc et uideamus et credamus.

O bone Jesus, qui pro me pro nobis pro omnibus in ara cru-
cis tuae, illusus es ab impijs, et a patre tuo consolatus
30 es, da consolacionem mihi miserimo peccatori nunc
et in sempiternum, et in articulo mortis mee

Cupio dissoluere, et cum te uiuere, certus sum enim cui
credidi qui tu es Jehoua Jesus CHRISTUS dominus et DEVS
MEVS.

35 /35b/ El hiuim azt ketsegnelküll enn zep Jesusom hogy ha
eröd nem uolna, (ki Eröss Isten uagy) engemett nem biz-
tattall uolna, az te zent zep igaz igireteddell:

1 Annakokaert uram yo ennekiem itt meg maradnom, kit uram ue-
giglen engeg meg ennekiem.

El hittem uram en azt te altalad, hogj engemet az te zent
zemeliedre nem teremtetell uolna, es uyobann az halal-
5 boll fel nem uöttell uolna:

Es az te draga ismeretedre nem iutattal uolna, es draga
ayandekidall nem legeltetell eltettell uolna, ha uelem
irgalmasagott chelekedni nem akarnall, ky zereted az
tieidnek lelkeket, es el fedezed az bünt az penitencia-
10 ert:

Ky semmyt nem teremtetell az mytt giülöltell uolna:de ker-
lek uram ne kessell!

Nem uagi te uram az uezedelemnek akaroya, sem oka: ki nem
giöniörködöll az mi uezedelmönkbe, de az hamiss nem la-
15 kozik uram te előtted.

Mi töllönk uagion uezedelmönk es chiak te benned uagon u-
ram meg tartatasonk üduössegönk.

/36a/ Zentlelket bochiacc zent Atiad toll, hitett acc, ki
tulaydon chiak felseged ayandeka zent Atiaddall mind-
20 öröke Amenn.

Hozzaad hyz mindenekett, es fogattad hogj az te hyueidett,
zarnyayd ala uezed, mint az anya tiuk az ö chyrkeytt,
es holtonk utan örök eletett acc, Erre iegekettis attal.

Es hogy mi niaualias gorombak inkab meg hihessönk tegedett,
25 azert zerzed az iegekett mi nekönk, es adad zalagoll
zentseges zent lelkedett.

Mert ezert kene fell tegedet hatalmas Jehoua Isten, az te
zent Atiad az sionbely kiralsagra örökke: es ültete az
dauidnak zekibe az zent züznek maguatt, hogi mi uelönk
30 ellesetekell ioll tegy ell esettekkell.

Emlekezzell meg en uram s en Istenem hogy mind ezeket, in-
gen ualo zerelmedböll chelekeded en uelem, te magadat
meg aldozad mindez uilagnak büneiert: -

Kiket ingienualo iouoltodbol terenteell, de nem hyaba:

35 felis emeled irgalmassagodboll Adamot fel ueued meg ui-
gastalad te magad, mind maganak s mind germekinek ua-

1 lo io uoltodall.

Ha mostannis uram hatalmas eröddel nem tartanall zentlel-
kedell nem erösitenil tanitanal, bizoni uram nekönk zü-
letesönk hazontalan uolna.

5 Job uolt uolna uram nem zületnönk, hog sem tölled el ha-
giatnonk, hoga pedig uram teremtetel gondonkatis fell-
uötted uallions ki uehetne ki zent kezeidböll.

/36b/ Egy penzenn ueeznek kett uerebechkett, azoknak chiak
egikröll, söt haionk zalarolis gondod uagion uram Is-
10 tenn, es ime Engem niomorultat büneimert most illien i-
gen meg untall!

Ki töb igaz Istent tenalladnal uram nem uallok, noha bünös
uagiok!

Ezokaert engedd meg en teremto Istenem hadd zolliak, es az
15 te zegenied en iduössegemnek Istene, egi kichini zoch-
katt, minek elötte ell mulom, es ez földet lakouul tö-
be nem lakom.

Kerlek uram Istenn uegneküll ne haragugiall reank iuhaid-
ra, ne uessed ell uram, az te zent zemeid elöll az my
20 ayakaynknak tulkainak aldozatytt: tennen magadert.

Jusson ezedben en edes Jehoua Jesus christusom, az dauid-
nak ekesenn eneklö dichyrety te felölled: non confundar
ayt Dauid quia in te speraui.

Te rollad uram tellies tano bizonsagott tezne az egezz
25 zent irasok, hoga ualakik te benned biztanak meg nem
zegenettenek ell sem hagiattattanak:

Az ioell profeta torka zakattaba uram rollad azt kjaltia,
es igi biztatt,

/.../

30 /37a/ Ezert magaztal az en arua lellem es meg saniargatta-
tott keserues Zyuem, meg niomorodott eletemnek keserue.
Kit noha en raytam megis giogitgattall, es züntettell uala,
kit bizoniall hizek hoga ha felsegednek kedues, üdüuell
eluezed rollam, o en nagi kegelmo Istenem, kit en nagi
35 keseruessen alazatosonn imadok alazatos es zyuem za-
kadua ualo ell faradott buzgo ohito köniörgesimel eiel
nappal.

- 1 Kyert felsegednek, irasombannys, zyuemnek keseruessegeböll,
dichiretnek enekett eneklem, es nielueimnek tulkait al-
dozom, teneked tellieszentharomsag egi bizoni lsten:
Ki nem engettel, sem engecc meg kissebednem, melletted ze-
5 gent uallanom gialasztatnom, ingienn chiak magadert uram
Vram.
- Oh nagi irgalmo ur Istenn, ki uagiok enn, auagi mychyoda
uagiok, michioda az en atiamnak haza, hogy enn rolam
meg emlekezzell ualaha keduess üdöbenn, es ream tekín-
10 chý kellemetes napogbann.
- Ki bünben fogantattam zülettetem, bünbenn neukettem, ne-
ueltetem, bünös teiet zoptam aniamboll, bünös magbol
uagiok atiamtoll, bünbenn tartattam fell, im fel nöt-
tem bünn uagiok s bünbennelek Ez oraig.
- 15 Ky bünt bünre raktam s rakok eiel napall orankent zempil-
lantasonkent, naponkent töbitue atiaimnak uetkekett,
naproll napra nemzetemnek esetitt:
- Mynt az byka az port, azonkepenn enis az bünt haniom az en
feiemre; es bünömet kiasom az christus koporsoiaboll,
20 es uizont magamra haniom, es mint az uyzett az bünt be
izom;
- Olliann uagiok mint az zep Ekes koporso, ki belöll büdöss.
/37b/ Ollian igassagom mint az havi korsagos azzonnak rutt
ruhaia, es ollianok büneim mint Isaias 1 rezebenn meg
25 iria, es sofoniasis &
- El annira hagi büneimnek zamait nem tudom, minemönek sem
Ismerem, kik előtted uram zamann es niluann uadnak, hol-
ott uram az te zemeid előtt mindenek mezeitelenek, kibenn
tetetöll fogua talpig semmi io ninchj.
- 30 Ime meegis uram az zent angaloknall keuessel töttell alab
ualokka, o nagi irgalmo JEhova Istenn, kinek irgalmas-
saga minden chelekedetj felett uagionn.
- Ezert Ezert Ezert uram az en lelkiem chiak teged ald, ke-
serues ziuem chiak neked fohazkodik, niomerek lelkiem te
35 read uigiazz az ö siralmas zemeiuel minden üdökbenn:
Hala adasokbann imatsagokbann /!/ segichegre ualo hiuas-
bann, Es az en saniaroo eletem, dichiretedre igiekezyk,

- 1 te altalad en kegielmes Istenem.
 Nemzetsegröll nemzetsegre dichöitlek tegedett, es hyrde-
 tem a/.../ az mig lezek, es az el/.../enn orromban
 lez/...../
- 5 /38a/ Enn chiak azonn kerlek uram Istenn, es köniörgök a-
 lazatos köniörgesemel, hatamat meg haytuann, kezeim öz-
 ze teuen, fel emeluenn, arcoll le boruluann Istenseged
 előtt, alazatosonn.
 Engegied meg lathassalak zent Atiadal zentlelkedell örököl
 10 öröke az meny orzagbann.
 Agy ott uram zent orzagodbann egi kis helyeckykeett, nee
 barr igen nagiot, ne legiek bar mindennel fenyesb
 ne legiek igen fenies chillag, chiak legiek az te or-
 zagodbann te előtted örök nn örökke.
- 15 Am bar disputallianak az emberek kik leznek nagio b düchö-
 segbenn: En chiak alazatosonn en uram en Istenem ezenn
 kerlek, uigi be engemet az te zent hazadbann örök elet-
 re, kiuel uram kazdagsagodbann meg nem fogiatkozoll.
 Lam te zent felseged mondotta, hogy az te zent Atiadnak
 20 hazabann sok hailokok (aut sok maradasok uadnak):
 Vy ziuett teremch en bennem ur Isten, es igazz lelket uyi-
 chi tagaimbann, hüss ziuett agy en belem, ki felölled
 iol erchienn, ne uess ell en (hiu) Istenem az te orcad
 előll, es az te zentlelkedet ne ueged ell en töllem.
- 25 Az te üdüözitisedet mutasd meg uram ennekem uilagosichi
 meg es uigaztaly meg uram, erössichi meg, legiek eröss
 halalomig es akkoris, az igaz uallasbann igaz hitbenn
 io remensegben noha bünös uagok.
 /38b/ Az zentlilek Istennell legi uelem, kiuel es zent
 30 Atiadall, egi örök JEHova zent Istenn uagy:
 Minden züksegemet tudod ki az Atianak kenches ladaia uagi,
 az zentlilekel egetembenn: kiket uram io uoltodboll u-
 gian előmbenn onthacc.
 Legienn uram ezertis teneked nagi hala, hogi az gilkos ha-
 35 zug ördögnek nem hattad en bennem zent neuedet meg moch-
 kolni, az az haznat töllem el uenny, de meeg chiak kö-
 zelitenj sem engeded az ö kedduenek zerent.

- 1 Kiért engem az Satan igen giülöll, hogi chiak egedöl read
tamazkottam, kiert az egezz pokolbeli hatalmassag es
erö, ram tanatt, torkatt ream fel tatotta, dühösködik
en ellenem eiel es napall, mind maga seregiuel mind az
5 ö tagiaiuat egetembenn. Kering keres okott modott utat
formaatt rea, mint meg emezthessenn, ki sok üdöktöll
fogua saniargat eiel napall,
Es hadakozik en ellenem es en uelem zegeni niomorek fer-
gedell zolgradall eröss fegiueressen züntelenöll.
- 10 /39a/ De mynd ezek igi leuennys, noha bantotalak es ban-
talak; meegis sok zamlalhatatlann ezer gradichyall fel-
lieb bizom enn tebenned, es hizek teneked lelki testi
dolgaimbann:
Hogi sem az enn gilkosomnak az pokolbeli örr allo dögnek,
15 az ördögnek, intisire indullnek, az menire giarlossa-
gimat segited.
Ki eleitöll fogua gilkoss es hazug uala, es meg nem alla
az igassagbann: kyrt /!/ uram te tölled el uettetek.
Sött hogy en erötelenen fereg, magamat erömben fel magaz-
20 talliam, es magamtoll magamnak nagi eröss allast iarast
tulaidonichiak, es meg kergielek, ki uagi te Istenn?
Oy engemett attoll, en hiuu s igen igaz JEHOVA ISTENEM
VRAM.
Mert noha en tefelsegedet testi zemeimel nem lattam, mi-
25 kipenn lattanak az mi Atiaink, az christusbann: de mind-
azaltal ezen zemeimel christus Jesus által meg latlak
tegedet, ezen en testemben feltamaduann.
Chiak te benned enn urambann egedöll bizom es remenlek
mindöröke, de te segillj! es bozusagodra (te hozza se-
30 gituen mindenbenn) segichegöll idegenn Istent hini nem
akarok.
Es noha ell uettetett uagiok uram az te zent zemeid előtt
büneimert, nemis uagiok uram melto hogi az en haiomba
beiøj, auagi ualaha en rollam meg emlekezell.
- 35 Mierthogy hamis fertelmes bünös ember uagiok, es az zentse-
get nem io az ebeknek adni, es az giöngiött az diznok-
nak.

1 /39b/ De mind az altall hizem uram es nallam nagj niluann
uagionn, hoga az ebb kölikekis eznek, az ö uroknak azta-
laroll le hullott morsalekokban.

5 Kerlek mostannis uram, legi irgalmas kegelmes nekem bünös-
nek chiak tennen magadert.

Serkenchi fel uram az alomboll, ne alugiam ell mind az ha-
lalig, nisd meg az en zemeimet agi uyulast az en zegeni
ziuemnek:

10 Fedezd be az en zemeimet, ne lassanak gonossagott, es zard
be az en zamatt aiakimatt ne zollianak hamissagott:

Nieluemet zabolazd meg ne hazugion alnaksagott, nisd fel
ayakaimat hadd zollia az en zaiam az te dichiretidet.

15 Ne körnikezzenn meg engemet az alnoksagnak lelke, az go-
noz gondolat es hiaba ualo elmelkedess, ne fogion uram
engem üstökönn: non regnet in mortali corpore meo pec-
catum.

20 Paranchiolli uram chiak zent igidell, es hizem hittel (te
altalad) hoga mindazok egi zempillantansbann be tellie-
sednek ha az en hazamhoz nem iözis kire ugian meltatlan-
is Vagiok uram.

Jollehet uram en bizoni mindenekre igen meltatlan uagiok
chiak leg kisseb köniöröletessegedreis! holot alnaksag-
im feiemetis felliuüll halattak, melli alnaksagim min-
denkor elötter uadnak:

25 Es az en bünöm igen ram nehezkedett; uerem melliemet eiel
napal fohazkoduan az eegre sem merem zemeimet fel uet-
nj, mert uetkeztem ellened kit naponkent uitoK.

30 /4Ca/ Valamedig az okos lelek tagaimbann lakik, es zent-
lelked byr engemett, nem lezen nekem te küüölled maas
Istenem.

Te lezez nekem meg zabaditom atiam uram oltalmom meg zaba-
ditoom:

35 Enn eletemnek tellies öröme: az en allasomnak uiragzo giö-
niörösege: io illato giöniörö harmatoss illattia: lel-
kennek chendessege illatozo mezeye: ream aluoo bünösre
uigiazó uigiazó, uigill: aluasomnak el nem uno örzöie:
o Jakobnak igen igaz hiu Istene ura: kereztieneknek

1 atiók.

Tenedek monta az en lelkiem, meg keresem az enn uramnak zynytt, es meg uyolast, chyak ö benne talalok.

Meg nytom magamatt, meg nylatkozttatom ziuemet, es az üdüös-
5 segnek kirallya be yó az en kapumonn, ki az ö zentlelke-
nek kolchiaual, meg nittia ziuemet, meg sepri christus
uereuell lelkiemet es meg mossa ötözi rigallia sebeimet.

De meegis uram uolna egy kis könyörgesem, es ha leltem ked-
uett kegelmet te előtted az te zent zemeid előtt, uedd
10 elő alazatos könyörgesimett esedezesimett:

Es akik neked keduessek, eletembenn elődbenn ötuenn, hal-
gassad meg.

Ne uess meg uram engemet az en eletembely sok fertelmes
büneymert es ez el mult napiert Estueliert eccakaiertis!

15 Es az en giarlosagos sok esetym uram uram, ne üzzenek ell
előlled engemet nagi zegeent.

/40b/ Ez uilag ki gonossagbann uagionn, es parazna uilag,
ne zakazzon ell uram te tölled, holott az ember nem
chiak hailo az bünre, de ugiann mind bünn tetetöl fogua
20 talpiglann:

Aggyad agyad uram ennekem mindenkor, uegnelküll, zentlel-
kedet: o en atiam Istenem, az en uram Jesus christushoz
ualo zerelmedert, uiselli igazgass engemet mind örökke
utaimbann, bizonios remensegell, remEnSEgem Kiuöll.

25 Agiad uram az en lelkiemnek örök chendessegeett, lelki Is-
meretemnek igaz örömeett, ugi hogi ha kesergekis, te
benned az ur Jesus christus böö uere meg giökereztes-
senn, es te benned uegig meg alhassak.

Zentlelked zalag Istenem leuenn az en ziuembe lelkebenn:

30 Lelkemell es ziuemell bizonsagott teuen en benem az enn
üdüössegem öröke letem felöll az te fiua ualo ualazta-
sodbann.

Es az holott en te benned te altalad, hittell hizek (es re-
menlek) hizem üdüössegemet ha ruutt utalatos uagiokis!

35 Kerlek uram ne foggionn el hytem, ki en chiak egi zegeni
uagiok

Ha immar örökösödde töttell, es az Jesus christusnak örö-

- 1 kős tarsaua friges tarsaua, az zenteknek polgari tarsok-
ka, ne hagi ell uram, mert en bünös uagiok:
/41a/ Read lelkegett tamasztottam, s ha annal dragab marham
uolt uolnais, read Mertem uolna uram bizny, könörölly
5 az siralmas JESVSert raytonk, s raitam, főö bünösönn.
AmEn.

Caputt quinquagesimum Septimum

57

- 10 En üdüössegemnek bizonioss egy remensege, JEHOVA JESVS
CHRISTVS: az enn meg tartatasomnak edess es zent giöke-
re, az Atiara arcall nilo kegielmes kapum aytom utam.
Kynn ualaki, chiak, altal nem megien egiedöl, hanem, ma-
sonnan akar be hagny, soha bizonj az nem üdüözöll: es
15 az Istentöll ell zakattol el uezz aki tegedet uram iga-
zann nem uall.
Legienn en Istenem uram neked nagi hala, dichiret düchöse-
g tiztesseg mynd örökenn örökke, ki erre uram engemet mel-
toztattall, hogy felsegess zent neuuedbenn, első es utol-
20 so, üdöbenn, bizzam:
Giermek es ides korombann, nem hiaba ualo sem ideig ualo
remensegert, hanem öröke ualo meg tartatasomert te alta-
lad ingien ualo io uoltodboll ex gratuita tua misericor-
dia.
25 Hittem (tealtalad) zent igiretidnek, meg niugottam zent ne-
uedbenn, mikor uram Jesus irgalmassagidat halhattam,
akkor meg öruendeztem, es el feleitettem minden banati-
matt.
/41b/ Az mikor ertettem haragodatt, akkoronn feltem retteg-
30 tem, mostis azonkeppen, mert igaz itilő bironak, űs e-
röss bozzu allo Jehova Istennek bizonial hittelek es es-
mertelek lenny, noha minden chelekedetid közöt fellüül
uagion az te irgalmas chelekedeted.
Mostan ezokaert felsegednek, alazatos ziuö keserues imat-
35 sagommal esedezesemell, köniörgök, mint földes örökös
kegelmes uramnak:
Legi segedelemmel zegeni meg niomorodot arua el uezett fe-

- 1 yemnek, az en harom nagy es fertelmes hamiss ellensegym
ellenn; Az ördög faraho es az ő tagiai ellenn: Ez uilag
es az benne ualo utalatosságok ellenn; es az en testem
ellenn.
- 5 Ezeknek hitetlen Istentelen giümölchy ellen, ugi mint az
örök karhozat ellen, az örök halal ellenn, az zentlilek
Isten ellen ualo uetek ellenn, ellened ualo karomlas el-
lenn, es az el ronto kesertettnek kesalkodasi ellenn;
Te latod uram meeg az zentekbeis az ő chalard haloikatt,
10 arcol chapkodasokatt, nagy bünben eitesekett, kiknek en
chiak iuhaz Inasok sem lehettem uolna melto erdemem ze-
rent, oltalmaz meg uram Isten engemet.
- /42a/ Ki nem uagiok melto ut intres sub tectum meum, hagi
en hozzam bé iöi, de miertogy felseged igirte (en hiu
15 Istenem) zo/.../ paraszt peldabannis mondani: IGIRET
ADOMANT va/.../ Bizony uram meg sem chialatkozom, mert
te felseged mondotta, qualis qualis sim ego, akar meli
erdemetlen meltatlan bünös en legiek!
- Te benned biztanak uram az My Atiaink, es meg nem zegienet-
20 tenek, te benned biztanak, es meg zabaditottad öket. En
pedig fereg uagiok, es nem ember: az nepnek el uettette
es ez uilag zemre haniasa.& &
- Vi ziuet teremchy en bennem ur Isten, Es igaz lelket uy-
chy az en belsörezeimben:
- 25 El se uess engemet az te orcad elölli, Es az te ZENT LELEK-
DET, né uegied el en töllem:
- Add meg ennekem az TE IDVOZITÖDBENVALO uigasagot, , es az
te Tulaidon LElkedell erössichi meg engemet:
- Mert io, es örökke ualo uram az te irgalmassagod & az te
30 io lelked uigien engem az igaz utonn. Ne uessed ell uram
tölled az te zolgadat az te haragodbann: & Emlekezzell
meg mert porr es hamu uagiok &.
- Agy uram ennekem Igaz hytet es igaz uallast, az igaz ual-
lasban es hytbenn, uegig meg maradast, segitchigre hi-
35 uast köniörgest imatsagot halaadast, es ezeknek buzgo
zerelmeet kiuansagaatt indichi uram en bennem igaz pe-
nitenciat es keresztienhez illendö iokatt.

- 1 Engedelmes alazatos, hipocritasagnelküül ualo, türö lelket
agy uram nekem,
Nam qui usque ad finem perseuerauerit HIC SALVS ERIT.
/42b/ Isteny zerelmet, Isteny igaz Esmeretett, Isteni fe-
5 lelmett, nemzz en bennem uram Isten: Isteny zerelmett.
nem hogy en tegedett elebb zerettelek uolna! hanem,
hogy te engemet elebb zerettell, meeg mykor ellenseged
uolnek, az te zerepressedbennn/!/
- *Dilexit nos in dilecto suo. CSB mpria[†]
- 10 Ezt az te zent zerelmedett tarhy meg uram en raytam mynd
örökke: es giümölchiöztesd en bennem Isteni, es atia-
fiuy zeretetnek altala.
Zeressielek uram tegedet myndeneknek feletts, es felebara-
timatis zerethessem, kit io chelekedetimmelis meg mu-
15 tathassak az te segichiged altal.
De uram, nekem eröm ninchen, omnis sufficiencia nostra a
DEO Est.
Senki nemis mehet te felsegedhez uram Isten haneha/!/ te
uonzod uram Isten, christus hazaba.
- 20 Ezokaert Aggyad uram Isten, az te zentlelkedet, az en
hazamrais: melliet zachar 12 rezebenn igyrtell uolt
az dauid hazara ki öntened: Spiritum graciae et praecum:
az kegielemnek es imatsagnak lelkeett.
Hogy az te kedued kegielemed, mynd zemeliembe s mind lelken-
25 benn, es hozzam tartozokonn, uegig meg maraggionn:
Es az imatsagra hala adasrais serkenges, Sött az te zent-
lelked imatkozsek, sirion, zokogionn en bennem, ki be-
zelhetetlen fohazkodasokkall.
Az az, az te zentlelkeddel tanichi engemet imatkozny hala-
30 kat adni, segichigre hini: De meeg az igiketis te fel-
seged rendellie zambann ziuemben lelkenben es elmemben
gondolatimbann: felseged mondassa kys uelem, ekesenn,
es giöniörüsesenn.
/43a/ Köniöröllü en raitam niaualiasonn.
- 35 Kinek ez teccek, hogy ez uilagnak bölchessege bolondsag
legienn, mert bolond az ember: kik közöll sokann, az
te előtted allo bölchesegedet bolondsagnak itiltek iti-

1 likis az ö uezedelmekre: grecis stulticia, Judeis scandalom.

Meg kelle Christus uronknak aldoztatni ki pilatusnak boldonsagnak teccek: quid est Justicia &

5 Bizoni uram mostis illien üdöbenn iutottunk az te igassagodat mikor emlegetiük mint az dühös ebeket bennönket ugi tartnak, üldöznek kergetnek.

Kerlek uram mutasd meg az teged ualloknak sorsokat irgalombannis qui omnia potes, es az meg niomorultnak meltatlan hozzu zenuedönek iutalmaat, ingien, chiak az JEsus CHristusbann, hiti es uarasa utann, noha uram gienge az te zegeni iuhockkad.

Köniörgök uram zentlekedet soha töllem ell ne ueged, es az sionban fel kent kiralibann, az en uram JEsus chrisztusban, algi meg segelli meg engem mindörökke.

Emlekezell meg uram Isten amint en tölled feltem, noha giermek ezzell bünben forgolottam, mert aniam hasabannis abanuooltam es ugis zülettetem. Mostis mint boldond balgatag, naponkent bünben uagiok, tudod uram az te igaz uallasodat mindenkor zerettem, zeretemis segicheged uelem leuenn.

Jaaagy nekem, uram ha meg tantorottam, de ne hagy uram el romlanom zegent uallanom, az te nagi neuedert, Netalan az Istentelen nepek ezt fogiak mondani: holl ennek Istene: et quid facies magno nomini tuo. & & & o Jehova & &.

/43b/ Semmit uram erdememert nem kerek, mert az en erdemem suliook feiemre, akasztofa Niakambann pokol lelkebenn: Hanem, az Jesus christusbann ualo igyretidre emlekeztetlek, melliet esküesydell meg erössitettell, ki arra kötötted uram magadatt, hoga ualamit az ö zent neuebenn kerek az te akaragod zerent meg adod ennekem.

35 Az te hiuseges bezedidet ugi tartom, hoga ha az karhozatnak kapuiann uolnekis, hatra rantanall uram, ha az halalba uolnekis meg eleuenitenell, Meliet en uelem sokzor meg chelekettell uram, kiualtkeppenn az ötödeui niaronn kiröl irtam irokis, zollokis mig elek:

1 Narrabo opera domini in regione uiuorum.

Az Egg az föld el mulnak (meg ualtoznak), de az te bezeded-benn egi pont meg nem ualtozik; nemis megen az te bezededbe semmi te hozzad uizza hiaba hazontalan.

5 Semmý nem uram az en keresem egeb az zentlilek Istennell, az Christus Jesus által ualo fogadasidert es az ő zent erdemeert,

Kinek zentsleges uezerlö doctorsaganekül semmi uagiok, es hazontalan.

10 Annakokaert, giöniörköttess uram engem zentlelkedell örökön öröke tebened.

/44a/ /...../l /...../ uala /...../ testebe /...../erj, az /...../ Kintualla az /...../ igassagott tönn, Enn Istenem, en Istenem, miért hagiál el engemet: /...../

15 halallall es az te /...../ karhozattall az ördögökel /.../ uegre, uegső kinokat /.../ zenuede, gialazatos halalnak /.../uenn, igi poklokra zalla /.../ koporsobann s el temettetek. /.../n honnan erdemlettem uallion en ezt, mindennell undokb? es ez egez parazna uilag ki bünbenn tetetett, honnan erdemly?

O altitudo diui et sapientiae dei, quam inperuestigabiles sunt uiae eius & :

Minthogi uram mi teremtettt allatok, sem az Angialok nem erdemlettek, hagi öketis teremchied az örök életre.

25 Bizoni sem mý sem ök meg nem halalhatiuk s chiak meg sem közönhetiük.

Tenallad uram tuduan uagion mert tebened biztam, bizomis tealtalad, noha kichini hitő uoltam es uagiok en hyu Istenem, noha ime igi iartam.

30 Mostannis en Istenem mind enni niomorusagimbannis, sem remmont, sem baalt, sem belialt, sem astarottot, az hamis isteneket (kik az egeket az földet tengert nem teremtettek), nem keresem, es nekik tisztéssegedet nem adom, molochnal az enn magommall (az az, köniörgesemell) nem

35 aldozom

/44b/ D/...../ ra/...../ üduösseg /...../ fia
Kiert /...../ uetkesnek /...../

- 1 Segichigednelkül /...../ külömbenn u/...../ segelli minden /...../ uram az en eröm /...../ zentnekis!
 Ezertis esedezik uram m/...../ hozzád, hogi meg segichi alkalmas üdöbenn: indichi uram iora, es uitesd
- 5 ueghez uelem.
 Ha igi esteme uram? sok ezer irgalmas uagion uram Isten hozank bünösökhöz: holott ha zempetertől kiuand hetuen heccer felebaratianak meg bochatasatt az az, anizor az menizer uetkezik.
- 10 Bizoni uram azell meg mutatad hogj holtonk oraiag sok Ezer uetkeinket meg bochatod akik hozad terönk uram te altalad.
 /45a/ Az en niluan ualo uetkeimtől mench meg bochiasd meg, es az enn titkonn ualo el reytett büneimböll tiztichi
- 15 ki en Istenem:
 Az en eredendö uetkeimröll legi irgalmas, chelekedetimnek utalatossagiroll legi kegelmes, gondolatimnak elmemnek alnaksagitt töröld el en Istenem.
 Igi hogi semmi nemö büneim fenn ne maragianak, legi irgalmas nekem niaualiassagosnak en uram Jesus christusbann.
- 20 Kibenn az irgalmassag, kegesseg, es az igassag zembe talalanak, az Igassag es az bekesseg, meg chokolak egi maast, özze zerkeztetenek.
 Ninchis uram semmi ketsegem benned, kit sem meg kerlehetetlennek, sem irgalmatlannak sem ualtozonak sem zemeli ualogatonak, sem erötelennek sem kegietlennek, sem oliannak kinek neuenek segichigere Hiusabann meg gialaztattonk uolna, soha nem tartottalak, nemis tartalak.
- Mint amaz pogani azoni ki igi zoll uala az napnak holdnak,
- 30 o quam ignaus deos inuoco: &
 O mely tunia Isteneket imadok hiuok segichegre & & & .
 Mert uram igen irgalmas, igen zent es kegies, sokezer irgalmassago Isten uagi: es olli Isten uagi uram kibenn semminemö fogiatkozás ninchenn, Es chik teneked melto
- 35 az tiztesseg, nekönk es az mi orcanknak az zidalomes /45b/ gialazatt meg zegienöllienekis mindenek, akik az te igaz tizteletedet masnak esnem neked aggiak, mi u-

- 1 ronknak igaz edess Istenönknek.
- En pedig uram (noha fertelmes es igen bünös uagiok), az me-
nire te Istenseged segitt, tiztessegedet oltalmazni ki-
uannam mindenek ellenn: ha nem tehetsseggemell, chiak ugi
5 az mint te altalad lehet eröt rea aduan.
- Mutassad meg o en uram teremöm, az my urunk Jesus christus-
ert , az mj hozzank ualo nagi zent zerelmidet, es az
christus Jesusnak neuenek fel magasztaltatasaert, (kit
ugi örzez mint magad tiztessegett ki egi te ueled):
- 10 Kegiessegell latogass hozzam, mind eltembenn holtombann.
Bochasd ell uram zentlelkedet hozzam, kiuell christus ne-
uebe uezerelly uigaztalj, igazgas az üdüössegnek utara:
Kibenn uegig mennem meg maradnom enegi uram Istenn, reais
segellj.
- 15 Nehessek zent lelked által azokra, az mik uram neked ked-
uessek, ugiann zentlelked által meg Ismertesd uelem mik
neked nem keduesek es nekem üdüössegesek.
Az mik neked nem keduesek nekem sem üdüössegesek, meg se
hadd uram gondolnom.
- 20 /46a/ Chiak ezenn ziböl neked köniörgönk, ne engegied az
ördögött zabadonn zantany myraytonk: zellel iargalny,
elmenken gondolatinkonn kelesönkön iarasonkon almonkonn
igekezetinkenn zaguldany: es ne zugassonn meg tetoua
üüldözuenn, ualogatuann, kitt egiek es niellienn ell my
25 bennönk, es ky uerett ygya meg te bozzusagodra gyalaza-
todra.
- Ne uisellien mynkett üstökönknell fogua, mintha ö rabiay
leuenn zabad uolna ö my uelönk, akar houa tegienn, es
mitt my uelönk chelekegiek, azt ielentuenn, hogy nem
uolna nekönk Istenönk.
- 30 Segichi sött inkabb uram mynkett az ö ellenek ualo allasra
mindenn üdüögbenn, giözhesük meg sok keserues kesertete-
kett, az Jesus christusnak kesertetiuell igaz hitönk
által, azmint az zempeter apastal tanit, cui resistite
35 fortes in fide.
- Es az Jesus christusnak kesertetinek zentsegeuell, Zentel-
lied meg az mi kesertetinket, es az által ualo meg zen-

- 1 teltetesönkel elhessönk az Satannak ellene.
 Tauoztathassuk haragodatt, es mi reank myniaiann zallion
 örökös aldasod, es kegelmednek bekesegeles lelke.
 Tamazd felllll uram Istenn eccer immar reank, az te fenies
- 5 zent irgalmas napodatt, az annak ekes ragiagasytt, zent-
 seges bekesegebenn, es uedd ell ez sok keserösegett ro-
 lonk:
- Tudom uram az mi altall ki uetkezik, az altal büntettetik:
 de az Kegyelem ezt sokall fellüüll mullia.
- 10 ⁺ezokaert mi atiainknak igaz hiu Istene, ki meg emleke-
 zeel mi rollonk egiptombeli tegla uetökröl, az te nagi
 neuedert quibus palae non dabantur, et dupplices late-
 res petebantur. Sed et infantulorum guttura necabantur
 suffocabantur &⁺
- 15 /46b/ Segichi meg uram Istenn minket hitönkben yo remen-
 segönkbenn Es uallasonkbann, holott ninchen uram az mi
 utainknak igazgatasa az my erönkbenn.
- Ne hagy uram my uelönk teglat uettetny egettetni az fara-
 honak öröke es ne ölhesse meg ur Istenn az my ziuönknek
- 20 magzatit se ö maga se az babak, az az az ö hitetlen
 tagiai.
- My te mezödnek Juhay es barankay uagionk ur Istenn, o mi
 hiu Istenönk, uronk zent atiank: ha uetkeztönkis chiak
 tieid uagionk, ha nem uetkeztönkis chiak tieid uagionk,
- 25 De igenis uetkeztönk s kiualtkepenn en főö bünöss! mert kj
 uagionn uetekneküll ez uilagnak kereksegenn teste Rege
 Salamon.
- Mind io chelekedetinkbenn mind büneinkbenn te uagi az mi
 Istenönk,
- 30 Egikre hogi erött agy, az masikban hogj el ueznönk ne hagy,
 hanem hogi chiak te benned mozogiunk es legiönk es el-
 liönk engegiéd uram.
- Halalontig eletönket uram ugi uiseljed az mint neked tec-
 cik es keduess uram, es teccik;
- 35 Halalontk oraiannis az ördög ne zakazthassonn ell te Isten-
 segedtöll, ne uehessen zent uram martalekot mi raytonk
 & .

1 +Köniöröllj meg Jehova Isten raitonk mert tied az EEg
az föld, es ezeknek tellies uoltok: miert uram chiak te-
ged dichirhessönk⁺

/47a/ Tekinchi meg uram, myert zallall ala az magassagbol,
5 az te halhatatlan düchösegedböll? mytt uöll magadra za-
bad akaratódböll, s kykert? s mitt Wyll fell az Atianak
iobyara?

Kikert teryezted ki az te dragalatos zent kariaydat napes-
tiglenn, töuis koronad nadzal zeptromott uyseluen, ar-
10 coll pögdöstetell meg ueretell ostoroztatal meg öklel-
tetell:

Ektelem gialazatokatt zenuedill, sok kekeket faidalmakat
(kinek kekeiuel meg giogiulank).

Köniöröll/ / uram, köniörölly en uram s en Istenem enn
15 raytam, mert igen bünös uagiok, odozd le uram rollam
mert felette igen nehéz el uiselhetetlenn terehh zal-
lott ream.

Lassak meg uram minden nepek, es kiualtkepenn az teged ka-
romlook Es gialazok, az bünösöknek az meg teröknek se-
20 gichegett es tealtalad meg teriteseket:

Ess az niomorultaknak aruaknak igie fogiottaknak igegbenn
meg köniörölesedett segichegedett.

Legienn ez uram niluann mindeneknell, mert ninchi töb erős
es meg köniörölö Isten te nalladnall, ki az Atia öröke-
25 ualo tanachia uagi, ki az en uak es setet zemeimnek e-
kess uilaga giöniörö harmattia, lel~~ke~~nek ziuemnek dy-
zesseges unioia uagy.

Vedd ell uram rollam o igaz doctor ez niaualiakatt, ne ui-
gagion raitam az te ellenseged, az hooherr es tiztata-
30 lan lelek, azt monduan, ezek mind enimek.

Mert uram eneret~~tem~~ sem Moses sem Jobb sem daniell sem sen-
ki sem samuel nem imatkoznak sem fel nem tamadnak s nem-
is kiuanom: mert nemis lehetsegess

/47b/ Hanem, nezd meg igaz hiuu Istenn, meg ualoztatha-
35 tatllann, banatneküll es kezerithetetlenn irgalmas igaz
igiretydett, es zolgardnak zolgalodnak keserues fohaz-
kodassit, ez buzgo syrassitt:

- 1 Kik te read tamazkottunk (kit chiak te lathacc egedöl igazann) ki az ziueknek titkjajt egedöll erted.
Te latod uram epp ruhat uiselek, de meg zaggattatott metelt ziuet hordozok.
- 5 Es keseröld meg uram mynd azokatt kiket örök üdöknek elötte zanall, ertek piross zent ueredett ex communi consilio et decreto, sanctae et indiuiduae trinitatis ki ontani zabad akaratos zerent el uegezuenn, magadra zabad akaratosboll fell uödd.
- 10 Legienn raytonk lelki testi aldasod, giaporodhassonk zegegni kereztiének az te zarniaidnak ekes tallainak hailakjnak arnika alatt:
Es teneked uig halakatt adhassonk eltönkbennis holtonkbannis es mind örökkönn öröke.
- 15 Mert nem az holtak dichirnek uram tegedett, sem az pokolba ualok sem az koporsokban fekuök,
De my kik elönk ez uilagonn eleuen nieluell dichirönk az igaz ecclesiabann, es az üdüözölt lelkek azonkepenn menj orzagbann zengedezuinn meniei /48a/ modon dichirnek, es az testel egiesüluenn in consummata beatitudi-
20 ne nyeluekelis enekellienek te neked Isteni örökeualo dichiretett.
Viseld gondonkat uram az te ecclesiadall, taplally es tarch ell minjajonkatt, mind most s mind öröke.
- 25 Zallionn az te irgalmassagod my reank, mert my kereztiének chiak te benmed byztonk, es noha nagi bünösök uagionk, mindazaltal my uronk Istenönknek uallonk lenny, es ne uralkogiek raytonk semmy hamissag alnaksag.
Bodogich meg uram minkett az te meg bodogitasoddall, es
30 ne tarchi meg uram az mi büneinket, kiket ha meg tartandaz es nekönk tulaidonitaz es meg nem bochiacc;
Vallions ki türheti ell; es ki üdüözölhett? s ki uagionn pedig ez uilagonn bünnelküll; atiatiol aniatol ualo magg, es aniatoll zülettetett emberr? kik közt leg föbb bünös
35 en uagiok uram Istenn.
Ne uegien uram raytonk erött az my erönk, ne uralkogyek raytonk az mi testönk, es az mi halando testönkbenn az

- 1 bűn ne uralkogiek:
 Az ördögnek chelekedety ne tellyesegek my raytonk, az ö
 kiuansaga zerent ki iöttell ingienualo irgalmassagod-
 boll az ördögnek chelekedetet ell rontany:
- 5 Hogy mynden regi beteges te benned meg giogiullionn, az
 törödött lelek erőssögyk uidamu^lionn, az fonniat zyuu
 teraitad eröss köziklann, s mindennell erősb fegueress
 meg maradhassonk, utolso züksegönkbennis.
- /48b/ Es mikor immar semmi egeb remensegönk ninchenn, uegi
 10 elöll minkett kegelemnek kirallia Jesus christus, kihez
 chiak egedöll az mi zemeinkett hozdad fel emeltük.
 Chiak ez maradott uram mi nekönk az mi sok nyaualyaynk-
 bann, (kikbe bizoni eleg uagion) hogi chiak te hozdad
 emelliük fell zemeinkett, es teread figgeztuenn te read
 15 igazgassuk az mi köniörgesönkett.
 Erössichi meg minket uram az igaz hitbenn igaz uallasbann
 uegiglenn, quia hic salus est.
 Aggi igaz türö lelket, giümölchöztessed bennönk agi io uig
 chendez lelki Ismeretet lelkj bekesegett, ki te felöl-
 20 led iol ertessen uelönk: kereztieni uigiazast.
 Engedelmes alazatos ziuett, az kerezteknék zenuedeseben
 kekeuell: mert te mondod uram hogi tenalladneküll sem-
 mit nem chelekedhetönk & .
 közelgessen ell immaronn mi hiu Istenönk uronk, az te segi-
 25 chegednek fenjes napia lelkönkre testönkre, anni sok
 uarasonk utann.
 Es menchi meg engemett ur Isten /../ sok haboruimboll eiell
 napall, uegenek köröll az te irgalmassagid mint meg nio-
 morottam, az te zent angalid fogianak köröll, es örizze-
 30 nek uigaztallianak zolgalatiakall.
 Hogi meg ne üssük az köben az az az bünben labainkatt, ki-
 ben telliessegell ell romolljonk.
 /49a/ Hogi nekönk s nekem büneinket meg bochasad, sok uet-
 keinket, es oltalmaz erödell ellenseginktöll, Isteni
 35 zent fogadasidert kerönk mi Uronk my zent Istenönk.
 Aiandekozdad uram minekönk az te iouaidatt io uoltodboll
 Jo keduedböll, es ne uedd el my tölönk az my nallonk

- 1 uagionn uram te altalad, haragodban az te igassagodbann
ne ostorozz minket mi zent atiank uronk es Istenönk.
Söött agi agi agi uram, adde nobis fidem doce nos orare
adiua imbecillitatem nostram & adde fidem spem, chari-
5 tatem, quorum maior charitas.
- Az te zent zereteted, tarchionn meg minket /?/, Isteni fele-
lemben, atiafiui zent zerelmedbenn, atiafiui zerelem-
benn:
- Felhessek fiuy felelembenn zeretetben rettegesbenn: teged
10 Istenemet es felebaratomat mint ennem magamat, ismer-
hesselek az te zent igidnek igaz magiarazattia zerent.
Vi ziuet teremchi uram enbennem, es igaz lelket zentlelke-
det, uychi uram en bennem: Ne uessell uram engem az te
zent zined előll engemet, Es az te zent lelketet ne ue-
15 gied ell en töllem.
- Add meg uram ennekiem az te üduözitödnek örömeett, es min-
den iora öruendő erőss lelekell erőssichi meg uram en-
gemet.
- Vedd ell uram Isten rollonk sok Rendbeli ostoridat chiapasi-
20 datt, kemeni ostoridnak sulisagit, mutasd hozzam zent
zerelmedett, hoga enis tebenned az utolso uezett uileg-
bann eluenn, öruengiek elliek myg neked kedues.
- /49b/ Hoga az te regi hatalmassagodnak chelekedetit es ke-
gelmes zepseges peldaidnak io uoltaatt, mys mys zege-
25 niek s en fő bünöss, zükölködö, erezhessemizi zerent
tellies az en egezz eletembe.
- Allass minket uram io utbann es igassagbann, hoga az örök
menj orzagbann iuthassonk, ESS bochiass uram chiak anni
mirrat zankbann, akit meg raghassonk es te altalad meg
30 emezthessönk el zenuedhessönk.
- Hoga temienezhessönk teneked igaz hittell, segichegöl hi-
uan halakat dichiretet hozzad illö tiztesseget uram
eiel es napal chiak te neked adhassonk miniaian kik te
nepeid uagionk.
- 35 Hoga az igaz arani, az igaz mag zent igid maragion meg ue-
giglenn: ziuönkbenn: lelkonkben.
- Chinalli uram nekönk ösuenieket utkat!/ mutasd meg enne-

1 kem az te utaidat, hagi soha el ne teueljegiem, el romlas-
ra ne iussonk.

/.../

5 /50a/ Es melli en Istenem az en halando testemet, hasonla-
tossa tezed, az te meg düchöüüt testedhez:

Ky nem kölchiönn uött Istensegedböll es erödböll myeled e-
zekett, sött hagi miniaian az porboll fel tamagionk,
Istény tulaidon Isteni hatalmadböll chelekeded ezekett
melly Isteni eröddell byrzz es rendelz mindenekett, es
10 ueted az te hatalmad ala &.

Köniörgök alazatosson, Jesus Jesus Jehoui Jesus: az te ö-
röküdök előtt ualo hatalmas nagisagos Jehova Istenseged-
ert, ne unny meg es ne utally meg engem fergedett.

Segichy meg uram Istenn, ky germeksegemtöl fogua, en uram-
15 nak, en hiu Istenemnek uallottalak es hyttelek lenny
minden züksegembe, az Atiaual es az zentlilekell egetem-
benn.

Atya urr Istenn, o en kegelmess menjey zent atiam, nykor
engemet ostorozz büneymert, saniargacc latogatuan: ker-
20 lek ne ostorozz uram engem nyaualiast te igassagod ze-
rent haragodbann, hanem irgalmassagodbann tapogass en-
gemett en hyuseges elő Istenem uram.

Mikor uram Isten dorgalz engemet, emlekezzell meg uram ha-
ragodnak ideinn, es zentseges igaz büntetesidbenn Ir-
25 galmassagodroll ki Isten s nem ember uag: Isten es em-
beris uagi az egi zemelibenn: Erössichi meg en uram Je-
sus christus az te zentlekedell, es ne engegi engemet
az hatalmas ellensegnek kezeybenn.

Ne uess ell en keges uram Atiam tetölled, es az te düchöseges
30 zentlekedett ne uedd ell en töllem örökönn öröke es öröke.
Mert noha uram akkoris zenteltetell, mikorr az bünert bü-
tecc mint igaz Istenn:de uram az te zent neued /50b/
zenteltetik fökepenn, az mi uelönk uallas tetellbenn
az Jesus christusert, minden nepek előtt: mert mynden
35 chelekedetid felett uagionn az te irgalmassagod.

En edess kegelmes Atiam, emlekezel meg az te zent neued-
röll, es en rollam kezed chinalmaniaroll, ky saar has-

1 bann lakom; rollam meg emlekezuenn, ottan meg latod ki legiek enn, es az en eröm mi legienn.

Mikor uram engemet meg busult haragodban igazann büntetni akarnall, emlekezell meg uram, ky Juha uagiok enn, te-
5 ueligö bolond iuhochika? kie giapiam es az en baran* kamm?

Bizoniara uram niluansagosson meg lacik, mert igen nagi erejüü zentsegess, kazdag irgalmo hatalmas Isten uagj uram: ki az mi büneinket nap keletről napp niugatra
10 uetted.

Ky mikor hamissall irgalmassagot chelekezell, az ördögött meg rontod, kik felsegednek, es nekönk giarlo edenidnek ellensegönk: az zent Angalokatt öruendeztetek. gaudent angeli dei super uno peccatore &

15 Ezt haluann az poganiok meg rettennek, az baluaniozok papistak eretnekek meg remöllnek, es az erdemegbe bizok meg busullnak, mert ninchi akki az ö io chelekedetekbenn meg segichie öket.

Ime uram ugralnak ezokaert az santak mint az zaruasok,
20 ugrandoznak mint az hauasi kechkek:

/51a/ Isteni felelemmell egi mas közt bezelgettek: et loquebantur magnalia dei &

En bizoni uram chelekedetedenn chiak almelkodom, mitt hozz ki belölle, ezt chiak te tudod hatalmass Isten; ezt bizoniosson tudom hizem segicheged altall, hoga az hiueknek
25 mindenek iauokra chelekettettnek.

Es iois hoga minket meg saniargattall, hoga az te igaz tizteletedet hagiomasidat parancholotidat meg tanolliuk.

30 Mikoronn uram ezt irogatnam alazatoson keseruessen, es uigadozuannys az te io uoltodonn

17 octobris 1604

Hozak Ismeg Estue, hoga az Caifas fö papott minden Jesuitaiuall özze locumtenensett pete martont de hetess az
35 löchej uaras ki igazitotta: ki az baluant akarta fell magasztaltatni uellek eröuelis, kinek ablakann köuekelis haigaltak be az kösseg.

- 1 El almelkodom chiak en Jehova Jesus Christusom ammitt uelönk erdemetlen bünös Aniazenteghazadall chelekezell: Kik pokolra uolnank inkab meltok hogi sem irgalmassagodra, ha az te örökeualo iouoltodboll nem chelekednel.
- 5 No mongia azert az egez Ecclesia, Aldot az Atia, aki meg köniörölt: Aldott az fiu, aky tulaydon ereiuel meg zabaditott, Aldott az zentlilek ur Istenn, aki minket meg zentelt confirmalt: aldott az tellieszentharomsag ur Isten ki örökeualo Egi igaz Jehova Isten.
- 10 /51b/ O ur Jehoua Istenn, ki örök Istensegedben bizom embersegedbenn, niomorult allapatombann, legen felsegednek hala meg tantorodnom örök botrankozasra nem engettel nemis engecc, noha kichini hitö ember uagiok s az is tetöled uagionn.
- 15 Ez utarnis uelem leuenn lsteni erödell, es rea indituan segituenn, nem akarom uram az te zentseges ueredett ell tapodnom, es az te zentlekednek zalagsagatt meg busitanom gialazattal illetnem;
- 20 Szszel, hogy az en üdüözitö Christusomnak uerett, az en egy üdüössegemett, töllem ell tazigalnam:
O uram ne engedied hogi en zegeny hogi en az te zent ueredell meg; zenteltetett zegeny, lassak öröke ualo karhozatnak rothadasat;
- 25 Partom uram magamatt, az te zent igiretidnek ingienuualo uoltanak kezerithetettlenn meg ualoztathatatlan banatneküll ualo zentsegehez:
- Es az zempai által ualo paranchiolatodhoz ki igi zolz, ne vonnyatok igatt az hitettlenekell, (ki az ördög es az ö tölled ell hitetö taggyay)
- 30 Hogi pedig uetkeztem, naponkentis uetkezem, neked uetkezem, es neked uetkezem, ki nem az Angialy természetett uöd fell, hanem az Abrahamnak maguat uöd magadra bünneküll, hogi Istennell, Isten; emberrel emberr lennell mind örökke.
- 35 /52a/ lme uram ugi teccenek mintha ell hagiattattam uolna, az emberek es az giarlosaag igi zollananak, de bizoniara uram noha niaualigok de tied uagok, teged uallak hi-

1 lak s nem uallok zegent:

Vdö Jartabann mikor neked keduess, meg fordithatod s meg forditod, Legien neked uram hala mert mostannis uyabb uigaztalamomatt erkeztettedd.

5 Jollehett uram hogi en ream illienn eröss sulios büntető ostoridatt, iffiusagimnak uetkeymert bochyassad nem gondoltam; legien uram neked hala, tudom bizonyvall hogi mindeneket iomra chelekezell, chiak tarchü meg uram lel-kemett, az te zentseges fogadasid zerent.

10 Mert az te hiueidnek, mindenek iauokra uadnak; io azert uram hogi engem meg alazall, hogy meg tanolnam az te meg igazitasidatt.

Te zentfelseged bünös zegeny zolgaya uoltam uram enn myn-denkoronn, mostis tied uagok tiedis lezek tealtalad

15 mindenkoronn, mind eltem holtombann uram tied akarok lennyj, felsegedtöll uarok kegelmes uram Istenem Atiam mindenböll, senkitöll sem uarok uram egiebtöll semmi io tetelt.

Vaarok uram chiak tölled eyell es nappall, minden io te-telt uegneküll ingienn: hogi meg kapallion engem te zö-lödett az kegies uyncelerr, az VR JESVS, es meg horgia az en lelkemnek ziuemnek elmemnek lelki ismeretemnek gondolatimnak gyökerett, az zentlilek Istennek altala köuerr földell: az iginek hallasaboll.

25 Köuer földell, uegig meg marado igaz hittell, az Euangeliom-nak örüendetes izenetinek zengeseuell, io lelki Isme-rettel uigazasal Isteni sok zent ayandekjuall, bekese-ges uigiazassall ut circumspecte ambulare ualeam es az örök örömbe ualo be iutassall.

30 /52b/ Hogy mikorr az en kegies gazdam ell iö ö meltatlann fiahoz en hozzam, az Atia ur Jehoua Istenn; mig elek, es halalomnak oraiannis:

Lellien raitam io giömülchiött, az en uram Jehouam Jesus christusom munkalkodasanak, es zent ueruell ualo ötözge-tesenek altala.

35 Lellien az en Atiam en raytam kilenc giömülchiött, melliek az üduözölendögbenn uadnak,

- 1 Hogi az en kegies Atiam, az ö feizelett, se lelkemre se tes-
temre ne uesse örök karhozatomra, es ne mongia ezt: ua-
giak ky:qy o en uram Jehoui JESVS christusom igaz fogada-
sid ZErént.
- 5 Vram ki ez oraig uelem uortal uelem türtel, kerlek uram ne
haggi ell uensegembe es mind halalomnak oraiaglann, hol-
ott ninchen uram senki, aki engemet az te haragod előtt
ell reichenn.
- Bizoniara uram azt en ioll tudom, mert en leg kissebik ir-
galmassagokra meltatlann uagiok, Erdemetlen uagok, az
10 is niluan uagon uram nallam, hogi leg kissebik io teta-
meniedis nalam erdemem felett uagionn.
- Ezis bizonios nallam hogi en az enn ellensegimmell az siuo
riuo orózlannall, ki engem niauualiaszt az bünre uisen
15 eiel napall mindenkepenn:
- /53a/ Magam ereyeböll en bizony uelle soha semmikepen nem
birhatok, sött magam giarlosagimat sem birhatom meg e-
rötlensegim mja, uezerlö edesseges zentlekednelküll,
semmi uagiok uram enn:
- 20 Joll tudom uram enn, mert az bünt giülöly te zentfelseged,
de enn mindenbenn chiak az te ingien ualo kegelmesseged-
nek hatalmaboll elek minden üdöbenn eieil es nappall,
es nem magam erdememböll es iauaiböll, most es mind ö-
rökke Amen.
- 25 Noha latom uram naponkent ualo nagi fogiatkozasimatt, erö-
telensegymett, es az te igaz haragodatt az bünn ellen,
de mindeneknek felette hittem, hizemis uram tealtalad,
hogi az en uram Jehoua JEsus Christus errdemme lött en
ertem, ualchiaga büneimert:
- 30 Kedues zent illatta az en dög büneimert, elegendö arr a-
dossagimert, eleg tetell tartozasimert, igi immar uagion
minden bünöm uagionn megbochatua, egiedöl chiak az en
uram Jehoua Jesus Christusert, ingien, az Atiatoll.
- Ennek pedig mentem uegere o en Jesus Christusom, chiak az
35 te bezedeböll, hogi nalladneküll uram semmit nem che-
lekedhetem, semmi iora eleg nem uagiok,
Senki hozzad nem megien, hanemha az te zent Atiad uonza:de

- 1 erreis felseged tanitott batoritott hogi az Atiatoll
keriük ez zentlelkett, s megadatik, noha gonozok uagionk
& & Johan 15, 14, eztis adod előngbenn: mikor ugimond
ell iö az uigasztalo akit en ei bochatok az Atiatoll, az
5 Igassagnak lelke, az ki az Atiatol zarmazik, az en ru-
lam bizonsagott tezenn. [†]CSB mpria iohan 1. ueritas
christus ergo spiritus Sanctus est spiritus Filii et
Patris[†]
- /53b/ paracletus autem ille id est spiritus sanctus quem
10 mittet pater in nomine meo.
Ego rogabo patrem, et alium consolatorem dabit uobis, ut
maneant uobiscum in aeternum, nempe spiritum illum ueri-
tatis.
Jol tudod en Christusom sebeimet esetimet, feluitted meni-
15 ben sebeimet te tudod en hiu Istenem, mert nem Angal
uagiok, nemis teremtettell engemet az en örökös ellen-
segimnek el hittem; Kik felsegednekis ellensegj, tudom
uram igassagos fogadasidatt, segilli Jesus, Jesus, Je-
sus, mind uegiglen.
- 20 De uallion uram io chelekedetemet kellenej hannom, es ir-
galmassagodal özze uetnem?auagi mernem: holott tudom
hogi minden erdemem chelekedetem, semmj ganej az te ir-
galmassagodhoz kepest: mert ha az igaz uetkezés, ottann
minden igassagatt el uezty
- 25 Vallionn erdemembe kellet uolnae biznom, holot eg alat bü-
nössb ninchj ennallamnall:
Erömbe kelle biznom, tuduan azt hogi uanitas omnis homo
uiuens, es hogi az törüennek chielekedeteböll senki
meg nem igazull sem üdüözüll, sött meeg az igaz is hec-
30 cer, az az sok ezerzer ell esik egi napon:
Mendacium ergo equus ad salutem, bolond az ki emberben es
baluanba s magaba bizik.
- /54a/ Holuolt,auagy holuagion töb igassagom az JESus CHRIS-
TVSnall ki igaz Jehoua Istenn, es maas irgalmas Istent
35 ky keresne, holott uram töb igazz Istenn nynchj nallad-
nall egenn es földönn:
Ky nekem zentsegem ualtsagom igassagom örök eletem es üd-

- 1 uössegem uagy uram.
 Nagi bünös ember uagiók uram Isten te előtted, utalatossagokatt chelekettem, naponkentis chelekezem eiell es nappall;
- 5 De hala legen uram tefelsegednek, nalladnall töb Istenem nem uolt, ur Isten ur Isten taráhy meg mind uegiglennis ur Isten te benned.
 Köniöröllí uram en raytam bünösönn az te soksago irgalmasagid zerent, es legien egy kis uege az mi niomorosa-
- 10 ginknak, az te ueghetetlen io uoltodboll.
 Ne fordichy ell uram előllem az te zep fenies orcadatt, ki en te hozzaad futok, ki az en büneimirt az te zent orcadatt az pögdösök előtt es chiapdosok előtt, el nem forditaad;
- 15 Es ennekiem akky hozzaad kapdosok, agiad az te köntösödnek peremitt en Jesus Christusom, kezembenn, es ki uram chiak teutannad futok, ne siess ell uram az en segichügemtöll.
 Latod uram naponkent ualo nagi niaualiasymbann kinek iobbnak esedeznem: es zegeni feiemett fognom, el farattam uram es az te haragodatt erzem, en Jo Istenem büneim ellenn.
- 20 Ne tamazd fell ellenem az te nagy erödett, ne tauozzall mezze en töllem, mert noha raitam ostorodat, de meegis erzem uram ISTEN zent kezeidett.
- 25 /54b/ Büneimert feniegecc uram, kitt mindenkor rettegtem es rettegem uram Isten.
 Houa fussak uram az te zent zined előtt, de houa zalagiak uram az te kezeid előtt, ualamennell inkab haragzol uram (uelem leuenn felseged) nem buom el előtted:
- 30 Es mikor kessergecc, elő allok az te haragodnak napiann.
 Ha azt mondod uram nekem nem kellezz, uallion ky all uram ellened: auagi ha igassagod zerent akarz uram büntetnj ki zoll en erettem az embereknek fiaí közzöll?
 Meg mentee uallion az en okossagom es eröm engemett te előtted, nem semmikeppenn mert te zent eröss es igen igaz JEHOVA ISTEN vagi uram:
- 35 Ezokaert en uram en Istenem, ha meg ölzis tebenned bizom.

- 1 De uallion uram hiaba teremtetteneke az embereknek fiay
hogi rollok meg ne emlekeznell: ninchi uram az meg e-
sett zegennek remenkeduen fell emelese, es az meg yett
rettent zegennek ninchi segichege!
- 5 Bizoniara uram te ezt soha nem cheleketted sem chelekezed,
hogi az igaz hitből köniörgöket meg nem halgatnad, ki
hallotta ualaha.
- /55a/ Holott minek előtte fell kyaltannankis meg halgacc,
es mikor nem zolhatnankis meg halgacc meg segitez min-
ket, my hiv Istenönk.
- 10 De söött könyörgesönknelis iobakatt acc, töbekett es zeb-
beket az te akaragod zerent pro bonitate tua:
- De meeg mikor ell futnank zod előttis mint Adam paradi-
chiombann, hyuenn ingien minkett meg kerezz, es minek
15 előtte kialtanank kegiessenn meg halgacc meg segitezz
irgalmazz.
- †Prope est dominus omnibus inorantibus & & matt. 7.
Luce.11. petite et dabitur, pulsate aperietur & & dauid
inuoca me in die tribulationis & Joel, omnis qui inuo-
cauerit nomen domini saluus erit CSB mpria[†]
- 20 Az te benned bizoknak egi chiontiok ell nem romoll, az bü-
nös kialtonak nem legett ellefedese, az türö ehezö
soha el nem feledödig SOHa.
- Az en dolgom uram chiak köniörges suhaitas siras suhaito
25 uarass, fohazkodo keress esedezes es nem uetekedess:
tied az igassag tied az irgalmassag kinek kezeben ua-
gion az en üstököm.
- Kitöll chiak egedöll uagionn, hogi iott akarhassak, iora
indulhassak, ueghez te altalad uyhessem, es te altalad
30 benne uegig meg maradhassak.
- Semmi uram az en erömm, in domino uiuimus mouemur et su-
mus.
- Semmi iora en nalladnelküll eleg nem uagiok, de chiak az
meg gondolasarais:
- 35 Mostann uagionn uram eccer idele, hogi christus erdemeirt
raitam ualo köniöröletessegedett Atiai zerelmedböll u-
ram hogi meg mutasd, mert en Istenem uagj te uram.

1 /55b/ Kit en nem azért mondok hogy ezell neked hatart uet-
nek, modot mutatnik üdött rendelnek proscribalnek, a-
uagi hogy te uram nem latnad züksegimet es tanitanalak
tegedett.

5 Mert hala legien en Istenem te neked ezt bizoni nagi tri-
umphussal tegnap előtt karachion napiann az en ertem
zületet Jéhousa Jesus christusert, zent lelked által
nagi irgalommal meg mutataall:

10 Soha uram nekem benned fogiatkozásom nem uolt, ninchi, es
nemis lezenn.

Sött uram egi hitetlenis az te zent neuedet ne karomlya,
az en niomorusagimra nezue, mert hazud az az ember.

Tibi tibi soli peccauit, et malum coram te fecit, ut iusti-
ficeris in sermonibus et uincas cum iudicaris.

15 Mert ualamitt irgalmas atianak kegielmes Igaz Istennek
meg kell chelekedni, minden erdemem felett uram azt
uelem ingien meg chelekedted, bizom benned mert öröke-
is meg chielekeded.

20 Kiröll lelkem tanobizonsagot tezen es az en ziuem zentlel-
kedell:

/56a/ Zentek erdemek közbe iarasok kiuöll, az mindeneknek
zenteknek erdemebenn.

25 Es ky meg zoktad latogatni az meg zaratt ziuskett, iöi el,
chiodalatos nagi irgalmassagodall, latogas meg engemett
meg zaratt ziuött, meg epedett lelkött, bu mia giötrö-
dött banat mia meg saniarodottatt.

Mert ha ez egezz uilagnak büneit chiak en egedöl cheleket-
tem uolnais! azzok mind semmik:

30 Es az mik nallam uram lehetetlenek, es hihetetlenek, nal-
lad uram mind azek lehetségesek es hitelre meltok:

Ha en nem erdemleemes? az minthogi bizoni igen igazis! ua-
gionki meg erdemlette ennekem;

35 Minden üdöbenn irgalmas eröss hatalmas mindenteuö uagi te
ur Isten, ki nem utalod uram az te teremtettedet: es
ha halasztodis köniörgesinket bizonios io okokert, zent
ur Isten ninchi tenallad erötelenség, sem meg halgatass-
nak nem akarasa:

1 Ki az el multat mihent akarod azonnal elő fordithatod, es
ez ideig meg tartoztatott kegoemessegedett, hamar elő
hozhatod, emberek tanachi kiuöll.

Mert te előtted mindenek ielen es niluan uadnak uadnak,
5 az iöuendök s elmultak zempillantasonkent előtted uad-
nak, mint ez mai nap.

Mert meg akarod uram magadat mutatnod az mi niomorusagink-
nak közepibenn, chiodalatoskepenn: hogi nem chiak Naa-
man Sirusnak es az regi zenteknek; es zegeni ehezöknek
10 uoltal erőss istenek, es be telliesitöiök eledellell,
es nem chiak ö uellek töttell iol, tuttal kegessen che-
lekednj.

/56b/ Aitatoson keruenn azert uram imigi zolok, es sebeim-
nek keserues faidalmibann, imillien enekett mondok uram
15 teneked.

Isten ki nem kiuand az en eluezesemett, ki kegelmes es
engedelmes uagj mi hozzank, nem akaruan hogi senkj ell
uezen, söt hogi mindenek az penitenciara igiekezzenek
meg terienek.

20 ⁺1. tim.2. paulus deus uult omnes homines & petrus 2.3.⁺
Terietek meg ugimond es terichetek meg magatokat es min-
deneket, minden ti hitetlensegtekböll, es nem lezen
nektek botrankozastokra (aut meg bantastokra) az ty hi-
tetlensegtek.

25 Vessetek ell tölletek minden hitetlensegtekett, kikkel uet-
keztetek, es zerezzetek (aut chinalliatok) magatoknak
ui ziuet, es uy lelket, es miatt haltok meg o Isra-
elnek haza.

Mert nem akarom az meg holtnak halalatt, ezt monta az ur
30 Jehoua, terietek meg ezokaert es eltek.

O ur Istenn, ky kiuand illien nyomorult fergedtöll, erö-
telen edeniedtöll, hogy meg uyoluann tealtalad, uyolt
ember elliek: es hogi meg emlekezzuen hogy ninchi itt
ez földönn meg maradando uarasonk, es az mi niaiasa-
35 gonk az meni orzagbann uagionn.

/.../

- 1 /57a/ Hihessek chiak tebenned en Istenemben, es igazan
ualhassalak, qui es trinus et unus
- Vy eletre uezess uram engemet, uidaam tekintető Jehoua Je-
sus christus, ki az kegielemre mindenkor kezz es uida
5 keduö uagi uram, zentlekedel oktass tanichi mind ue-
giglenn.
- Ne elliek enn immar többe, engeged meg zentlekedell, öl-
hessem meg en testemet, eli chiak te ur JEsus bennem,
az bünt öld meg kerlek bennem.
- 10 Hogi ne uralkogiek bennem, ne regnallion soha nallam, ha-
lando testembenn az bünn, ne uralkogyk soha my raytonk.
Segelly uram zentlekedell, agiak halatt myglen lezek ez,
uilagon igaz hittell, algialak edess lelekell.
- Hogi mikoronn en ki mulom,
- 15 laas io zommel en Istenem,
zolli zepenn es fogd en kezem,
mosolioguan, en iduössegem,
- Mond ezt nekem edess uram,
zolli igi zentseges meg ualtom,
- 20 hogi te uagi chiak en oltalmom,
en Istenem üdüözitöm,
- Az te urad kiben hittell,
biztall es remenlettell,
lassd meg az en teneremell,
- 25 oldalamatt labaymmall,
- Jöy be az en orzagombann,
legi uelem az paradichombann,
kitt en az en zent ueremell,
el kezitettem örökösöll,
- 30 Tenekedis töbeknekis,
meg zerzettem kezöltelis
nem most, öröktöl foguais
bennem uoltall ualasztuais.
- /57b/ Nem neztem alnoksagidat,
35 nem neztem nagi büneidet,
chelekettem ezt magamert,

- 1 örölly örökke ezekertt,
 Dichyrtessell uram Jesus,
 ki meg halall o ur christus,
 ez nap nagi penteken Jesus,
 5 El temettetell ur christus,
 Me ertönk, s azért aldot legy,
 dichiretes zentseges legy,
 mindenek közt te aldott legy.
- 10 Caputt quinquagesimum octauum
 58
- Noue faat kezit barkanak
 Hire sinchi az uizözönek
 Hinn noue az ur Istennek
 15 Es igaznak talaltatek.
 Meg igire Abrahamnak
 fiatt aad uén gazdazzonnak
 Hinn Istennek bezedenek
 Venn Jambor meg sem chalatek.
- 20 Isten ezt monda Abraham
 En uagiok az erős Istenn
 Elegsegeess mindenegbenn
 Eröss uagiok földön menienn.
 Jary en elöttem eltedbe
 25 Neked s magodnak Istene
 Lezek kegies örizöie
 Most es örökön örökke.
 Jegyed neked imez legienn
 Fiad mikor neked lezenn
- 30 Kitt megadok teneked enn,
 Metelessel iegies legenn.
 Ez frigi en köztem meg legen
 Es te közted eröss legen
 Temagadal egetemben
- 35 Niolcadnapon törüeni legen.
 Hogi az ti ferfi giermektek
 Niolcadnap körniöl mecesek

- 1 Akik ezt nem chelekednek
Az nep közöll ki iratnek.
A!/ Isten nepey közöll
Ki törletnek azok közöll
- 5 Lelke ö zamlalassok közöll
Tauol lenne niaiok közöll.
Oka mert ez meg utalta
Frigiem seminek tartotta
Velle elni nem akara
- 10 Zerzesemet mert meg unta.
Isak uilagra zületek
Vyg Isaknak neuztetek
Kinn Sara meg mosoliodek
Kitt nem hitt im meg adateek
- 15 /58a/ Isak immar neuekedeeek
Vy paranchyolat adatek
Abraham hogi maar aldoznek
Isak fia meg öletnek.
Nagi hit lön az Abrahamba
- 20 Mert igiretben ez uala
Hogi ötet zaporitana
Mint az Egnek sok chillagat.
Engede ö az Istennek
keduet kerese uranak
- 25 Mert iob engedni Istennek
hogi sem ez uilagi embernek.
Hinn ennek az zent Abraham
Maga igen uen Abraham
El megek en meg aldozom
- 30 Koncra fiamat uagdalom.
Ez ö nalla elhitt uala
Hogi fianak az ö hamma
Nagi emlekezetbenn mar uolna
Istennek igassagaba.
- 35 Hogi chiak hammabol fianak
Az igiret meg adatnek

- 1 Isten zava el nem mulnek
Eröss Isten chelekednek
Igy higienn minden az urnak
Atia, Fiu, zentlileknek
- 5 Az Tellieszentharomsagnak
Kik segitetni kjuannak.
Ezt az kereztien ne mongia
El kesett az ur utaba.
Söt magaba meg gondolia
- 10 Nem kessik az ur dolgaba,
Jöuenn el io oltalmara.
Niomorusagba ha esik
Nem iö az urr maar nem kellek
Moogiat nem latom en annak
- 15 Gongiara uolnek az urnak.
Jöuen el iö es nem keesyk
Neked meg sem fogiatkozik
Chiak higi meg nem chialatkozik
Remenseg nem zegienezik.
- 20 Söött ha az urr kesendikee
Ne eichied magad ketsegbe
Variad niomorolt eltedbe
Meg segit chiak legi io hitbe.
Azt tudode hogi te erted
- 25 karomlatna te miattad
Az nepektöl te uegetted
Az ur magatt chiak te, oktad.
Minden zegeni öruendezzenn,
Ez enek mostan zendölliönn
- 30 Zentharomsagnak filibenn
Dichyretben tiztaletbenn.
Amen Amen Amen Amen
Amen Amen Amen Amen
Amen Amen Amen Amen
- 35 Amen Amen Amen Amen
Crediait Abraham in
spem preter spem. & &

1 /58b/ Caput quinquagesimum nonum.

59

En kegelmes kyrallom örök mindenható ur Istenn, ki en uram
s en Istenem uagi zent Daidnak es zent tamasnak ura .

5 Istene Jehoua Jesus christus:

Kit daujd psal. 35 uallott ö uranak Istenenek, honnan
zent tamasis az te lelkedaltal uötte ez zep uallast;
daujd pedig az te lelked altal, mert az te lelked zol-
lott az profetak altall regentennys, az mint zent peter
10 altal az ö leuelebenn uram bizonitod.

Dauid tegedet en uramat Istenemet Jesus christusomatt sok
helien irasibann Jehoua Istennek neuze es hizenn, az
mint ezenn 35 psalmusabannis!

15 Annakokaert tegedet az regiekis Istennek es embernek hitte-
nek uallottanak lenny az egi zemeliben, örökeualo Isten-
nek pedig.

Kit enis annak uallok hizek, io uoltodboll es segichiged-
böll.

20 Micheas, Dauiddal egieznek imez zep mondasbannis, mert te
felseges Jehoua Jesus christus sionbeli kiraly, az az
az kereztien Ecclesianak kyralya Istene, az hitetlenek
ket kik az aniazenteghazonn uralkodnak ideig:

Meg zolitatod az profetauall es dauidalis, (ki neked tipu-
sod abrazolod uala) mind magad (ki kiralionk fő paz-
toronk uagy) s mind az aniazenteghaz kepiben illien zo-
uall, (in foeminino genere repudian^s /?/) &

/59a/ Ne laeteris inimica mea & ne örölli en raitam en
ellensegem hog el estem, fel kelek: ha az az setetseg-
benn ülök, az Jehoua az en uilagom lezenn.

30 Az Jehouanak haragiat uiselem, mert uetkeztem neky: mig meg
itili az en igiemett, es az enn itiletemet chelekezy:
ky hozz engem az uilagossagra: meg latom az ö igasna-
gaatt.

35 Es az en ellensegem nezz engem, es be buritia ötött az ze-
gienn, ki ennekem ezt mongia uala, HOL AZ JEHOVA AZ TE
ISTENED? Az en zemeim neznek azokra: most lezenn az öz-
ze romlasra mint az saarr az ki az utakonn uagionn.

- 1 Ne laetentur qui inimici mei sunt inmerito: Ne örölliének
ez en ellensegim okneküll: sem azok akik engem giülöll-
nek oknelküll zommel ne huniorichianak.
Mert ök bekeseget nem zolnak, es ez uilagnak zelegi ellenn
- 5 chialard bezedeket gondolnak.
Es ki zelesitettek, az az, feltatottak en ellenem az ö zayo-
katt: Ezt montak Euge Euge ha ha ha: lata az mi zemönk.
Lattad JEhova, ne halgass Vram ne tauoztasd el magad en tölem.
Serkenchi fel magadatt, es uigiazz az en itiletetre, en Is-
- 10 tenem, es en Vram az en igiemre.
+DEVs mi, et Domine mi ad causam meam &+
Itili meg engemet az te igassagod zerent, en Jehova Iste-
nem, es en rollam ne öruendezzenek.
Ne mongiak az ö ziuékben, euge ha ha, az mi ziuönknek; es
- 15 ne mongiak el ueztettük ötett.
Zegiennel be buritassanak, (auagi zegent uallianak) meg
pirullianak hasonlokepenn az en gonozimnak öröly /59b/
fel öltöztessenek zegienben es meg pirulasban, akik
fel magasztaltak magokatt en ellenem.
- 20 Dichiriek Istent, es örölliének akik az en igassagomat akar-
iak: Es mongiak mindenkör, fel magasztaltassek az JEhova
aki az ö zolgaianak bekesegett akaria Es az en nieluem
zollia az te igassagodatt, mindennap az te dichiretedet.
O te Jehova zent kyraly, az sionon az aniazenteghazonn (ki
- 25 tied) uralkodol, sött menien egen földön uizekben ten-
gerben poklokbann ualokonn birodalmod uagionn:
Kiket te teremtetted az te tulaidon hatalmadal bölchese-
gedböll tartasz es taplalsz mindenekett, meg nituan zent-
kezeidett be töltesz az te aldomasidall minden lelkes, az
- 30 az, elő allatokatt.
O te zent zegelet köö, Meli köre, aki esik özze romlik, es
akkire esell, semmie tezed azt, o nagi hatalmo ereiö
JEhova Istenn.
- 35 Vallom te zent felseged előtt, mindenekben nagy rutt bü-
nösnek magamatt, kitt en mint az sido nep giakorta meg
bozzontottalak naponkintis orankentis bozzontalak,
Meg próbaltalak ingerlettelek sokkepenn, szaruamat ellened

- 1 az bünökbenn meg erősituenn, Jotetidről el feletkeztem.
/60a/ /.../ Jesus christusnak az te zent fiadnak altala,
ennekem mindennel bünösbnek, kegielmes atiam, irgalmas
Igaz hiu Istenem felsegess kegielmes uram.
- 5 Ki az profetanak altala igi zollaz s ezt mondod: Ime az
urr Jehouanak zemei azonn az orzagonn uadnak, az melly
uetkezett, es ell ueztem azt ez földnek zinyröll, mind-
azonnaltal el törüenn el nem töröm az Jakobnak hazaatt,
ezt mongia az JEHoua:
- 10 Mert im enn paranchiolok es meg haniattatom az poganiok
között az Israell hazatt, mikepenn az buza haniattatik
az rostabann, es nem esik egi köis az földre.
Engem rothadando port regen engettel uram meg rostalas ala,
mind poganioknak balonoknak, hayduknak törököknek tata-
15 roknak sok külső belső gonoz irigi alnok haloioknak:
De sött ez ördögnek bünnek es nagi uetkeknek probay ala
bochatottal, kiknek uram mind az altal nem te uagi oka
hanem en es az ördög.
Sok ostorid es probayd mentenek uram immar raitam altall,
20 mostannis menten mennek eiell napall en hiu Istenem.
Kikbenn ha az en uram Jehoua Jesus christus altall uelem
nem uoltall uolna, es mostis uelem nem uolnall ez utann-
is nem lennell regenn el ueztem uolna, mostis el ueznek.
/60b/ De myerthogi mindenkoronn, az te segichegednek alta-
25 la, chiak te benned biztam mostis bizom: noha meg hoolt
/.../ erdemetlenn ebb uagiok, uoltam s lezek.
Fertömre ra tertem dizno, okadasomra uyzza tert ebb, mind-
azaltal meg mutattadd, mert te nem akarod az bünös em-
bernek elueztett, hanem meg teertett es eltett, MERT TE
30 Vram igen nagi irgalmo köniö /!/ hiu Isten uagj.
Illien iauaydert uram, es nagi zeretetell ualo io tetedert,
felsegednek, az te tulaidonn ki abrazoltatott abrazatod-
bann az urr Jesus christusbann ohaito esedező keresem-
benn, nagi halakatt adok.
35 Fohazkoduan syruan, lelky siralommall, köni hullatasimbann

- 1 kerlek uram, hogy minden enn napiaimban es ez mostany
meglatogatasidnak napiaibannis!
- LEgy irgalmas kegielmes nekem erdemetlenn nyaualias bünös-
nek, az Naman Syrusnak Istenebenn az JEsus christusbann
- 5 az Igaz Jehova Istenbenn.
- Es az enn nagi keserues zegeni eletemet, uram Istenn uy-
chiad, es uidamichad meg.
- /61a/ De mynd azaltalis kegelmes uagi uram mi nekönk, ki-
nek ez az oka ut caluinus in genesim caput 18 Quid enim
- 10 causae est ut assiduo tenore innumeras nobis gracias
conferat,
- Nisi quia semel nos amore paterno complexus seipsum nega-
re non potest, ideoque seipsum in nobis suaque dona
quodammodo honorat. &
- 15 Haec uerba mutata sunt ab augustino qui inquit, nichil de-
us in nobis praeter dona sua coronat. &
- Ez az oka uram, hogi züntelenöll zamlalhatatlann köniörö-
letessegell ualo kegielmidet adod my nekönk, mert eccer
atiay zerelmedböll be uöttell;
- 20 Magadatt uram meg nem tagadhatod, (quia DEVS et non uir es
tu dixisti domine.) Es ezokaert neminemökepenn magadat
es ayandekidat meg tizteled Ibidem caluinus doctor:
- Meminerimus ergo DEVM ex quo beneficus erga nos esse ce-
pit, nunquam fatigari, donec gracias suas alias alijs
- 25 contextens salutem nostram compleat.
- Nem faracc meg uram immar mi hozzank soha az kegelmessegre
fordoluann, mig az io tetement eginknekis masinknakis
oztogatuann, az mi üdüössegönket telliessegell ueghez
uized s meg adod mi nekönk:
- 30 /61b/ Grauiissimam iniuriam facit quj non plus ab eo spe-
rat quam sensus sui modulo comprehendere potest.
- Nagi bozzusagot tezen az az Istennek akki ö tölle annal
töbet nem kerr latni, chiak az mit az ö okossagauall
meg tapaztalhatt.
- 35 Bizoniara uram tefelseged mi hozank mindenkor io uolt most-
is io chiak mi ne kesergetnenk, es meg hizlaltatasonkert,
mint az Sidok o nagj Istenn.

1 Ezt sokzor meg mutattad uram kiualtkepenn az mi uronk Je-
sus christust aduann erettönk Aldozaatoll.

Nemis rövid mostis az te zent karod mi hozank hogi minket
meg nem zabadithatnall, de az mi nagi bünönk tött zaka-
5 dast mi köztönk es te közted.

Ez mint az arruyz tegedet entölem ell zakasztott, es enge-
met be mochkolt te pedig uram zent uagi mindöröke, ki-
hez tiztatalann semmi nem mehett.

Ez az oka hogi minket meg nem halgacc de az ur Jesusert
10 kegelmes uagj minekönk, o en kett zemeimnek ekess ekess
giöniörö lato uilaga.

Ess be uizz minkett minden purgatoriomnelküll az te draga-
latoss zent orzagodbann, az Jesus christusnak eccer mi
ertönk letött zent aldozatianak mindenkory haznaert.

15 /62a/ Mert felseged zomiuhoza az my üdüössegönket ueksö o-
raiglann:

Engegied uram mind uegig halado /!/ zegeni zolgad segichi-
gedböll, ki ez mai nap (mikor ezt en irtam ez előtt sok
üdökell) magadall rezesitettell, egi teste uerre leuenn
20 en uelem erdemetlen nagi bünös fergedell hitemnek alta-
la, zent lelkednek chelekedetiböll.

Magadall özze kötöttell, ugi hogi en bennem lakozoll, en-
is te benned lakozom lelki modonn: anira hogi maar nem
enn elek, hanem felseged ell en bennem: es magadban ua-
25 lamit aldozatoddall leltell talaltall, töb zegeni hiu-
eidel egetembenn mi nekönk attad

Engegied uram Isten öröke aldhasalak erette zent Atiadal
egetembe zentlelkedell, az te uezerlesedböll segicheged-
böll öröke Amen.

30 In te domine speraui non confundar in aeternum.
In uirtute tua libera me quoniam DEVS meus es tu.

Caput sexagesimum

60

35 Vram, ky engemett teremtetell es formaltall az te bölche-
segednek tanachiabol kegielmessen hiusegessenn, iora es
nem uezedelemre.

- 1 Ki az en Atiamatt epyted, es az en zegeny aniamat te zegeni zolgalo leaniodat zolitat mikoronn meeg enn nem elnek es nem uolnek.
- Ki parancholad es ottan fogantatam, mondad s ottan zületem, akarad, es legottan közönseges igett uökk, gondom uiseled mig teneked ugi laccek: /62b/ ingien ualo irgalmassagodboll neked igi teccek uram Istenn.
- 5 Fel tartottal fel neueltell, daykalodall mint tefiaddall, kit zületesentől fogva sok niauualiakonn haboztattall:
- 10 Sok niomorusagos kinaymbann uelem uoltal, uelem egiütt türteell, saniarusagimbann meg zanuann.
- Meg uerell saniargatall ostorozall meg sebheteell, de uram nem adall az halalnak az en soksagos es nagi büneymert.
- 15 Meg zabaditall meg mentell, fell keresuenn meg oltalmazall uram, akarad, s kellek teneked, kiert az te zent nagi neued düchöseges legen mind örökke.
- Köniörgök uram azert mostanis te zent felsegednek, ennekem regi örökös földes kegelmes uramnak Istenemnek, legy
- 20 irgalmas kegielmes nekem;
- Ki ez ideigis olli kegiessenn forgottal körölem, mint az atiam aniam, söt ioobbann: mert azok engemett ell hattanak,
- De te uram teremtetel, magadonn meg ualtottall, zentlekedel meg aldottall: zent Atiadnak te benned zentlekedaltall, fogadott fiaua töttell, es zentlekedell meleggettell.
- 25 Kerlek kerlek uram, ut ex innata tua clemencia et misericordia, ante secula sine principio secundum ordinem
- 30 Melchisedech:
- /63a/ Immar Imar Imar Jam tandem, emlekezel meg en rollam En io es HIVSEges Istenem uram, es legek uram nallad emlekezetben, en zegeni lator.
- Köniörölly uram raitam mert tied uagiok, latod uram ninch
- 35 nalladnal senki ez mostani üdöbennis mellettem, sem örögnek sem tagiainak ellenek giamolom, legi uelem uram ki chak neked ayanlottam magamatt;

- 1 Zerezz uram minden iokatt bennem, tarch meg uegiglenn en bennem, es noha giakran ell esem mint bünös giarlo ember, elromlasra ne engegi iutnom, söt adossagimat megengeied uram Istenn.
- 5 Vagi ostorozz uram uagi uerz, tiedenn chelekezed, de ha meg ölzis, te benned bizom:
Mert inkab ualaztottam te kezedbenn esnem, hagi sem embe-
reknek kezegbenn: mert te uram igen nagi irgalmo kegel-
mő hozzu türö engedelmes Isten uagy, uegig irgalmazó;
- 10 Meg terö az mi büntetesönkönn, es meg zano bano, noha te uram zentseges es tisztasagos Igaz JEHOVA Isten uagy u-
ram:
Az te haragodnak ideinn meg irgalmazó ki nem chelekezed
(magad mondod kezeritesneküll uram) az te haragodnak
15 bozzuallasat, mert Isten es nem ember uagi uram, de te segelli meg uram Jeremiaskent, had terhessek züntelen
chiak tehozad.
Vr Isten kerlek halgass meg, ne uralkogiek en raytam az
hamissag, es az hazugsagnak attia ki eleitöll fogwa ha-
20 zug es gilkos uala s nem alla meg az igassagba, ne un-
dokichion engemett, az ö züntelenn ostromlo meg farad-
hatatlann chialardsagauall.
- +Quomodo dedam te Efraim hostibus tradam te Israel: quomo-
do ponam te sicut admah, ponam te sicut seboim: inuer-
25 sum est in me cor meum, pariter incaluerunt penitudines
mae!/ Non faciam secundum iram furoris mei, non reuertar
ad disperdendum Efraim, Quoniam deus sum et non uir:
in medio tui Sanctus neque ingrediar Ciuitatem.CSB
mpria⁺
- 30 /63b/ Teneked teneked uram chiak egedöll uetkeztem, es te
előtted gonozt chelekettem, hagi meg igazitassal az te
bezedidbenn, es meg giözzed azokat akik teged itelnek;
(az az, akik tegedet az te itiletidbenn hamissnak itel-
nek /!/ azok hazugsagbann maragianak mint hamissagnak
35 itilöy: &
(Ennek illien magiarazatiiais uagion, hagi meg igazitassall
az te bezedidbenn, az az hagi az te igaz igiretid ze-

1 rent ualo esküesidben igaznak meg mutassad magadat; az
 minthogi igazis uagi. Es meg giözetessell mikor itelz:
 az az: az kereztienektöl köniörgesekaltal meg giözettes-
 sel, az te haragodnak es bozuallasodnak közepette: mert
 5 Isten es nem ember uagy: mi pedig gazz bünös dög embe-
 rek uagionk.

Az en en alnaksagim hitetlensegim felliüll halattak feie-
 met, es nehezz terehh rakodot en ram: az talpantoll fog-
 ua feiemig ninchen bennem eppseg aut egesseg:

10 Kik bizoni engemet köniien hamarsagal meg emeztenenek ha
 uelem nem uolnall, sööt ugiann meg ragnanak;
 Teneked uram chiak egedüll hagattattam, es az te kezeid-
 ben esem te read arcall burultam ha bünös uagiokis!
 Te birzz uram az meniel földel, az tengereel az zarazz föld-
 15 el minden uizekell zelekell kiknek en ellenem ualo ha-
 ragiokat, es fenesegekett chiak te egedöl enheteted meg
 minden üdöben es mindöröke.

/.../

/64a/ Noha menti az ö barattia magatt hogi eiel uagon es
 20 lefekütt hazanepeiuell germekjuell: de ha az zörgetes-
 ben keresbenn, fell kell az gazda es aad öneki az me-
 ny zükseg:

Igi az ti meniej zent Atiatokis chelekezik ti ueletek, ha
 az köniörgesbenn uegig meg marattek: Kerytek s ell ue-
 25 zitek, zörgesetek s meg nittatik.

Ha az hamis biro igi chelekedett, bizoni elhitem (az te
 segichegedböll) Igaz byro Jehova Jesus Christus, hogi
 en rollamis erdemetlen bünösröll meg emlekezell mind
 örökül es örökke.

30 Ki igi zollaz, ualaki engemett ualland, ez parazna rutt
 uilag előtt, bizoni bizoni mordom enis uallas tezek
 örölla az en meniei zent Atiam előtt, es az ö Angiali
 előtt.

Tegedett uallottalak uram tealtalad, noha mindennell leg
 35 bünösbb uagiok, ez utanis te altalad, chiak tegedet
 uallalak, de segelli en hiu Istenem.

Vr Isten bizoni dolog az hogy en niaualias ez uilagonn

- 1 myndennel leg bünösbb uagiok, de ezbenn fő glöniöröse-
gem uagon, hagi legen hala (noha zantalan ezért uetkez-
tem) de az te Istensegednek tiztessegebenn nem pratti-
kaltam, engégi ez utanis erött hozza. David undok fe-
5 rencell nem ertettem egiet soha se enged Vram.
- Perdicio ex me ipso est, tantummodo in te salus mea.
Kerlek uram mind uegiglen tartch meg engemet: Lassak meg
az chufolok hagi ennekem nagi Istenem uagionn: es nagi
faban uagyak fejzeiekett aki az en bantaszomra uagon.
- 10 /64b/ Nam uram az Sareptaba lako azoniroll gondod lönn,
az Adam atiank el futuann, es ingen kegelmet sem ker-
uenn ell uezett feinekys, nem hogy fiaynak:
Felseged fel kerese ingien, ex gratuita tua misericordia,
et amore.
- 15 Legien uram mynyayonkra es en reamys zent gondod, quia si-
tio et esurio te iusticiam, et uitam aeternam meam.
Ki mint az atia fiaynn köniöröll, köniörölz my raytonk,
kik tegedet felönk segichegre hiuonk:
Sött ha az Ania fiatt el feleiteneis! te soha uram myn-
20 kett ell nem feleytezz.
- Atiam es aniam engemet el hagiott, te pedig ur Isten fel
uöttel engemet.
Mely mezze az Egg az földtöll, az nap kelett az nap niu-
gattoll, olli mezze uetted ur Isten az mi büneinkett:
- 25 Mert igi zollaz en Istenem: nem chelekezem enn az en hara-
gomnak meg busulasaatt, mErt ISTEN es nem ember uagiok
enn.
- Magamert Magamert chelekezem, hagi meg ne karomlattassam,
az En dichiösegetem (aut tiztessegetem) nem adom sen-
30 kinek. (aut nem engedem).
- Elek en Isten ki nem kiuanom az bünösnek el ueztett, ha-
nem meg tertet es eltett.
- /65a/ En uram, chiak te zent felsegettöl uarok myndenn
dolgaymbann, lelkyebenn testiekbe: kinek zent neuett,
35 (az mint hagi tartozomis uelle) ha töllem lehetet uol-
na, eegbe magasztaltam uolna, minden eretnekek hamissak
es Istentelenek ellenn: kyre segituenn ezutannys ezent

1 chelekedny igiekezem.

Ky uram ha estem, naponkentis esem, neked estem Es esem,
ha allokis, te altallad neked allok uram.

5 Tibi tibi soli peccauis, et malum coram te feci, ut iustifi-
ceris in sermonibus tuis, et uincas cum iudicaris & et
uincaris ab oracionibus nostris per Jesum christum fi-
lium tuum unigenitum: qui uiuis et regnas trinus et u-
nus in secula seculorum Amen. Vt Justus reperiaris in
promissionibus tuis.

10 Mert chiak te tölled lehatt uram Isten meg tartatasom, ue-
giglenn minden iokbann:

Es te adhacc zentlelek Isten altall tanachod es paranchio-
latod melle segichegett, kiböll haznott uehess üdüösse-
gemre, es az iokba uegig meg maradasra:

15 Hogi eleg lehessek az te zent neued dichiretire tiztele-
tyre, elő alhassak az te igidnek igazan ualo halgatasa-
ra tanolasara es meg tartasara, hogi semmye ne legek en
magambann. Niluann uagionn uram nallad az en niaualias-
sagom, erötelensegem, es mint kiuanynk meg zabadolny
20 menekednj az fertelmes bünöknek es utalatos zabadtalann
gondolatoknak keduetlen terhe aloll.

/65b/ Noha bünbenn zülettettem az en aniam meheböll, bün-
bennys fogantattam, es holtomigis bünbenn uagiok mint
Adamnak magua mind halalig.

25 Azoktolis uram menc meg es zabadich meg engemett tellies-
segell en hiu Istenem, ha neked kedues, Azoktolis ki-
kert bizoni köniörgest bohattam s bochatokys segichi-
gedböll en Istenem eiel napal mig ez giarlo testbenn e-
lek uram Istenn: ez siralomnak uölgebenn.

30 Ter rogauis dominum, et responsit mihi, sufficit tibi gra-
cia mea quae est in te: & quia in infirmitate &
Kerlek mostannys en Istenem, es ugiann ustromollak, ne agi
engem olliaknak birodalmok ala, engem niaualiast, kik
engem nem teremtetek, uerrell sem ueritekeztek sem fa-
35 radoztak en erettem:

Öröksegekis nem uagiok ö nekik, tu es enim DEVS MEVS et
porcio mea.

- 1 Ne hurcollionn uondozzon az engemet üstökönnell fogua fel-
 seged előtt, aki teged niluan giülöll, es ne hurogasson
 engemet büneimell te zegeny kereztienedett:
 Noha niomorult metelő hihod uagok en Istenem, ne hag el
 5 mert bizonj tied uagok:
 /66a/ Teneked teneked uram egedöl uetkeztem es te előtted
 gonozt chelekettem, hogy meg igazitassal az te bezedid-
 ben, es giözedelmes legi azokonn az kik tegedet itil-
 nek:
- 10 Első ertelemell igi magiarazom, hogy en senkik ellen pro-
 prie nem uetkeztem, chiak te ellened en Istenem, es te
 előtted az az ellened chelekettem gonozt, az az, te la-
 tod es nem egeb külső belső uetkeimet:
 Hogi igaznak talaltassal az te bezedidbenn, az az, hogi
 15 meg tessék mely igaz Isten uagi es igazak az te itile-
 tid myraitonk; Es meg giözzöd azokatt, akik hamissann
 itilnek az te miraitonk ualo igaz itiletid felöll.
- Mas ertellem ezenröll, chiak teneked egedöll uetkeztem,
 es te előtted gonozt chelekettem, hogi meg igazitassal
 20 az te bezedidbenn, az az hogi az Jesus christus által
 tött igaz fogadasidbann, büneink bochianattia felöll,
 zentlilek Istennek adasa, es az örök üdüössegönk felöll
 igaznak talaltassall, nem ualtozonak: Es biri mikor i-
 tiltetell, az az meg birattassall az kereztienektöll,
 25 az te igaz bozzuallo itiletednek ideinn, az Jesus chris-
 tus erdemenek általa igaz hitböll ualo köniörgessell.
- Teri hozzam uram es lass meg engemet, terichi meg uram es
 meg terek, uigi ki ez sok uezedeleböll es giuychi zent
 zöuednekett labaym eleybenn az en utaimra:
- 30 Es giertiatt az en ösuenimre, kiuel meg uilagosichad Jeho-
 va Isten az en zemeimett, hogi jarhassak az te igasse-
 godbann zent engedelmedböll.
- /66b/ Tarch meg uram az te zegeni zolgadat kezednek saratt
 munkajatt, es mutasd meg uram en bennem azokhoz ualo
 35 zerelmedett, kik noha bünösök, sokatis botlanak, elis
 esnek:
 De te segichigek leuenn, el nem arulnak ell alluan te fel-

- 1 seged mellöll, kire en uram en Istenem engemis sok ke-
 reztien hiuedetis segiched Amen.
 Zent uallasodatt penzenn el nem agiak, es hitekett ell hagi-
 uann, arcal rad nem fordolnak, kire uram kerlek minde-
 5 neket segichy, s engemetis!
 Mert chiak te adhatod iehcua Isten az iora ualo akaratott,
 abbann el indulast, menest futast io zandekott akara-
 tott uegiglen ualo maradast.
- Kitt atiank aniank zempeterrel egetembe belenk nem züllt,
 10 sem testönk uerönk meg nem ielentett, hanem chiak fel-
 seged örök Atia Isten zentfiad által, zentlekedell e-
 getembenn.
- Most sem uaronk uram Isten az te tizteseged melle, senki
 hiabaualo erdemeet segichygeett, noha igi uetkeztem
 15 es estem uram Istenn.
- Az en erömett, erdememet zentsegemett iamborsagomat artat-
 lansagomat igassagomat io chelekedetimet zabadakarato-
 matt; az te talpadala uetem enn hiu Istenem.
- Quoniam uana salus hominum, Mendacium est equus ad salu-
 20 tem.
- /67a/ De kerlek uram segeld az en giarlo erötelensegemet,
 akartassad uelem, agi erött az io akaratra, indichy
 ell az iobann, chelekettessed uelem, uidd ueghezys en
 bennem es en altalam az te erödböll es irgalmassagod-
 25 böll.
- Ezekett az satany regen disputallia enn uelem, ki az ke-
 reztiennell ö mindenkor harcol, disputal, az mint e-
 zeket meg muttattiak az zent irasok: Christus uronk
 zaua, meg kert az ördög hogi meg rostallion mint az bu-
 30 zatt & zempeter: hiu az Isten ki nem hagi titeket an-
 nak felette meg kesertettetek chiak az mint ell zen-
 uedhetitek &
- Judas apostoll az profetaböll uezy ez locust &
- 35 Ezekböll es egiebekböll meg tecik, söt az christus keser-
 tetiböll: minket hatt zegeni erötelenen bünösöket hogi
 nem üldözne, kiröll ezen zempeter azt mongia hogi mint

- 1 az syuo riuo orozlan ugi keröll kit ell nyellyen &
 Zempalt arcol chiapdosta, kitt ugiann sok kereseuell kerr
 rolla tetölled uram Isten el uetettni:
 Sött imatsagabann panazolkodikis hogi ö az ö tagaibann olli
- 5 törüent latt, ky ellene uiaskodik az ö elmeinek törüe-
 ninek, es giakorta raboll uysely
 Vgian deplorallia syrattiays penig ki uezi ki ezegböll ö-
 tett & & &
- 10 Melle uezi az ördög az en testi chelekedetimet, kik ö al-
 tala uadnak, es elmemet gondolatimatt igen meg bantia,
 mind emettem es almombann, kikellenualo tusakodasim-
 bann en hiu Istenem uelem uagi eiel napall s te latod.
 /67b/ Sokzor uram uram akaratom ellenis meg eytt, te la-
 tod en Istenem: mind chelekedetimbenn, gondolatimbann,
- 15 elmelkedesimbenn, almombann:
 Tuduan, tudatlanoll, uakmerökepen, zanzandekall es zabad
 akaratommalis!
- Az te zentlekednek chelekedetitis giakorta meg haboritia,
 homaliositia, de te uram Jehouam, el nem hagiöd alunni
- 20 az füstölgö chiepöt, el romlany az meg hasadozott nad
 zalatt.
- Legienn uram neked nagi hala Israelnek Istene ura, aldott
 legi az Aniazenteghaznak fenies koronaio fel kent ki-
 ralja az syonbann; ki kardot uontall, es ragiag mynt
- 25 az napfeni az te kezedbenn, kinek ely elessb az uillam-
 asnall.
- Ki az te zent fogadasidat az satannak belöllem ki nem hat-
 tad giomlalnj, ki sem hagiöd zagattni mind örökke mint
 eröss JEhova hiv Isten, az Kereztieneknek igaz uegig
- 30 uellek türö uezerek.
- Ennek utannais legi uelem en uezerem Jehoua Istenn, es ö-
 röke segichigem enn zentsegess uram, mind eiel s mind
 nappall minden zempillantasban.
- NE NEZD EN, EN, EN, hiu Istenem az en zemeliennnek nagi
- 35 giarlo bünös uoltat erdemetlensegett, se büneim ellen
 ualo igaz itiletidet ne uedd elő uram uram &
 /68a/ Bölchi az ö ziuibenn, eröss az ö kariabann, egi za-

1 uara semmit nem felelhetünk, ezer zauara annal inkább
nem felelhetünk:

Vallions kytöll kertt kölchiönn es uizza atta; Jay akki
az ö teremtüuell contendal perell patuarkodik uetelke-
5 dik, ki ötét chinalta porboll, sött semmiböll eredeti
zerent; Agiagboll formalta mint bölchy Isten, es ezess
aachy Mester.

Ha pedig uram zöuetnekett giuytazz, es ell iöuenn meg ne-
zegecc, kik büneinkbenn bele ferteztünk keuerettünk,
10 mint az borr sepröbe, auagi mint az mi ganeinkbann u-
giann meg fagitonk: Vallions uram ki maradhatt meg u-
ram te előtted büntelenn: kiknek igassagok ollian mint
az haui korsagos azoniembernek ruhaya.

Ha az te meg busulasodbann uram meg feddezz, haragodbann
15 meg dorgalz, es irgalmassagnetküül igazann meg itillzz,
eltitkolt es niluan ualo, tuduan es tudatlann uetkein-
kertt es meg tartandod azokatt:

Wallions ki lizen uram előttedd büntelen. Ha zolgaidall
perbenn zallaz, kj uolna az aki azt ell zenuedhettne.

20 Holott bünbenn fogadott az mi aniank, es Vetekbenn züült
ez uilagra. Ez okaert el megjönk mi miniaian ha te mon-
dod az halalra, ha mondod az uezedelemre, ha mondod
feguerre ha mondod ehsegre ha mondod döghalalra karho-
zatra /68b/ kik az oktalan barmoknal oktalanbak uagonk.

25 Meg erdemliük meg erdemliük uram meg erdemliük, kiualtke-
pen en föö bünöss, de meccez uram ha te Juhockaid meg
teboliottonk teueljetünk, es en te himlööös barankad meg
niomuaztattam.

Örölze o nag Isten mi Istenönk uronk az mi uezedelmönkönn,
30 ki igassagot itiliz? auagi iobe uram az hamissaknak keze-
ket emelned? Nem chelekeded te ezt o nagi irgalmo JE-
HOVA ISTENN.

Az ellenseg ha az mi uerönkbenn izik meg hyzik, fel fual-
kodik s ezt mongia, Ezek mind eneimek latode: ha arcol
35 le borulua imadandaz ezeket mind teneked adom.

Itt dauid eretnek ferenc blandrataual, es az papais az ö-
ueiuell fel fualkodnak egeb Istentelenekell, Ezt ker-

1 dik, uallions kichioda az Isten, es az magassagban lakozo felseeg.

Vallion uram ki keseröll meg engem ha felseged az my büdös dög dohos büneinket elő keresi es egienkent kezded zamlalny?

5 De uallion uagione uram olli bün, ki az Jesus christus erdemet meg halagia, absit, ninchenn es bizoniara ninchenn.

/69a/ Ez uilagnak mynden büneys, egi chep uereet ingien sem közelithetne.

Vallion ki faradott munkalodott ertönk az teremtesbenn, faradas nélkül ualo munkauall.

Vallion ki hatalmauall teremtetek ez uilag, ki altal lönnek mindenek, es ki uiseltetik auagi üült uala az uizekenn, hogy mind ez uilag meg alhatna io rendbe formaba lenne, emberek fel ruhaztatnanak okos lelekell Isteni zep ertelemmell.

Vram, kinek allonk mi dragabba te nalladnall, ki egietlen egi zerelmes fiadnak nem engedell, ertönk adad ez uilagra olli nagi kinra, hogi altala üduözölnek, kichioda elegegesb oltalmonkra te zent felsegednell.

Keduezz, Keduezz uram az te bünös nepednek, minekönk uetkeseknek, es nekem fő bünösnek, te felseged koldussanak, ez uilagonn mindennell bünössbnek.

25 Hogi ez meg tessék hogi nem chiak az kenirel ell az ember, de minden te bezededell az ki az te zent zadboll zarmazik:

Mert uram chiak az te igidell ell az mi lelkönk, testönketis chiak az te zadnak ereiuell tartod, giakorta meeg az el rendelted ezközök bor es ciponekülis züksegekben

/69b/ Bantasd meg uram uelönk uetkeinket, es terich meg minket s meg terönk te hozaad: Band meg uram Isten tees az büntetést az kit meltan reank kezitetell.

Zand meg uram Isten raitonk nagi sok fele ostoridatt, kemelli meg te niomorek fergeidett, zentfiadnak bö uerett tekinchi meg, mi erettönk meg holt Jesus christust.

Vezerelli biztas batorichi oktas tanachiolli es segellj,

- 1 meg erösichi meg zentelli, uegiglen meg tarchi es ell ne haggj.
 Hogi halgatasban es remensegben legienn az en erössegem.
 Kerezteni zent tüüresbenn uigiazasbann uigaztali tarch
 meg engemet;
- 5 Oltalmaz az nagi halaltoll az örök karhozattoll.
 Az christus uereuel meg moss uram atiam, zentlekedell ke-
 negess zent igidell be kötözzess, giogichj giogito zent
 oruos doktor.
- 10 Igaz Isteni zerelem birion engem kit nem en, hanem felseged
 zeretett engemett, zeress uram öröke, aggiad hogi enis
 zerethesselek tegedet, felebaratomatis zerethessem.
 /70a/ Agi fiuy zent zerelmet, engedelmet, es rettgest /!/,
 ne zolgay karhozatos nagi felelmett, agi Isteni zent
 ismeretett, az o, es uy, testamentomnak igaz magiara-
 zattia zerent:
- 15 Fenlyek enn bennem az hitnek giümölche enn bennem, en u-
 ram en Istenem.
 Igaz es buzgo hüss ziuett io lelki ismeretet chendez ziuett
 elmeett, bator lelket zepseges eletet zep kimulast, az
 20 örök bodogsagott agy uram ennekiem.
 Igaz Isteni ismereted tündöklyek mi bennök es fenlyek,
 hirdettessek te zent igid buzadba be küldöt igaz arato-
 id predikatorid altall.
- 25 Engegied meg uram Isten, hihessön uegig meg marado hittell,
 eröss buzgo remensegel, nem ugi mint az gilkoss hazug
 lelkek, kik hiznek de chiak rettegnek, de mi mint fiaid,
 mi magonkhoz kapcholhassonk.
- Hogy ez mindeneknel naginiluan legien, mert az tengereknek
 örüenybenn meg tarthacc, sok haboruktull meg uedelmez-
 30 hecc, es uizont egi kis tolchiabann bele öllhecc.
 Ki en chiak teged uallalak, most es ennek elötteis, egie-
 beketis chiak hozdad igazgattam, holott ualami iokbann
 uagiok, chiak te altalad elek uram Istenn.
- 35 Mostannis az en uram Jehova Jesus christust erdemetlenne
 nem tezem; segichigednek altala, mert ha az halalnak
 accis, chiak te benned bizom: de te uram segichi az en
 giarlo erötelensegemett.

- 1 /70b/ Halalomert, zent halala, erdememert zent erdeme,
 rutt eletemert zent elete, fel tamadasomert, fel tama-
 dasa,
 Meg igazulasomert fel tamadasa, temetesemert temetese:
- 5 Hamissagimert artatlansaga, karhozatomert poklokra zalla-
 sa, ki en erettem, az öröke ualo pokolnak giötrelmihez
 hasonlo kint zenuede, mind lelkebenn testebenn, usque
 ad prefixum tempus
- Sok Gyalazatokat, gialazatos halalnak nemett, sött giala-
 zatos eletett eltebenn en erettem es mi erettönk zenue-
 de tüüre mindenekett.
- 10 Ez lön az my erettönk ualo pokolra zallasa: melliett min-
 den emberekert es fökepönn az hiuekert chelekedek.
 Pokolba ala nem zalla, limbust zemeuell sem lataa, pokol-
 15 bol es purgatoriumboll senkit ö igi kj nem hozza, chiak
 lelket Atiänak ayanla.
 De Isteni hatalmauell, es az ö nagj erdemeuell, poklot es
 az karhozatot meg ronta ö az nagi halalt.
- /71a/ O en christusom az en kichini giarlo hitemet epiched
 20 öröke ualo alhatatosagos fogadasodall, naad sall
 sceptomodall, keserues kesertetimett, negiuen ei napi
 kesertetedell, ziuembeli faldalmimra serkedezzenn, zent
 oldaladboll ki omlott zent ueredd.
- Arcol pögdösesed arcol uerettetesed töuis koronad, az en
 25 örök halalbann ualo fetrengesemert.
 Legi segichigell uram immar immar imar, mert noha meg fa-
 rattonk de meg nem untonk: Napott üdöt heliet neked nem
 prescribalok es modott!/ de te segelly illi erötlent,
 regenn uarott türött es ehezött.
- 30 Igaz Isten aki tanachiott acc, igiretett töttell, es pa-
 ranchiolzz; agi egietebenn erötis hozza.
 Mindenek előtt tessék meg, en raytam nagi bünösönn, le-
 giek uram en az bünösök peldaia ezbenn, hogi te kiuöl-
 led ualo Jehova igaz Isten ninchenn;
- 35 Ki nem aluzoll sem zuniadozz, Israelnek kirallia ki az Is-
 raelt örized.
 Senki iuhochkaidat ki nem uezi kezedböl, ninchenek az te

- 1 ajandekid banattall,
 Az te iuhaid uram az te bezededet halgattiak, kit engegi
 meg uram ennekemis Amen.
- /71b/ Zabad uagi uram en uelem, enis pedig hazasnepestöll
 5 örököstöllugimint kegelmes uramnak Istenemnek, minden
 hozzam tartozokkall tefelsegednek attam magamatt.
 El hiuym uram hogi az en uezedelmemenn nem öröly, es annak
 nem giöniörködöll, sem az en ueremben ninchen uram ked-
 ued:
- 10 Es ell ronto kesertetekett, es az ördögnek chelekedetit
 ram nem bochiatod, mert hyu Isten uagi, ki zentfiadat
 bochattad azert ez uilagra egekert, hogi az ördögnek
 chelekedetit ell roncha.
- Es noha kesedelmesnek lattatoll, es tauoll lenny, de uala-
 15 mikor neked kedues közeliithecc engemet, az meg zabadi-
 tassall:
- Közell az urr azokhoz akik ötett segichegre hiak, segi-
 chigre hiak igassagba (aut ut nonnulli in ueritate) ua-
 losagba.
- 20 El Jöuenn az ur el Jö es nem kesik Varuann uariad chiak &
 Eluizez uram engem arnikra, az te meg nem röüidölt karod-
 dall, es haitod en hozzam hangos zenfileidet, kikell
 niluansagall meg erted az en köniörgesimett, es io a-
 karatodert telliesichi be az en imatsagimnak kiuansagit,
 25 az myk neked benne keduesek.
- /72a/ Kiualkepen az en keserues eiell nappal ualo igieim-
 benn, es lelkiemnek üdüössegebenn, kiert sok keserues i-
 matsagimat ohitasimat bochiattam, naponkentis bochiatok
 uram te hozzaad, te elödben en uram en hiu Istenem.
- 30 Hogi ennekem uram az en aruaimmal egetemben ezt mongiad:
 kelli fel s ne felli az te hited teged iduözitett.
 Hogi minden hazasnepeiuel hozzamtartozokal meg kereztel-
 kegiem hitemnek altala te benned, zentlilek Istenell;
 az uyonna ualo firidesnek mosogatasabann igaz peniten-
 35 ciabann eluenn.
- Hogi az minek iegiet magamra uöttem, azt te tölled chris-
 tus uerebenn en zent Atiam el uegiem telliessegegel öröke

1 amen.

Teriegien ki uram mind ez uilag előtt ez, mert te az Jeho-
va Istensegben elz uralkodoll mind örökke:
Es az arrua uram chiak te nallad talall kegielmet.

5

Caput sexagesimum tercüm //

63

Vram akki mindeneknek etekett igazgatod, engemetis pe-
dig niomoroltadat gyermeksem olta fogua uezerlezz es
10 örzezz, ugi mint zegeni meltatlan fiadatt.

Jollehett, bizoni zamlalhatatlanzor uetkeztem, uetkezemis,
naponkent es orankent zempillantasonkent:

De ha tuttam uolna tudnamis, miuell ked lelnem, arra töl-
lem nagi meltosagos uolnall.

15 /72b/ De ha tudnam miuell keduedet lelny arra uram töl-
lem nagi meltosagos uoltal uolnal uolnalis:

De meeg chiak azokatt sem tuttam chelekednem, az melliet
hiuatalom kiuant uolna, es utatis mutattall rea.

20 Kytt /..../n sohaitok, es köniues zemmell kesergek; Es
aggiadis uram zentleked altall, tellies eletembe az i-
gaz penitenciarara ualo erött, hagi sirathassam bolondsa-
gimat, eztelensegimröll meg terhessek te altalad te hoz-
hozzad.

25 Es holott uram utamban bottlottam es naponkent zantalan
ezerzer botlom, sött sokzor elis esem, ne essem kerlek
kerlek romlasra: hanem az te zegeni zolgod te tölled
kezenn fogwa meg tartassek.

Bolond es balgatag iffiu uoltam, es az halalnak giümöl-
chett teremtettem holott felsegednek kellett uolna ui-
30 ragoznom leueleznem es giümölchöznöm zent Aldozattall.

Mindazon altall uram ki lehett uallion ollj ember aki ne
uetkezzek? kik miniaiann bün ala uagionk rekeztettuen, es
chiak az te orzagodban talalonk örökös meg maradasra
ualo batorsagos hailokott.

35 /73a/ Ezek uram az en niauualiasagos esetim, kik mia igenn
meg romlottam, niauualiasoltam: mindazaltal hyzek uram
te benned uegneküll, melli en uetkeimröll kikell bantot-

- 1 talak sokkepen, es bantalak holtomigis mint giarlo emberr, soha rolla uram meg nem emlekezell!
- Ime uram az te alazatos zegeni niomorolt publicanus es belpoklos zolgrad iuhockad: az tiedböll eppöltem ha eppöltem, naponkentis azboll es nem az enimböll epöllök mikor eppöllök
- 5 Ne engegi uram semit kepmutatasboll, sem felfualkodasboll sem magam zereteteböll chelekednem.
- Ki en uram semmit io chelekedetimben nem bizom, annak erdemybenn, sem az meg holt meg düchöüült zentekhez, sem azoknak esedezesekhez:
- 10 Hanem, chiak az egi my uronk Jesus christushoz, es az ö aldozattianak erdemehez, es niugzom az ö aldozattia altal ualo öröke ualo esedezesebenn:
- 15 Es az ö altala ualo zent keduedben niugzom uram Istenn. Mert nem kerkedhetem uram Isten en az en iouaimmall, sem chelekedetimmell: de uagionn nekemis egi Jehova Jesus christusom, ki en uelem öröke meg marado hiu Istenem uram, ez benn bizom, ha ellensegim labomnal fogua uonoznak ide stoua hurcolnakis.
- 20 Köniörgök ezokaert uram teneked, ne uedd ell soha köniöröletessegedet rollam irgalmassagodat töllem, zentseges zentlelked ne tagichion soha engemet,
- /73b/ En uagiok az bünös kiröll zent Daudid kirali profeta zollott, az ö soltaranak 36. rezebenn: az holott leg előzzör első uersebenn zoll az Isten feletlen emberek-röll:
- 25 Es annak utanna zoll az Isteni feletlensegnek giümölchyröll; minthogj az emberek magokatt zeretuenn sok külömb külömb gonossagokra mennek, ad partes & :
- 30 Kinek chiak az maga, es az te Istenj ismereted uolna oruossag leg elsőbenn en hiu Istenem.
- Mert o JEHOVA ur Istenn, mind az egekig uagion az te irgalmassagod: az te tökellestesseged az ködökig (aut felhökig).
- 35 Az te igassagod mint az Istennek hegiej, az te Itiletid, soksagos örüeniek.

1 Az embert es az oktalan allatot meg tartod JEhova (aut el tartod elteted).

Melly bechiölletes az te Irgalmassagod ISTEN: azért remenle- nek az embereknek fiay az te zarniaidnak arnika alatt.

5 Meg rezegednek az te hazadnak köuereuell, es az te giöniö- rösegednek sebess köues foliasaboll inniok acc nekik.

/74a/ Mert tenallad uagion az életnek ere, es az te uila- gossagodbann latonk uilagossagott. Vond az teged isme- rökhöz irgalmassagodat, es as te igassagodat az igas zyuökhöz.

10

Ne iöiönn en hozzam az keuelsegnek laba, es az istentele- neknek kezek ne mozdichon (aut ne futtasson, ne indi- chonn) meg engemet.

15

Mongiád ezt uram ennekem, mind az en zegeny meg keseredett aruaimmall egetembenn: kelli fell s ne felli, az te hi- ted iduözitett.

Hogi minden hozzam tartozokall hazamnepeiuell egyetembenn teneked örökeualo halakatt adhassak.

20

Legienn kedues az en zegeni zemeliem es aldozatom az te tekinteted előtt, tennenmagadert tennemagadert, es Vedd El uram ez KICHINI MVNKATT az te zegeny zolgattol io keduedböll kegiessenn, es kegelmesen: kitt az alnaksag- nak kenchieböll chinaltattam: Segichi uram Jesus min- den Jora minden dolgaimmbann;

25

Engedd meg uram hogi az itiletbenn az embernek fianak az ur JESVS christusnak zeki előtt alhassak meg nagy bator- sagall: Es soha meg ne gialasztassam mind öröke. Amen.

/74b/ Caput sexagesimum quartum

30

64

Siue dormio, siue uigillo siue aliquid aliud ago, semper nostris in auribus resonatt nouissimae tubae dicentes Surgite mortui uenite ad iudicium &. Vt non me repente occupet ille domini, magnus et terribilis, nec capiar hamo aut laqueo domini more auium et piscium, ut stare possim et ualeam coram throno et tribunali christi.

35

Cuius dies tanquam fur aut fulgur cito ueniet, et aderit

1 in tempore oportuno et preordinato:

Audiamque iucundam uocem dicentis, Venite benedicti patris
mei, possidete regnum uobis et Angelis ab exordio mun-
di paratum.

5 Nec abhorream uerbi tonitruosi domini mei dicentis, Ite
maledicti patris mei in ignem aeternum, uobis diabolo
et angelis eius, paratum &

Cuius uermes nunquam moriuntur ibique erit clamor fletus
et stridor dencium, cuius erit principium finis nun-
quam.

10

/.../

/75a/ Mert uram bizoni bizoni mostannis azon elebbi Iste-
nönk uronk uagy, aki soha semmibenn meg nem ualtoztal
sem ualtozoll, az te tiztessegedet senkinek nem adod
uram.

15

De meg engecc minkett kesertettnönk, meeg az zent helien-
nis! zent dolgokbann ualo foglalatossaginkbann es for-
golodasinkbanis! hogi meg esmeriük michioda ellensegell
uagion igiönk;

20

Es kitöll segitetthetön /!/ oltalmaztathatonk meg, es ki-
chioda lehett aki meg zenteli az mi kesertetinket zent-
fianak kesertetiuell.

Hiuonk uram teged zankall, de ziuönk tauoll uagion tetöl-
led, es chiak nieluel es nem ziuel tiztelönkes lele-
kell, mi hiu Istenönket io akaro kegelmes atiankatt.

25

El aradott mi köztönk, rend es zemelj ualogatasnelküll,
azbann az alnoksag, az gonossag fel forr naponkent,
ninchien iol az dolog ez földönn, mint az Lottnak noue-
nak ideiekbenn.

30

Ninchen ky iott chelekegiek, ninchen ninchy chiak egis ez
uilagonn, mind hazontalanokka löttenek es hiaba ualok-
ka az embernek fiay.

Az egekböll predicaltacc uram chiodaidal, iegiekell ez ui-
lagon hirdettecc, kiknek mi nem hyzönk, meg kemenituen
niakonkatt, az teeressre semmi gondonk ninchen; kinn
az talponk alatt ualo föld syr, es magaat tölönk meg
uonta.

35

- 1 ⁺1604 mense octobris et 9bris & In Varad fuerint terre-
 stria signa multa preteritis annis. CSB mpria⁺
 /75b/ Sirtalanna tötted ur Isten az egetek feiönk felett,
 es az földett souannia, es keseruesse, hoga az föld
 5 meltatlan hordozzon, azonkepen az eeg oknelküül harma-
 tozzonn.
 Ziueinkett keserösegesse, testeinkett faydalmassa, erön-
 ket batortalanna, es felelmesse az iarasra.
 Ellmenkell nem byronk, az alnoksagos gondolatokbann torr-
 10 kigg uzok o enn lepesemnek dyzessege.
 Innen uagionn uram uram, hoga kialtonk es meg nem halgacc,
 kerönk es el nem uezzük, az mi chelekedetink ganea es
 pook haloua löttenek pokhalo mogiara leuegnek ez föl-
 dön:
 15 Nem ugi chelekezzük az iokatt az mint uram te paranchol-
 tad kikell ugian tartozonk mint erdemetlenn zolgak,
 minden erдеми fizetesneküll:
 De meeg hipocrita io chelekedeteketis (noha neked nem ked-
 ues) de mint akab kirali sem chelekezőnk kiuel ualami
 20 kis penitenciat mutatnank.
 Ky perelhett Igaz Isten teueled? Ki igazb nagi Isten te-
 nalladnell? es uallions michioda az mi io chelekede-
 tinknek es erdeminknek iutalma erdemönkert, nemde egebe
 halalnál?
 25 /76a/ Te tudod en Istenem, mert mindenkor benned biztam re-
 mellettem, mostannis te benned bizakodom; nem remellet-
 tem hoga erre iusak, es ezekben elliek; de legen neked
 hala en Istenem, mindenekröll, megerdemlettem;
 Jol tudom meg emlekezell rollam kedues üdöbenn.
 30 Valahoua tezez en te örökytett örököd uagok, es ualahoua
 parancholod, az te alazatos zolga oda megien, magatt
 meg horgasztuan arcoll le buruluann megalazuan mind az
 földiglenn.
 Es ha azt mondanndod, nem kellez: ihonn az te meg kesere-
 35 dett alazatos semmy erdemöö meltatlan arua egi kis
 zolga; feyett fel nem emely:
 Meg nem moccann te előtted, reades az te kezerithetetlen

- 1 io uoltodbol tött fogadasidra tamasztotta magaatt, es
nem az ö büneinek erdemere.
- Es noha uram tellies bünn uagiok es saar hazbann lakom,
Angiall nem uagok, de chiak tied uagiok, es chiak tene-
5 ked igiekzem engednem egezz eletemben, mint giarlo em-
berr:
- Ki az büntetesben kesedelmes, az hozank bünösökhöz gyorsas-
sagos terö uagy, es az engedelemre mindenkor kezz es
io keduö Isten uagy.
- 10 Ki zent lukachnall dragalatos zent zodall igi zollaz: mert
az embernek fia nem iött azert hogi az lelkekett ellue-
zesse, hanem hogi meg tartchia. cap. 9.
- /76b/ Es noha az keserues feredöben firidek keserues po-
hart izom, zomorusagos niomorusagokbann eiell nappal
15 torkig ülök es ugian uzok az kinokbann, kikköll tenal-
ladnal egebtöl ki menekedest nem uarok.
- De uram ugian mostanya, ollian uallast hitemnek altala, kön-
iuess zemmell, tezek enn mostannis felsegedröll (segie-
cheged altall), mint az en böö eztendöymnek mindenn meg
20 latogatasybann.
- Es ha uram segitez (ki igi zollaz ennallammelküll semmit
nem chelekedhetek), kire Isteni igireted zerent, emle-
keztetleki uram! bizony ez benn az uallasba, az en fo-
gadott HITEMZERENT akarok uegig meg maradny:
- 25 Te felseged erre erött aduann, mindenkepenn segittuenn,
hogi benne uegig meg maradhassak meg alhassak.
- Ketsegem sinchen benned en Jehoua Jesus christusom, mert
tudom VRAM Ky LEgy.
- Sem tüzz sem uyz töled el nem zakaszt, sem melseg sem ma-
30 gassag, noha zamtalanzor uetkezem te elötted, enn giar-
lo bünös ember:
- Mert engemett meg firiztettell, az uionan ualo zületesnek
fües Jysopos io illato firidöebenn, az te zent uered-
ben.
- 35 /77a/ Mert ninchen uram ennekiem oltalomra ualo eröm, sem
iora ualo elegsegem te kiuöllötted;
- Ninchis senki sem egen sem földön sem tengerbe töb igaz

- 1 Isten tenalladnall, ki en uelem iol tehessen es engem fel giamolhassonn, es ennekem tob ki mento meg oltalmazozo meg mento saluatorom lehetne, en sem keresek.
- Chiak az te hiuesegees prouidenciad arnikozhat uram engem
- 5 be eiell napal minden udokbe es az en uagi faidalmimbann (sicut et dies haec) es kulomb kulomb artalmas igiembe zukseгимbe kiualtkepenn az ordog ellenn, melli kegielmedben chiak, fenlenek minden hyuek uram Isten.
- Mert uram mikor uigiaznonk kellene az apostolokall, akkor
- 10 aluzonk, mikor imatkoznonk kellene az haiobann, akor meg iedonk, uram maid eluezonk &
- De te Jehoua Isten Israelnek kirallia, kit az Atia fel kent orok udok előtt az Syonnon kiralsagra, nem zuniacc sem alzoll ki orized az Israelt az kereztienekekett, nem
- 15 marad mi hadnagi Istenonk az te kardod hiuelybe mikor minket orzez.
- Sot ragiag az o fenie es elessege, mint az napnak fenje, radiussa, es az te oltozo feguerid corrusscalnak fenlenek mint az uillamasok kinek feirr kontosehez ekessegees
- 20 hasonlott, az festo es kepiro, s akarkys, semmi modon nem minim//que parte nem chinalhatna.
- /77b/ Az kokast uram mindenkör nekem zoltassad ielt aduann, meg teresemre, tekinchy ream nagi bunosre kegiellemell myndenkoronn, meli te zent tekintetednek kegielmes ingien ualo hazna, hassa meg az en ziuemet lelket:
- 25 Es metellie koröll, hagi mongiad uram ezt, ad quem respiciam, nisi ad contritum corde humillimum spiritu, et trementem sermones meos.
- 30 Jaria altal mynden chyontaymnak ueleyt, meg nissa ueseymnek reytekitt, zyuemnek lelkenek tarhazitt, melli te zent tekyntetidnek sebessege hathatob az kett elo tornell mellingnell.
- Illatozza uram az en lelken, az te zent igidnek io illattiat tiztessegedre, es orok eletemre uduossegeemre, es az en zegeni ziuem zagollia az te zent uered ekess illattiat orok duchosegere.

- 1 Agiad uram en belem, az te zentseges tekyntetedell ez nagi
sok iokatt, mynt zentpeter apostolbann: o kegiessen
neezö ur Jesus.
- Agi buzgo keserues syrast zokogast, büneimenn ualo banko-
5 dast ohaitast, igaz penitenciat töredelmett.
- Az zentlilek Isten zokogionn en bennem, ki bezelhetetlenn
fohazkodasokall, köniöröguen en ertem, en bennem:
Hitet bennem nemzen, uegig megis tartcha meg erössichye,
Igaz uallast tefelölled es zent Atiad felöll zentlelked
10 felöll, zentlelked altal olchi uram en belem.
- /78a/ O bone Jesu custodi me miserum sicut promisisti &

Caput Sexagesimum Quintum

65

- 15 Junior fui, iam sinui, nec uidi iustum derelictum: nec fi-
lios eius querentes panem.
- Legi perlegi relegi, nec uidi hominem pium mala morte pe-
riisse.
- Domine interiorem peccatorum lepram dele sanguine filij tui,
20 o dominator Domine my: qui Naman Syrum ex lepra corpo-
ris clementer eliberasti purgasti balneo aque externae,
ad exemplum balnei sanguinis Jesu christi: qui nos e-
mundauit ab omnibus peccatis nostris.
- Sicut et Daudid tuus dilectus cordialis, canit: qui propi-
ciabitur omnibus iniquitatibus nostris & prope est do-
minus inuocantibus eum, inuocantibus in ueritate. Su-
per omnia opera nostra/?/ eius misericordia &
- Ego miser me totum tibi commendauit, et commendo in aeter-
num: familiam familiolanque meam pasce et dirige, quia
30 ego eam misere pasco, Et uitae mae sterilitatem fruc-
tumque sterilem miserabiliter gaudeo. At tu habes po-
tenciam liberacionis et conuersionis Jonae fugientis,
nunc et in aeternum quia omnia potes. Laudetur sancta
trinitas.

1 /78b/ Caput sexagesimum sextum

66

Maledictus homo, qui florum iuuentutis suae diabulo, facem autem senectutis DEO tradit: Et qui negligenter

5 facit opus dominj.

Habemus tamen tres pessimos inimicos et aduersarios, Diabolum: peccatum: et carnem cum mundo: qui ab adolescentia summus in malo.

10 Sed tu domine longanimis, tardus ad iram, multae misericordiae, omnibus inuocantibus te, inuocantibus in ueritate;

Propicius esto mihi luto et seruulo tuo domine, Quem non ex meritis meis, sed ex SOLa gratuita misericordia bonitateque tua creasti.

15

Caput sexagesimum septimum

67

Si christum bene scis, satis est si coetera nescis:

Si christum nescis, nichil est si coetera discis.

20 Dum spiro spero, spes mea Christus erit:

Da et iube domine my JESu fily Dauid.

Sine te enim, nec uelle nec posse nec perficere ualeo.

/79a/ Si christi /.../ remisse sunt iniquitates et peccata, (teste petro) illorum compunctorum corde.

25 Reuera et nobis omnibus condonauit nostra peccata quam plurima, et omnes iniquitates nostrae in obliuionem ueniunt, teste dauid psalmo 36 & Cum ipse christus portauit languores nostros, teste Esias &.

Et iniquitates nostras ipse gestauit super humerum suum,

30 Vnde dauid fidelis dei, canit qui propiciabitur omnibus iniquitatibus nostris &. Attestante etiam SPIRITV SANCTO per petrum apostolum capite .3. epistolae 2.

Sed paciens est erga nos, nollens ullos perire, SED OMNES ad rescipiscenciam tendere.

35 Donabimur quoque spiritu sancto gratis, per Jesum christum dominum nostrum, per baptismum poenitenciae, in fide inuocacione uera, per JEhovam Jesum christum domi-

1 num nostrum,

Qui est uia ueritas et uita aeterna. Propter quem, mul-
lum /!/ maeritum spem iusticiam et satisfaccionem, neue
opera iusticiae habeo:

5 Nollo conculcare sanguinem Christi immaculati agni, domini
et fratris nostri carnalis, domini nostri clementissimi.

In spe aeternitatis et incarnationis eius bona fide aqui-
esco.

10

/79b/ Caput Sexagesimum octaus!/!

68

15 Vram Jesus christus, en Istenem s en uram, lelkennek tel-
lies öröme; kinek mind zent akarattia s mind paranchio-
lattia es zent neue minekönk nagi giöniörösegessek es
iok.

Az te zent zaiadall nekönk paranchiolad, pelda tennen ma-
gad minekönk leuenn: hogy mi niomoroltak segichigre
hyonk, niomorosaginkbann es meg (zorongattatasinkbann):

20 Es ualamit az te neuedben az te zent Atiadtoll kerönk az
te zent neuedbenn, (az ö io akarata zerent) meg aggia mi
nekönk.

25 Ennek bizonsagara igi zollal, harom zent zemeliekbenn, es
egi allatbann ualo igaz Istenn: az mint felliebis meg
iram.

Inuoca me in die angustiae (aut tribulacionis) tuae, ego
exaudiam te et eruam, tu autem honora me.

30 De meegis latuan erötelensegemet giarlo uoltomatt, jegizö
zent iegeketis adall nekem: pechetett adall igaz eskües-
sell ualo igiretid melle.

/80a/ Kikben engemet erdemetlen zegent uram rezesitettell,
es utolso ki mulasomig rezesichy en uram hyu Istenem,
kit elis hittem:

35 Az iegiekell egetembenn, tennen magadat en Jesus christu-
som egiesichi en uelem hitemnek altala: es minden erde-
medell lelt kereset iauaidat agiad ennekem, az zentli-
lek Istennek altala Amen.

- 1 Ennekokaert uram hogy ne ketelkegiem te benned, mert engemet o Jehovi Isten el nem hacc semmi zükksegimbenn, örökönn es örökke, aruasagra lelkiembe iutnom nem hacc, testembeis segichigel lezez;
- 5 Ky soha az te benned bizokat el nem hagiod. Ezert en Jehovi Jesus christusom, ugian azonn Istenemnek uramnak uallalakes hyzlek (segichigedböll) lenny, ky az régi zent atiak ideibenn, sött öröktöll foguannis ualaall. Ki meg mutatad magadat az mi atianknak, Abrahamnak az nagi
- 10 hitö embernek magadatt meg mutatad, ugi mint egi ködben: Az az, lelekbenis lata mert hinn te benned, testi formabannis meg mutatad magadat in quercubus mambre, mikor ö hozza kett angiall zolgaddal be terzz, es ö nalla zallasra etelre meg zallaz, ki o Jehova Isten testi etelneküll nem zükölködöll, sem magad sem angial zolga-
- 15 id.
Sött az uy testamentombann iarall ez uilagon, iöuenn az te tulaidonid közibenn.
- /80b/ Ki igi zollaz az te magad iarasaanak mindenkorí ell
- 20 hitelere, hagi akarod hagi minden emberek üdüözöllienek, es az igassagnak utara iussanak: Tudom ur Isten hagi az en sok köniörgesim te elödben fel hatoltanak, naponkent felis mennek, kiket bünös hazontalan ferged, eiel es napal tehozzad küldök uram, Meg-
- 25 is halgatod ökett.
Kik adig el nem tauoznak elölled, myg ennekem lelki testi iokat azonn az utonn ala nem hoznak, az melli uton zentfelsegedhez, felseged által zent Atiadhoz fel mentenek zentlelkedel egetemben in unitate et trinitate.
- 30 Ezis ennallam zent segichegedaltal, tökelletes igaz hitbenn uagionn, mert az en uzedelmemnek nem örözz, nem giöniörködöll.
Köniörgök uram Ismeg mostan esedezuen syralmas ziuell lelekell, le fügeztett föuell, legi irgalmas kegielmes
- 35 ennekem es az en meg keseredett nemzetemnek hazamnak lelkönkben testönkbe.
Bochássad meg az mi ektelen büneinket, kiualltkepen az eni-

1 eymett, es ne uezess el minkett az mi nagi büneinkert
ne hagi karhozatra iutnonk, se ellensegönk kezebe iut-
nonkes esnönk az te igaz itileted zerent:

5 /81a/ Te Isteni segichiged uelem leuenn, tellies eletembenn
kerek zörgetek importunuskodom az te aytodonn, noha
zantalan ezerzer uetkezem magam be keveruenn, tekozloo
fiu uagiok ninchi mitt tennem te hozzad kazdag Isten-
hez atiamhoz uramhoz kazdagsagall böuölködöhöz kell
futnom:

10 Esedeznem kegies gazdahoz, mert ehell kell meg halnom, ha
ell hacc uram engemet; bizoni uram hozzad futok mind
fottig, mert iobat uram nalladnal nem talalok nemis ke-
resek segichegedaltal,

Mert uallions Houa futnek az meg haragutt Istentöll, hanem
15 chiak az meg engezteltetett Istenhez?

Ki mikor ellenseged uolnek, Atia ur Istenn, zerettell enge-
mett az te zerelmessedbenn, tudom bizoni all elunuann
engemet töled uram el nem uecc az te zerelmes kenche-
det menkoronn iobbodon latuan ülni es allani;

20 Az en testembenn, altal ökleltetuen oldalatt, kezet labat
meg sebhetuenn zegezuen kereztfaiához: kibenn uram
kedued töölt, es mindenekhez io keduel uagy.

O en uram Jesus christus, nisd meg az en ziuemet lelke-
mett elmemet gondolatimat, az te zent lelkedell, az te
25 zent kolchiodal meg nituan zent igidell zentlelkedal-
tal, menibe oda:

Rekezz ki uram onnan minden rutsagokatt, es tegi engemet
+olli emberre CSB mpria+, hoga en nallam tellieszenthath-
romsag Isten öröke meg maradast tegi.

30 Lelkemet zentlelkedell meg kenegetuen, christus uereuel A-
tia Isten meg coraluann rigaluann, hoga geriedezen az
en zegeni ziuem lelkiem repessen ugrallion ugrandozzek
en bennem, az te zent zerelmednek meg olthatatlan tüü-
zeuel, melli soha erbelöllem ki ne fogion se alugiek.

35 /81b/ O en uram Jesus christus te chelekegel az te örök
Isteni hatalmadal uegnékül ern bennem, ki olli hatal-
mas Isten ualal meeg az zentzüznek meg zenteltetett

- 1 zent mehebennis, hagi az ersebet azzonnak mehebennis
meg repestetted az te Isteni uigasztalo eröddell az
giermek zent Janost az te precursor hopmesteredet.
- Vegi be uram oltalnad ala aki be uöttell conduiselesed ala,
5 serkeni fel kegielmes uram hozam, razz fel engem kölch
fell az en bünös meli almombol, ladde uram regtöl fogua
mint uertegek meli bünn almomba hortiogvann.
- Mostis te uagi uram nekem az en hiu Istenem s mind öröke-
is te lezez:
- 10 Nem lezen uram tenalladnal nekem töb Istenem, de te segi-
chi en hiu Istenem, mindenekre agi erött o en Jehova
Istenem.
- Odozd meg uram az en ziuemnek köteleytt kenegessd lelkem-
nek sebeit, uidamichi elmemnek tömlöcös eletett, for-
15 mald minden iora gondolatimnak iarasaatt.
- Mert az zell aholl akar ott fuu, honnan iö houa megen nem
tugiuk, igi uram chiak te tölled uagion az meniböll az
my uyonnaualo zületesönk.
- /82a/ Mint az zellnek erössegett, az arruiznek sebessegeett
20 meg nem birhattiuk, es az tenger habokat meg nem giözhe-
tiük: igi az en gondolatimnak elmemnek habiayt az en e-
römböll semmikepen bizoni meg nem birhatom, meg sem tar-
toztathatom.
- Vr Isten te tudod, mert chiak te uagi egedöl az en io es
25 hiu Istenem uram, noha sokzor el estem es esem eltemben
mint ember, giuychi fell uram minuegiglen az en füstöl-
gö chepömett, es engem romlott nadachikatt, ne töri öz-
ze uram.
- Hogi felsegedet uarhassam zörgetöött uilagos lampsassall
30 zöuednekell, olaiom tealtalad beuen legienn, mynden
üdübenn meg nithassam aitomat teneked, engedhessek es
zerettell be bochathassalak örök üdüössegemre.
- Wiltess le uram engemetis erdemetlent, ehezö ebb köliket
az melihez le ültetedd az nap kellettöll fogwa nap niu-
35 gatig ualokatt, Abrahamal Isakal Jacoball le üültecc az
te zent orzagodbann az te aztalodhoz, Ez helibe uram
nekem testi iok nem kellenek.

- 1 Add meg uram illien zeretettell ualo keresimet, kit ziuem-
böll lelkeböll bochattam tehozzad, mellybenn nem anyra
testemert mint lelkemert esedezem kialtok, ne üüzzell
engem read futott, ne uessel elölled niomorek zegent,
5 mert az te hozzad menöt te uram ki nem ueted.
Hogi teged minden kereztienek dichierienek, enis aldhasam
zent neuedett, hogi mi uelönk türöz minden züksegink-
benn, mi hyuu Istenönk. uronk.
/82b/ Mert chiak te uagi uram az en kö uaram, Istenem ol-
10 talmam, kiben mynden üdöbe byzom es remenlek en Istenem
te altalad.
Mind ezek pedig uram nem entölem uadnak es leteznek, hanem
az te ingen ualo iouoltodböll es kegelmessegedböl, melli,
en bennem uagion: kiert uram chiak egiedöll neked nagi
15 halakatt adok aldóm zent neuedett;
Azall az tiztelettell kiröll az profetanal azt mondod, az
en dichiretemet (aut) tiztessegemet masnak rem adom.
El uezzenek az istenek kik az egett földet nem teremtettek.
Gloria in excelsis DEO.

20

Sexagesimum nonum . caput

69:

- Moriatur anima mea morte rectorum et sit nouissimum meum
sicut ipse.
- 25 Non et /!/ homo DEVS, ut menciatur: et filius hominis ut
poeniteat eum: ipse dixit et non faciet? loquutus est
et non prestabit illud.
- Quam pulchra tabernacula tua Jacob, habitacula Israell:
sicut torrens extensa sunt, sicut horti iuxta flumen,
30 sicut arbores aloes quas plantauit JEhoua, sicut caedri
iuxta aquas.
- *inquit paulus: non sunt cum poenitentia dona DEI CSB
mpria.*
- /83a/ Az te még busult haragodbann, ne mongiak az idegenek
35 poganiok es Istentelenekis, hol ez nepek Istene, ninchen
ezeknek Istenek. Jussor ezedbenn en edes Istenem az
profetak altall ualo igaz igiretid esküesid, holott ak-

- 1 kor sem angialok uoltak az emberek, söt az Jesus christus sem az Angialok termezetet, hanem az Abrahamnak magatt ueue magara.
- Vr JESVS, uai kinek nem igirted sok heliekenn magadat, az
- 5 Atia Istenis pedig noha az atiaknakis tealtalad zollott külömb külömb kepen: de az utolso üdöbenn tulajom!/ meg testesölt Isten által ö zentfia által zolla mi nekönk.
- Mert te o Jehova Isten lathatoua löll, meg ielenell az
- 10 testbenn:
- Megiönk haatt ha lattiuk sebeinket teged ell hagionke ell arollionke? mitt mieliönke?
- Ha koncra haniaccis te hozzad futonk, mert te uagi az köniörölö Irgalmas hiu Isten, kinek ziue esik az bünösökön.
- 15 Lam te mondod uram az profetanall nem chelekezem az en haragomnak busulasat, mert Isten es nem ferfiu uagiok en. /83b/ Vetkeztönk uram Jehova Isten teellened, nem tagadom mert zempillantasonkent uetkezőnk, főkepen pedig en
- 20 meg niomorult bünös dög:
- Es Ime felsegedis el tötte talam tündöklö feguerett, kit mi Melletönk sionnak kiralli zent Isten im nem regenn kj uontal uala nagi diadalommall triumfaluann.
- O mi io akaro Istenönk, ki soha meg nem ualtozoll ne enged meg gialasztatni az te hiueidet ez magar nemzetbennis, maid azt mongiak hogi okoson fel inditottad öketes benne hattad leg nagiob züksegekben predara az idegeneknek.
- 25 Mi nem ugi köniörgök hogi meg nem erdemlenök, holott halhatatlan bünösök uagionk, sem ugi nem köniörgök hogi ez mostani fel indult feidelemme leiendö es az ellenseg által most meg uert zolgnadnak nagi io uoltat erdemett magasztalnam, mert ez is melto te felsegedtöll büntetesre: ugian ne higie el magat es ez sok Istentelen nepnek se
- 35 keduezen:
- Se az sok modneküll ualo dolgot ne chelekegie:
- /84a/ De meccezz uram az te nagi neuednek ha mi erettönk

- 1 karomlasbann gialazatbann iucc, illien rozzakert.
 O Joell ideibenn es öröktöll fogua elt Jehovi Isten, JEsus christus, parce populo tuo, keduezz az te nepednek az te nagi neuedert.
- 5 Mi nem bochkai Istuannak feiedelemsegeert köniörgök uram en te zent felsegednek, sem ez Istentelen kemeni niako haidukert sem az mi Jamborsagonkert, sem hogi en moses profeta uolnek, ki chiak saruia kötelet sem oldhatnam meg (noha ö is bünös uolt).
- 10 Hanem az te nagi neuedert az te nagi neuedert uram uram ne had aniazenteghazadat minketis gialazatra halalra predara utalatra iutnonk.
 Bochasd meg büneinket, terich meg tehozad hadd tugionk meg terny, eltes, hadd elliönk; uedd ell az baromi kepett rollonk az hett eztendök az az sok niomorusagos ezten-deink utann:
- 15 Mert mi magonk töttük baromma magonkat, nam homo cum in honore esset non cognouit se et Assimillatum esse iumentis &.
- 20 Da gaudium auditui meo, ne mongiak uram, zallion le az keresztfaroll, masokat meg zabaditott; magat meg nem zabadithatia:
 Vah qui destruis templum tuum dei, et in tribus diebus edificas.
- 25 /84b/ Mert uram az meniuel /...../ embereknell,
 Aniuall nagiob /../ irgalmassagodbann az en es miniaionk büneinel, in qualitate et in quantitate; ha chiak en es mi chelekettük uolna mind ez uilagnak büneitis! az christusnak chiak egi chiep uere nek harmadrezebenn.
- 30 Es uram akki azt parancholad, hogi az mi erőse^gönk halgatasbann es remensegbenn legienn, es az mi lelkönket türes es zenuedes altall biriuk: es hogi aki minduegig tökelletesen meg marad az igaz hitben uallasban, ez iduözüll:
- 35 Kerlek uram segelli meg engemet, es tartchi meg öröke minden iokbann, agi erött iora es gonozoknak el tauoztatasa.

- 1 Tudom uram meg nem bantatoll, illien igen meltatlan kö-
niörgötöll köniörgesemert, ki az zörgetest es kerest
paranchiolod es commendalod;
- Segelli uram es el megek, mozdichi es indulok, uigi kezem-
5 nel fogva es lepem, tarchi meg s meg tartatom.
- Mert semmit senki nem uehet maganak ha onnan felliuill nem
adatik, te tölled uilagossagnak Attiatoll &.
- Ninchi uram mitt tennem, bizoni zegientelen orcara kell
magam uennem, mert zegienes koldosnak hiu taskaja.
- 10 /85a/ Defluit aqua de situla eius, et semen eius erit in
aquis multis et exaltabitur magis quam Agag rex eius et
eleuabitur regnum eius.
- Si incuruauerit se ut accubet uelut leo minor, et ut leo
maior, quis scuscitabit eum:
- 15 Quincunqve benedixerit tibi erit benedictus: et quincunqve
maledixerit tibi, erit maledictus.
- Cur maledicam ei cui non maledixerit DEVS: et cur detesta-
bor quem non detestatus est JEhova:
- Video illum sed non modo, intueor illum sed non de propè,
20 procedet stella ex Jacob et surget sceptrum ex Israele qui
confodiet angulos Moab, et destruet omnes filios Set,
& & . Ecce sit benedictus dominus time ipsum qui propi-
ciabitur omnibus iniquitatibus nostris.

25 Septuagesimum caput

70

- Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum in agone mea.
Domine JESU Christe JEhova DEVS, mane nobiscum.
Non enim dimittam te, nisi prius benedixeris mihi /?/,
30 Jam Jam enim aduesperascitur.
- Domine Sancte Spiritus, DEVS et dominus: illuminator et ui-
uificator meus et sanctificator.
- /85b/ Non extinguas linum fumigantem, neque conteras arun-
dinem conquassatam, ne sinas me a te abduci.
- 35 Sed tu eterne DEUS meus reuiuiscere facias annos meos, tan-
quam annos aquillae.
- Et iucundam reddes uitam meam mortemque meam DEVS in cuius

1 conspectu ambulauerunt patres-nostri, qui pascis me a
 iuuentute mea; Dirige gresus /!/ meos.

Vt cum salute reuertar, ad domum domini dei mei, Abraham:
 (hoc est ad deum abrahe cum salute post mortem meam re-
 5 uertar ad sinum abrahe ad uitam aeternam &.

Vram Isten mikoronn ezeket irnam, bezzeg nag keserues bual
 banatal latogatall es ostorozall latogatal meg.

Holott ertem es hallom hogi egi zep Ecclesiadatt zepsi ua-
 rasatt, kit az en nemzetimnek es ennekem utolso maradék-
 10 nak attal uala, az Istentelen nemet had meg egette tüü-
 zell:

Kit syralmas zemmell keseredet ziuell panazolkodasal irok:
 /86a/ Mert (tied uram az itilet) de en annall kereztienb
 es zebb egi mas ertö io eletö io erkölch köuetö uarast,
 15 ez egez földönn nem tudok:

Holott az te zent igidis igazan hirdettetett, zep Iskola
 epöült uala: azonküölis nekem io iozagom uala te alta-
 lad, kit az regi öseimnek attal uolt chiodalatoskepenn.

Kit bizoni mind magamert, nemzetemert zanok, ezertis hogj
 20 az en feidelmem hada chelekezi raitam oknelkül artatla-
 noll es hamissann:

Holott en mostis hiuseget uiselem hitembe tiztembe meg al-
 lottam, noha ez elöttis Istentelen hadaiual rontatott
 engemet, nem egebert hanem az te nagi neuedert es az
 25 igassagert, az Egez sanhedrint ki puztitani akaruan ki-
 nek mar io rezebe ueget ert.

Hogi ne legen ki igazat se tiztesseged se orzaga maga za-
 badsaga mellet zolni mondani.

Röuiden zollok uram, en meg erdemlettem, es egi rezent fö-
 30 kepennis tudom büneimert cheleketted hog rank bochattad
 uerzopo hadnagatt, az sanguisuga bastaat: ki maidan Isten
 gianant imattatik sokaktoll mint egi herodes, non
 est uox hominis sed Dei &.

/86b/ Igaz uagi te uram es igazag az te itiletid, de ual-
 35 lions meddig es medig uram & &

Vallions nem zanze meg bennönket, es az te neuedet fökepen
 nem uindicalode meg?

- 1 Melli Zepsi neuö Ecclesiadat nem anira zanom en sem magam-
ert sem magokert mint az te nagi neuedert:
Mert maid emberek eleibe sem merönk menni, kiket hurogat-
nak ha kit meg nem ölnek bennönkis!
- 5 Ehho! eretnekek kaluinistak monduann: &
Maga en Istenem bisoni soha en kaluinus Janost nem zolgal-
tam sem lutter martont, ingenn sem ismertem iot sem ua-
rok tölök:
- Hanem en chiak az te neuedet uarom, es eiell napall az te
10 kegelmessegedet:
Ne banniak azert az uerzopok, se az Istentelenek, ha en az
züs mariat az tizta zent züzet Isten gianant nem imadom:
/87a/ De ö uelle örömet uezem hallom az gabriel Angialtoll
ualo Izenetett; öröli maria, ingien kedueltetell, az ur
15 te ueled &
Mert itt meg tanolom hogi gracia dei sum id quod sum & azt-
is meg tudom hogi neque qui plantat neque qui rigat sed
dei miserentis & & &
- Ne banniak haat es ne üldöznek az eclesiát uelem öse, ha az
20 egi aldot Jesusert ingen ualo kegelemből uallom uarom az
örök üdüösseget, ki által Mariais az zentseges meg zen-
teltetett zent züs uarta üdüösseget, annaküll ö sem üdü-
ösült
- Senkinek erdemeuel erabel köniörgeseuel nem lelt sem lelís
25 üdüösseget: holot az canagalileabeli meniegsösöknek sem
adathata bort christussal, söt christustol meg feddetek:
Kit bisoni christus uronk akor sem azert chelekedett hogi
nem tisztelte volna attiat anniat, mert ö töltötte be az
tiz parancholatokat, de latta ö hogi baluaniosok lesnek
30 meeg az papistak es nem akart botrankozast hadni nekik
sem senkinek.
- O ur Jesus tündököllek az te feguered az te neued tiztes-
sege es az te Ecclesiad es aban ualo tagok oltalmabann.
- 35 /87b/ Septuagesimum primus/1/

1 neuzetekkel neuezz, kik chiak tulaidon tehozad illenek
 uram, az te zent lelkednek inditasaboll:

Noha Istensegednek tulaidon neuett senki nem tudhattia,
 nemis lathatonk ez uilagon testi zemeinkell Es semi a-
 5 liter allatod zerent,

Hanem akor latunk meg, cum erit dominus omnia in omnibus,
 meg latonk akkor mindaniann kereztienek zinröll zinre
tegedet zent Atiadall, zentlelkel, ugi, es anniban,
 az mint felseged akarja, es nekönkis elegeges örök ele-
 10 tönkre örömönkre es bodogsagonkra.

Nam, finita creatura, infinitam dei essenciam totaliter
 uidere non potest.

Es uelönk közlöd az te el titkolt tanachodnak kenchednek
 kazdagsagit, kik által mind ez uilagonn es az masikon-
 15 nis elönk:

Ky ez uilagonnis nem chiak az zokott mod zerent tucc ell
 tartani bennönköt, holott teneked sok modod uagionn az
 mi ell tartasonkbann, nem chiak kenirell borral & &
 /88a/ Neuez az profeta chiodalatosnak, tanachiosnak örök-
 20 keualosagnak attianak, Eröss Istennek bekeseznek feie-
 delmenek.

Admirabilis consularius DEVS fortis pater aeternitatis
 princeps pacis.

Abraham, az tellies zentirassal egetembe, JEHOVA Istennek
 25 neuezz, es imaad uram tegedett mint öröke ualo Jehova
 Istent, az egezz uilagnak biraianak neuezuenn.

Az több kereztienek között, ez kett fő emberektöll, es
 harmadiktöll zent Janostöll, az te zentlelked altall,
 meg tanoltam, örökeualo mindenható igaz Istensegedet,
 30 örök üdök előtt ualot es uegnekül ualott:

Vegere mehetetlenn nemzesböll ualo Istenseged zerent ualo
 fiasagodat.

Mert te chiodalatos bölchi eröss Isten uagy, ki mikor örö-
 keualo nagi es dichirendö zent Isten uolnall, zolgakra
 35 nem zükült, minket zent zemeliedre teremtel, zent Atia-
 dall, zentlelkel, egetemben, in unitate et trinitate:
 Magad igen meg alazuann, meg üresituen magadat my ertönk

- 1 bünösökert, zolgai emberi es nem angiali formatt uöll
fell az züznek zent mehebenn, mikor Adambann el uestönk
uolna.
- /88b/ Tanachios uagi, mert /...../ az Atianak kazdag ken-
5 ches tarhaza kiben minden kenche uagion,
Öröktöl fogwannis Tanachkozok az te zent Atiad, teueled,
es zentlelkedell, ez uilagnak teremteseröll te altalad,
es meg ualtasaroll, es Zentlelked által ualo formalasa-
roll es meg tartasaroll.
- 10 Igi uram hogi Az mint meg modottam!!/
Az Atia teremte, de te altalad, es az zentlilek által, ki
által az teremtesbenn formala eltete es tarta, hogi az
mint Moses meg iria ez uilagnak allattia özze ne romla-
na.
- 15 Te uagi uram az zolo ige ki által az Atia zolla:
Te uagi kiuel, az Atia az zentlilek Istennell egetemben,
tanachkozok; teremchönk embert &.
Te uagi in summa ki mindenbenn az te zent Atiadal, zentlel-
kedel egetembenn öröke ualo egenlö es egi Jehoua Isten
20 uagy.
- /89a/ Bekessegnek feidelme uagi, mert az te bekesegetet
nekönk hagiad, az kerezett es zenuedest; kiböll meg Is-
mertessönk hogy tieid uagionk, hogi az te haiochkadbann
ülönk, melj noha haboktoll tantorgattatik de soha el
25 nem meröll: Quod enim precessit in capite sequetur in
membris & caput nostrum tu es deus meus, nos membra tua
sumus.
- Te uagi uram az bekesegetnek feidelme, ki az mi meg sebhütt
lelki Ismeretönket zentlelkednek olaiuall kenegeted,
30 es kötözgeted az te zent uerednek tiztito iriuell az mi
ziuönket lelkonket minden ketsegbe eitö büneinknek el-
lene;
- Nem hacc raitonk es en raitamis hatalmatt uenni az el ron-
to kesertetnek, ki iöttel az ördögnek chelekedetit ell
35 rontani ez uilagra.
- Te tezed uram chendezze halalonknak oraiannis tulaidonn e-
rödel hatalmodall, es az

- 1 te erdemednek zentsegeuell az en es miniaionk lelkönket ziuönket, lagituann az mi lelki niaualiaynkat az te zent io illato balsamom olaiodal az te zent. uerednek olaiauall, Euangeliomodall, meli ala foli uala az Aaronnak zakallann.
- 5 Eröss igaz Jehoua Isten uagi, kit torkom zakattaba minden eretnekekellen kialtok, -ki az Atiaual, zentlilekell egi eröss egienlö Jehoua Isten uagi: ki Abrahamnak azt mondad, en uagiok az erös Isten;
- 10 Vgian ezent az Elsö kö tablan ualo parancholatid bizonitiak&
- /89b/ Te uagi az bekeseznek feiedelme, kit zent dauid el foghatatlan irgalmo Istennek neuez & ki az embert es oktalan alatot tartod & kinek irgalmassaga minden chelekedety felett uagionn. &
- 15 De te uagi az igaz bozzuallo hatalmas Jehova Istenn is, ki az farahonn ualo bozzud meg allasabann, magadat meg zenteled, az tieidet hatalmasonn meg zabaditad meg mented, kegelmissen uezerled utaikbann, es be uiued az
- 20 kanahannak földebe igereted zerent le telepited minden Istentelenek ellenn.
- Az teiell mezzel folio förre, kiknek atioknak meg esküttel uala: Terullad uram az tellies Zent iras, oo es vy testamentum bizonsagot tezenn, hoga igaz Isten, s igaz ember legi: az otestamentom uaart, az vinak meg adattattall;
- Kichinded zületek nekönk, Fiu adatek minekönk & Az uy testamentomba sok eröl az Istoria az negi Euangelistanal &
- 30 Hic Est agnus dei qui tollit peccatum mundi & Hic Est vErus DEUS et uita aeterna &
- /90a/ Enis alazatos es mindennell leg kisseb bünösb zolgard ferged, lelkem üdüössege alatt rolad illien uallast bizonsagot tezek ut Johan cap.1. et.2. Euang:
- 35 Köniörgök en uram s en hiuseges en edes Istenem tekinchi ream kegies zent zep tündöklö irgalmas zent zemeidell, ream arcuil burulo syrankozo meltatlan erdemetlenn,

- 1 köniörgő, zegeni es regen niomorgo meg keseredet zolgach-
 kadra legi segichigell uram, ki chiak teneked qualis
 qualis sim, aruauoll hagiattattam. Vnicus et pauper sum
 ego es teread (segichigedből) egedöll hallgattam es
 5 tamazkottam.
- Te uagi uram az aki az örök düchösegböll ala zallal, hogi
 az ördögnek chelekedetit ell rontanad, ki az Jerusalem
 uarasatt, es azall egetembenn, az fertelmes uak ell esett
 emberi nemzetett keges indulatodböll, keseruessenn meg
 10 siratad, nem akaruan senkiknek uezedelmeket ut apud pro-
 fetam, apud petrum apud paulum & & .
- Te uram az koporsobann meg dohosolt lazarhoz nem utalal
 ell menny, igen meg siratuann lelkedbenn meg induluann
 ugi mint meg kesereduenn: kegelmes zouall zolitaad,
 15 kerdezkedel felölle es fel tamaztad lazart atiadfianak
 monduann: frater noster lazarus dormit.
- /90b/ Vr Isten te hatalmasb uagi es nagioab az mi ziuönk-
 nell, mert az hol az bünn elaradott, felliüül aradott
 az te kegielmed.
- 20 Ky minket miniaiann az bün ala rekeztetell, igaz itileted
 zerint az bünt raitonk el erted, coram te innocens non
 est innocens,
- Hogi chiak te Jehoua Jesus christus egedöl köniörölly mi
 raitonk, ki minket az törüeni által üduözitel temagad-
 25 bann egiedöll:
- Mert az te zent Atiadnak elualtozhatatlann decretoma lönn
 az törüeny, ki nekül Adam sem üduözülhetett uolna; ö ezt
 eluezte, te pedig my erettönk be tölted, es zentseges
 ruhadat ingien rank ruhazaad, igassagodat artatlansago-
 30 dat.
- Honnan mongia zempal lex pedagogus ad christum & ki nem
 akarod hogi egi emberis eluezzen hanem az poenitenciara
 terien ut petrus inquit, DEVS Wlt ad resipientiam
 tenere&
- 35 Mynden irasok erről teznek bizonsagott, hogi ualakik chiak
 tebenned biznak el ne uezzenek meg ne zegienegienek ha-
 nem örök eletek legyenn.

1 /91a/ Az Esaias profeta első rezeben azt írja, zent lelked
altall; hogi ha ell haggiuk büneinkett, ha olli ueres-
sek uolnanak az mi büneink mint az fergek, az uagi mint
5 ualami rut zinöuek & ollianok lezönk mint az giapiu
es ollian feirek mint az hoo.

+Coccinum quid sit disputent que uolent & CSB mpria+

Ki nem az igazakatt hini, hanem az hamissakat hini iöttel
az penitenciara, ez uilagra: es iöttel az ördögnek che-
lekedetit ell rontani.

10 Nem meg itelni el uezteni iöttel az uilagot, hanem meg te-
riteny üdüöziteny:

Ky mindeneket kegies termezeted zerent akarnall üdüöziteny,
azmint zent Pall zoll, DEVS uult omnes homines saluos
fieri, et ad agnitionem ueritatis peruenire: söt noha
15 nem mindenek üdüözölnek, mindazaltal minden rendegből
üdüözitez, ki zemeli ualogatois nem uagi, ki mind ez ui-
lagot hozdad hiuod monduan.

Jöietek en hozam miniaian akik faradoztok (munkalkottok)
es meg uattok terheltetuenn, en meg köniesbitlek titeket.

20 Az profetanall igi zollaz, Elek en Isten nem kiuanom en
az meg holtnak (az az, az bünösnek) halalat, hanem hogi
meg terien es ellienn. &

Terietek meg az ti hitetlensegtekböll, enis meg terek ti
hozzatok; Zantalanzor kialtattad, es kialtatod uram ezt
25 uram nekönk uilag uegeiglenn.

/91b/ Ezechiel 18. conuertimini, et poenitentiam/?/ faci-
te, ab omnibus iniquitatibus uestris: et non erit uobis
in offendiculum iniquitas.

Proicite à uobis omnes iniquitates uestras quibus preuari-
30 cati estis, et facite uobis ccr nouum et spiritum nouum
et ut quid moriemini dominus Israell.

Quia nollo mortem mortui dixit dominus Jehova, reuertimini
facite igitur et uiuetis &.

O domine JEsu christe qui te non amat, cum paulo dico, sit
35 anathema maramatha:

Qui es uia ueritas et uita aeterna, Es ha en auagi az An-
gialok auagi akarkikis mas euangeliomot hirdetnenk, a-

- 1 zonkiuöll az mit zempall az apostolok profetak euan-
 gelistak hirdettenek atok legienn.
- De kerlek en hyu Istenem, segelli mind uegiglenn, mert
 chiak te nallad uagionn az üduözites, es az böseges meg
- 5 ualtaas:
 Enn pedig uram nalladnekül magamtoll semmi iora eleg nem
 uagiok, tennen magad mondod uram hogi te nalladneküll
 semit nem chelekedhetönk.
- /92a/ Eztis te zent felseged mongia, senki semmit maganak
 10 nem uehett, hanemha onnan felliül adatik: mert minden
 io es tökelletes ayandek zarmazik onnan felliüll az ui-
 lagossagnak Atiatoll. &
- Eztis te zent felseged mongia, senki en hozzam nem iöhet,
 hanemha az en Atiam uonza:
- 15 Kerlek uram aky meg esküttell hogi uelem lezez uilag ue-
 geiglenn, agy mind halalombann eletembenn, mind ki mene-
 telemben be iöüetelemben zent aldast.
- Mert mind életemet halalomatt, bees ki menetelemet elete-
 met halalomat ur Jehoua Jesus chiak es chiak teneked a-
- 20 janlom, kerlek agi erött es engemett soha ell ne haggj
 uram Istenn.
- Valazd ell uram az en ügiemet az nem zent nemzetsegtöll az
 ördögtöll az ö sok alnok haloiatoll, el ronto eitö ke-
 sertetitöll oltalmaz meg uram engemett, es az en ream
- 25 pökdösö nyalayt az te zent pögdösesed erdemeuell töröld
 el uram rollam mind örökön örökke.
- Sok ektelen nilaytt tauoztassad ell en töllem, mert EN IS-
 TENEM VAGI TE VRAM, en te zegeni fergecked zolgad ua-
 giok uram.
- 30 NE mongiak, meg niomtuk ötett, uallions holl uagionn az ö
 Istenek &.
- /92b/0 marianak meheböll zületett nagj Istenn, Istennek zent-
 fia, örökeualo aldando dichirendö imadando zent Isten:
 Kiröll az zent Istenn, Angiala altal, nem chiak az zent zü-
 zett öruendeztete uygaztalaa, de sött mind ez egezz ui-
 35 lagott es fökeppenn az ualaztott zegeny meg nyomorodott
 kereztienekett.

- 1 O paztoroktoll meg talaltatott, Angialoktoll hyrdettetett
 Jehoua Jesus: o Jesus ki az magassagbeli Istennek fia-
 nak hiuattatal, non tantum nomine tenus, az mint az e-
 retnekek mongiak, hanem örökeualo Jehoua Istenseged ie-
 5 lentetik az Angialtoll.
- Ki ülzz az te atiadnak Daidnak zekibenn, es uralkodoll az
 Jakobnak hazann mind örökke.
- Az az az te Istenseged zerent öröke ualo Isten uagy, de a-
 zert közbe iaro zemelis uagy; ky mint örök Isten, es köz-
 10 be iaro zemelis, öröke uralkodol az te Aniazenteghazadonn,
 söt nem chak az Aniazenteghazonn, de meeg az poganiokon-
 nis, az te uas palcadall uezzöddell öket meg rontuann.
- De igaz emberseged zerentis az Aniazenteghaznak fejeue te-
 tetetell az Atia Istentöll: ki egiesöluen az dauid ha-
 15 zabol nemzeteböll az emberi testell, zentlilek munkalko-
 dasaboll, sött az tellieszentharomsag Istensegnek mun-
 kalkodasaboll.
- /93a/ Kinn nem örölök ugi mint hogi te altalad en iozagom
 es ösömtöll maratt, (noha annakis örölök) sem haznanak:
 20 Hanem örölök azonn hogi annak az te zegeni ecclesiachkadnak
 kegelmes protectora oltalma uagy, meg mutatuan hogi az
 te Ecclesiadroll az en ram bizattatakrolis kegielmesen
 uram magadroll meg emlekezuenn meg köniöröltell.
- Ezokaert fel magasztallak en Jehoua Istenem tegedett, mert
 25 engemett fel emelel (aut fel magasztalal) es nem örüen-
 deztetted az en ellensegimet en rollam.
- En JEhova ISTEnem te hozzad kialtottam es meg giogitottall
 engemet.
- JEhoua fel hozad az en lelkemett az pokollboll, az koporso-
 30 ba menöktől eleuenne töll engemett.
- Ennekellietek az urnak mindenek kiken ö köniörölt, es ual-
 last tegetek az ö zentseges emlekezetiröll.
- Mert zempillantas uagionn az ö haragiabann, elettt az ö aka-
 rattiaba, estue siralom alutt el, es regell uigassaag
 35 lezen.
- Igy iartam en uram sok dolgomba, es mostann zepsiuelis: ki-
 ert uram ziuell lelekell nagi halakat adok te zentfelse-

- 1 gednek: kerlek uram oltalmaz segelli uezerelli oltal-
 mazuan igazgas minden dolgaimban: es főkepen ördög el-
 len es tagai ellen alnok haloj ellenn:
- 5 /93b/ Chalardsagi es chelekedeti ellen, kiknek chelekede-
 tinek el rontasara mi uromk /!/ Jesus christus iöuell
 ez uilagra zent Atiadtoll bochattatuan ex communi con-
 sensu et consilio sancte et indiuiduae trinitatis, hagi
 el ronchad az ördögnek chelekedetet munkaiat, ut non
 regnet in mortali corpore nostro peccatum.
- 10 Emlekezell uram Isten ez utannis minden dolgaimbann rollam
 bünös zolgadroll, mert ha rollam fő bünösről meg nem
 emlekeznel uram, uram uallions ki alhatna meg te elöt-
 ted:
- 15 Es kikenn teccenek meg uram az te ueghetetlen nagi irgal-
 massagodnak nagiuolta, es kik zaiaba allna meg uram az
 te igaz uallasod dichireted?
- 20 Es ez kett fő iambor zolgadnak az te zent neuedbe ualo igaz
 biztatasok es felölled ualo igaz uallas tetelek;
 Holott nem az föld giomraba leuök dichirnek uram tegedet,
 sem az örökeualo karhozatnak fiai;
- 25 De mi kik elönk (az az testben elönk es lelekbennis) al-
 donk tegedet ur Istenn:
- 30 Vram, noha naponkent esem mint Adam magua, ne uni meg mind
 uegiglen;
- 35 /94a/ Mutassad meg mind örököm öröke hozzam ualo nagi ir-
 galmassagodat zerelmedet es soksagos fel foghatatlan
 kegelmessegedet, kik öröktöll fogvan ualok.
- 40 Mert bizoni uram en sem remellettem hagi ualaha erre ius-
 sak: legenn neked hala: ha ugiann meg ölzis tebenned bi-
 zom.
- 45 Ha igi estemis uram, tied s nem mase vagiok: es tellies
 lelketet testemet mindenemet chiak te zentkezeidbenn,
 es te Istensegednek ayanlom, chiak te töled uarok en
 Istenem uram örökön es öröke, mert heaba ualo az emberi
 erő es segicheg.
- 50 Tudd en Istenem uram Jehovam Jesus christusom, ualaki Is-
 teni meltosagodnak tiztessegedbenn praktikalt, abban

- 1 senkinek zyböl nem engettem kedueztem, uellek egiet nem ertettem;
 Söt zolgalatiatis te zent keduedert ell kerölltem, hagi
 lelkebenn uram chiak egiedöll te benned meg niughassam.
- 5 Legienn uram chiak teneked nagj hala, mert ezek mind tied,
 semim uram ninchen akit tölled nem uöttem uolna, snemis
 dicheckedhetem semimbenn, egebe bünnell:
 Mert akki akar dicheckedni chiak te benned dicheckegik, hagi
 Ismer tegedet.
- 10 Engeged uram ezt nekemis mind uegiglenn.
 /94b/ Az mint ennek elötteis meg mondottam, semmi io enben-
 nem nem uolt ninchis, nemis lehatt, hanem chiak te alta-
 lad en Jesus christusom, es az te zentleked altal, ki-
 uel te altalad zent Atiad el foglalt az eletre es bennem
- 15 zalag leuen bizonsagott tött ö Istensege altall.
 Kiert tellieszentharomsagegj bizonj Isten öröke dichirtes-
 sell, ki zemeliben harom uagi, allatodbann egi örökeua-
 lo Istenn.
- Kerlek uram bodogichi meg engemet, ki regen uarlak en hiu
- 20 Istenem: engemet meg rothattat epichi fel en üduözitö
 meg tarto teremtö Istenem.
 Ki chodalatos uagi mind igaz örök Istensegedbenn, s mind
 igaz embersegedbenn; Istensegedbenn, mert az Atiatoll
 öröktüll fogwa zülettel nemzettell, chiodalatoskepenn a
- 25 diebus aeternitatis.
 Emberseged zerent az züznek mehebennis chiodalatoskepenn
 fogantatall az zentlilek munkaja altall:
 Igi hagi Az Atiais, tennen magadis, az zentlilekis, for-
 malta az te zent testedett:
- 30 /95a/ Mert az tellieszentharomsag Isteni tanachi igi uege-
 ze, Hagi az Atia Istentöll ell küldestt es ell bochattas-
 sal ualchagonkra:
 Kinek felsegedis zabad akaratt zerent engede; noha örök
 Isten ualales uagj mostannis: az mint zempal mongia
- 35 meg üresited magadat az zolgay abrazatot magadra fel
 ueuenn.
 Az zentlilek Isten altal uiue ezt az Atia Isten ueghez,

1 mert igi uala el rendeltetuen az tellieszentharomsag
Egi bizoni igaz Jehova Istensegtöll:

Az zentlilek Isten meg arnikoza az züzet az mint erröl bö-
uön irr zent lukachi Euangelista 1. cap & meg tiztele
5 az züznek zent ueret mehett, es az te zent testedett
formala, nem az ö Isteni allattiaboll, hanem az ö ha-
talmas Isteni ereieböll:

Mint az fazakas, hogi mikor az sarrbol chinal ualamitt, ö
munkalkodik, de az ö testeett közibe nem mecci az sar-
10 bol chinalt edennek:

Ennekokaert az zentlilek Istenis nem mondatik te fellseged-
nek Attianak test zerentis; annall inkab Istensege ze-
rent; mert felseged az Atiatoll chiak egedöll zületett
nemzettetett ut Johan cap.1. & es az Atiatoll, es felse-
15 gedtöll zarmazik az zentlilek: az mint erröll bizonsag
az zentiras sok heliekenn.

O ki bezelli ki az te zületesedett, zent Isten, kiualtkep-
pen az öröke ualott: de bizoni az testitis?

Ki chodalatos Isten uagi mindenkepen, de az mi hozzank ua-
20 lo zeretedbenis

/95b/ Magad kinra adasaban magad meg alazasodbann, ut
que /.../te uerbo, DEVS mori posses pro me pro nobis
pro omnibus.

Chodalatos Vagi, ki chodalatos kepen mi erettönk, az ör-
25 dögtöll meg hagiad magadat kesertetny probaltatnj, es
melli könien ötett meg giözöd el üzed elölled.

Es az mi Adamba ualo el esesönket restauralad fel emeled,
es naponkentualo kesertetinket fel emeled io JESUS zent
Jesus, es meg zenteled zent kesertetedel.

30 Chodalatos uagi, ki az ördögell mi erettönk meg uiual,
mint dauid goliattal, az orozlannall, az pokollal, az
medueuell, az halallal:

Az Atianak langos haragiat ueredel el oltad, sebes harag-
iauell tusakoduan; arrat adall ö felsegenek mi erettönk
35 bünösökert zörnü fertelmesekert.

Verrell ueritekezell, sött az ell rendelt üdöig, (kit az
tellieszentharomsag Isteni zent uegezesböll uegeztell

- 1 uala), az örökeualo ez uilagnak karhozatiához, hasonló
kint giötrelmett uallal zenuedell mi erettönk: hagi min-
kett attol meg mentenell Ezt monduann;
Enn Istenem en Istenem miért hagiáll el engemet.
- 5 /96a/ Chiodalatos uagy, ki Istenseged zerentis mi erettönk
közbe iaroua löttell, nem chiak emberseged zerent, ki-
röll ezelőtt beuebenn sokzor zollottam irtam:
Seruata /!/ tamen naturarum proprie tatibus & kiröll Je-
ronimus zanchius es az több zent doctorok beuenn irta-
nak az zent Athanasius doctorral egetembenn.
- 10 Chyudalatos uagy te ur Istenn minden te chelekedetydbenn,
mert az ueress tengertis te zaraztad meg az te neped
előtt, az zelekett meg fedded es az tengernek habiait
meg allatad mikor az haiochkaba alunal, meg oltalmazad
15 megis oltalmazod az te kichini seregedet Aniazentegha-
zadatt.
- O te igaz tündöklő uilagossag, kit mindenek (sőt az hiuek
uylagosodnak) az napot az napott fel giuytad, az hol-
dott fell lobbantaad es az te gyertiaidat az chillago-
katt egökke tödd;
- 20 Az fyas tiukott ky teriezteed az egenn, az haynalt ekesi-
teed, az hajnal chillagott zepenn fel ekesited nagi
uilagall:
- Az üstökös chillagott az te lampasodat az eegböll ki ue-
tedd sok dolgoknak meg yelentesere: hagi az tieid ta-
nollianak, az hytetlenek rettenienek.
- 25 Az Angiali seregekett meg zendited az tieidnek segeche-
gekre oltalmokra; az zent euangeliomnak trombitaiat fu-
tatodd.
- 30 O nagi hatalmo chiodalatos bölchy Istenn! im mint formal-
tad az menj orzagott, teremtetted, az benne ualo zep
uilagossagall egietembenn, az egeket es chillagokat
planetakatt: es im mint igazgatod az egekett, es az
földet:
- 35 /96b/ Melli hatalmassan bölchienn chiodalatoson tartod
taplalod elteted az embereket es az barmokatt, qui ser-
uas hominem et animallia:

- 1 Oculi omnium in te sperant domine, et tu das escam illo-
rum in tempore opportuno. Aperis tu manum tuam et im-
ples omne animal benedictione tua.
- Az te aniazenteghazad előtt iarzz, oio pastor, es süöltez
5 az te Juhaidnak sent igid által zentlelkedell.
- Legelteted botoddal iuhaz palcadal, meg kergeted őket, es
ismeg heliekre allatod:
- De chiak egi metelyes himlős kergeteges iuhochkatt sem
uecc ell az zaz iuh közüll, az aniazenteghaz közöll:
- 10 Zanatlan köniöretlen segelletlen chiak egi niomorek iu-
hochkad mellöl sem meegy ell.
- Ky tudna uram elő zamlalni az te melyseges örüenidett? ki
tudna uram az te zentsegedett illendökepenn elő bezel-
leni zamlalnj /?/
- 15 Vallions ki adhat teneked tulaidon neuett, es ki neuezhet
tulaidon neuedenn?
- Az egek uram ki bezellik az te düchösegedett, zellesseg
magassag temerdekseg meliseg, hatalmassag teged uram
be nem fog meg nem határoz, meg sem tartoztatthatt;
- 20 /97a/ Senky sem kerdi meg te tölled, myrt myeleed imezt
auagi amazt? holott tied az föld annak kereksege, az
eeg, es az eegnek egey meg nem fokhatnak teged ur Is-
tenn.
- Aldassall Jakobnak Vra Istene, Abrahamnak Attya, Isaknak
25 felelme, es az Israelnek segedelme mostantollfogwa
mind örökke:
- Ki engemett en uram en hiu Istenem meg tartchy te benned
engemet myndörökön es örökke.
- Tanachios uronk hiu Istenönk, ki öröktöll fogwa tanachkoz-
30 tal zent Atiadall zentlelkedell az mi teremtetesönk es
meg tartatasonk örök eletönk felöll.
- Tanachiolli uram mind uegiglenn minden dolgaimban lelki-
ekbenn testiekbenn: es tanachiod melle agi segichi-
gett, es öriztess zent angialidall.
- 35 O örökeualo uilagnak Attia, ki az örökeualosagnak te uagi
Istene, zent Atiadoll örök üdök előtt zülettettel nemzettall:
* qui promittis et praecipis simul fer auxilium & CSB mpria*

1 Add meg ennekem az te igaz igiretedet az örök menj orzagodatt, tulaidon Isteni zent erődböll, ennekem: ki banat nelküll igirted, az te zent adomanidat pedig uram soha meg nem bantad nem banodis el sem uezed senkitöll.

5 Mert ualakire köntöst attal uram, soha rolla le nem uontad le sem uonattad nemis uonatod uram sohays.

/97b/ Örökeualo uilagnak Attia tanachiolli es segelly, ki chiak felsegedre egedöll tamazkottam, ki neküll sem etelem sem italom sem iartom költöm se aluttom nem edess,
10 sem giöniörösegeess nemis haznos nekem, akar menj iouaim legienekis ennekem.

Igazgassd hozzad Jarulhatatlann uilagossagbann lakoza Jehova Jesus christus az en tanachimatt, mert ninchen az ferfiunak ereibenn az ö utatt igazgatni.

15 Igi tennen magad tanachiolz es parancholod hogi segichegre hionk az mi niomorsagonknak ideinn, igered hogi nem hacc meg mentez, es mys dichiriönk tegedet.

Ezent az tiz parancholatban első parancholatodban parancholod, non habebis DEOS alienos coram ME,

20 O erős Istenn ki egi ereiö uagi zent Atiadall, zentlekedell, es egi Jehova Istenn: EGo sum DEVS fortis & fortis zelotes &

Kerlek nagi erödet raitam erötelenenn mutassad meg, nem az en büneimert ualo elueztesedbenn, (ki iöttell ez uilagot penitenciara hini es az ördög chelekedetitt elrontani):
25

/98a/ Hanem o te mi uelönk lakoza ur Istenn zent Istenn, kinek orzaglasa uallann uagionn, az kereztfa uitell, es az kereztfan njert zep niereseg triumfus;

Abanis rezesichi engemett lelkembenn es testembenn, kiualtkepenn lelkemben:
30

Lam tenmagad mondatod az zempallal, az Isten iöue ez uilagra az bünösökett meg tartani üduöziteni, kik közöl fő (bünös) en uagiok.

Törd meg uram uram uram az zent egekett, es iøj ell aki ell iöuendö uagi az mi segichegönkre üduözitesönkre,
35 mutassad meg uram m/.../ hozam közell lenie quia unicus et miser sum ego

- 1 Tebened bizom, ne hagi engem meg zegienölnöm gialazodnom örökke, hiuu /?/ uagi uram es en ram kichini hitöre ne bochassd olli probadat es ne engegi ugi meg kesertettetem, kit el ne zenuedhessek;
- 5 Töröld ell az en allam kapcaiaroll az en siralmimat, es eiel napali könihullatasimatt az en orcamroll: teged uram segichigre hilak, o en zentIstenem ne pirulliak meg soha. Tegedett uramatt Istenemett, segichegöll hylak kerlek ne zegienöliek meg en uram en hiuseges io Istenem. Segichi az en segichigemre oltallmamra, mert en
- 10 Istenem uagi te. Kelli fell uram kelli fell ne alugi-all, ne feletkezzell ell az en meg zorongattatasimroll reggtöll fogua ualokroll es iöuendöbe ualokroll/.?/98b/ ualo niaualyaymroll zegensegemröll, ki sem aluzoll sem
- 15 zuniadozz Israelnek Istene kirallia, aki örzöd az Israelt, az kereztienekett.
- Mert en uram egi zegeny arua uagiok, es chiak teneked ha-giattatött, az zegennek es aruanak chiak te uagy segel-löie.
- 20 Teneked teneked chiak uram egiedöll uetkeztem, es gonozt te előtted chelekettem, hagi meg igazitassal az te be-zedidbenn, es giözedelmes legi az te Itilöid ellenn. Hogi talaltassal az te zent fogadasidbann igaznak mihozank bünösökhöz, ki igi zollaz, iöietek ell miniaian en
- 25 hozzam ualakik munkaloztok es meg terhellítettetek, enn meg köniebitelek titekett;
- Ki igen igaz uagi bezedidben, az az igiretidbenn: mert Az egg es az fölld el mulnak meg ualtoznak el mulnak , az te bezedid pedig el nem mulnak meg nem ualtoznak. Sött
- 30 könieb uolna az egnek földnek semmie lenniek hagi sem az te bezedidbenn egi pont hiaba mulnek.
- Mert te mondottad hagi az urnak bezede öröke meg marad. /99a/ De Ki uagiok uallions uram enn, hogy illien bizuast es batorsagossonn meriek zollany, michioda az en atiam-nak haza, hagi illien irgalmas kegies es kegielmes uagi
- 35 uram en hozzam minden üdöbéli bünöshöz?
- Ki harom uagi zemelibenn, egi pedig Istensegedbenn:

- 1 Az mint ezt az zent lukachi irasanak első rezebenn ur Isten meg bizonitaad az christus Jesus fogantatasabann: Mert Atia ur Istenn az /.../ fiadnak zent fogantatasakor /.../ magassagbelj Isteny hat/.../ az zent züzet /.../
- 5 Es az zentlilek Isten az züz/.../ iöue /.../ felöll; Es az ki az züztüll zületek, Istennek fianak hiuatek, az az declaraltatek, meg mutattatek öröke ualo fiadnak lenni, az testbenn.
- Honnan niluann meg teccik hogi egi az Isten, de harom zemeliebenn.
- 10 Vgian ez Istoriabann az eretnekek ellenn meg teccik az zentlileknek örök igaz Istensege: Mert az zent lilek Isten munkalkodott az züznek meheben, az christus testenek formalasabann:
- 15 /99b/ Az ki pedig meeg chiak az bünös emberekettis formallia teremti aniak meheben JEhova Isten az, absque omni controuersia: Meniuel inkab Istennek igazann mondattatik az, az ki az Fiu Istennek zent testeett az Atiaual, es fiual, egetemben formalta az zent züznek mehebe:
- 20 Ergo Igaz örökeualo Jehoua Isten az zentlilek Isten.

Caput septuagesimum secundum

72

- 25 Mikynt az io ötuös mester az aranybann, az zep draga köuekett gemantot rubintott zafert es smaragdott, ekess ciffrakkall mesterseges munkakkall meg ekesituen, giöngiökkell köröll ueuenn zokta be foglalny es meg ekesitenj:
- 30 Es igi az embereket giöniörköttetni zemekett hyzzlalny. Igy en zent atiam, az en ziuemet lelkegett elmemet gondolatimat lelki Ismeretemett, mint az tüzbe meg egetett araniatt hetzer meg tiztitattal; Türesnek es zenuedesnek remenseges halgatasnak altala,
- 35 christus Jesvs uereuell, /100a/ Vegre felseged kegies kezeibenn az en niomorgo zomoru köniörgesimett, es meg uigaztaluann uram magadbann

1 /...../ felseged kegelemel /...../ o en Istenem uram
es kiraliom.

En testem uerem en chiontom es chiontainnak ereinek si-
kere/.../agy irgalomall.

5 Vigell en uram engem /.../ zent felseged egiedöll, /...../
repešö zent zepseges /...../k thronzeki alatt mi/.../
te zent Angialid /...../ meg ne mozdollia/...../

Irhassak az te zentseges fenednek uilaganall te/.../ es
giöniörködhessem az/.../ melly fell tetessek minden /.../
10 aniazenteghazadbann, /.../ uram az zegeni heliben Ec-
lesiabann, mind az en eletembenn halalombannys.

Az Arany gyertiatartobann az az, az kereztieni Anaiazenteg-
hazbann, ualo hiuu tanitonak zaiabann, az mi ziuönkbenn
lelkönkben (kit ur Isten chiak magadnak kivanzz), zen-
15 gedezzen lobogionn es zikrazzek, zengedezzen, zentlel-
ked altall.

Es az igassagnak kialto profetainak tanitoinak zaiokboll,
uehessük igaz ertelemell; melli giökeret uerienn mi
bennönk zent lelkednek altala, meli soha belölonk ki ne
20 fogion/..../ /100b/ uehessük zaiokboll /...../ az
zentlilek Istennek altala /.../ tanitoknak mind az hal-
gatoknak ziuegbenn lelkekbenn tündökölik az zent ige.

Kerem alazatosonn felsegedet en uramatt Istenemet, egi le-
hessek /.../ te zent felseged hiuseged/.../ az mi ke-
25 serues aytatos /...../esonktoll, /...../ ott attal
/...../n az te /...../ örökke egiket ki /...../ ualo
/...../ örökeualo nagi neued.

Kerlek uram eltesseid sokaig hogi aki Echedbenn mi közing-
benn az te zent orzagodatt be hoztad, tarch meg uram
30 itt es mindenött uilag uegeig az en holtom utannis.

Engeged meg nagi kegelemel en zent Atiam es Irgalmas Igaz
Istenem, hogi az en ream biztad aniazentegihazidboll
ki ne fogionn az te felseges igid, o en Istenem giözet-
tessell meg az en keserues alazatos köniörgesimtöll ki-
35 ket sok üdöktől fogua hozzad bochiatok uram.

/101a/ Foglaly uegig meg maradando igaz hitet, igaz ualla-
ast, meg rakuann elmemet gondolatimat ziuemet lelket

1 es tellies külsö belsö tagaymat, zep dragalatos giöngi-
giökell.

Zep köniörgeseknek aítatos dragalatos giöngiuell buzgosa-
gall: haladasoknak ekess gyemantianak chillagzasual,
5 kereseknek tündöklö rubintiauall, leköniörgeseknek ekess
smaragdiaual: kerezteni esedezeseknek safilliauall meg
rakuan. +deprecacio CSB mpria+

Kazdagich es ekesich meg uram gondolatymat, elmemet az o
es uy testamentomnak rendi zerent io igaz igiretydell
10 tanachidall edküesidell.

Mellieket en /...../ zentem eletemben kys m/.../ en nie-
luemmel es zaiammal /.../

Zentlilek Istennell enbennem /.../ Isteni zentsegess buz-
gosagokatt, iaigatasokat syrasokat poenitenciatt, chiak
15 az christus altall te benned ualo bizodalmatt indichi
erösichi mind uegiglen.

Hogi az en imatsagimnak ideinn, kik uagi nieluemmel uagi
irasommall uagi fohazkodasimall uagy te zentsegettöll
inditatott gondolatimboll leznek es uoltanak,

20 En ream ugiann ream forrianak, buzogianak lelkenben ziuem-
benn, zolasimis az zep zentirasok zerent legenek es
formaltassanak uram tölled.

Kyk az en halalomatt eletemetis giöniöröuen uigaztalliak,
hogi mikoron en imatkozom, ne en zolliak hanem en
25 zent atiam, az te zent lelked zollion en bennem, es az
en neluemell nagi Isteni felelemell es bechiülettell.

/101b/ Orcamon hipochritasagneküll ualo syrasomnak ala fo-
iasauall könihullatasimnak ala görgeseuel zokoguan zol-
tasonn en uelem, ugi mint erdemetlen perditus fiuall,
30 es erdemetlenn zolgauall, kit chik!/ ex gratuita tua mi-
sericordia uöttell kegelmedbenn.

Mikor enn nem aluzom, az en bünös elmem chiak tegedet ui-
giazzon, es almomban tegedett eretzelek, zent /.../ fog-
hassam, es az ö ruhaianak zentsegess zegeliehez kapdos-
35 hassak az zentlilek aldott örökeualo Jehova Istennek
altala.

Igy tegi uram chiak ennen magadert en uelem egez eletembenn,

- 1 es en ki mulasomnak oraiabannis az ur Jesusert, en örökös kegielmes uram Istenem mind öröke.
- 5 Ö felsege által agiad ha ki zörgethessek es örökke kerhessek lelki kenieret, testitis eltemben, mind efelkor es mindenkor.
- Es kelli fell uram mind efelkor es minden üdöben hozzam rutt bünöshöz, mert nem chiak napal de sött eccaka nagi zükseges uagi te ennekiem giakorta:
- 10 Mert az setetsegnek feiedelme ráitam hatalmaskodik meeg almomba alutombannis, es az eieltis niughatatlanna tezi, noha te zent felseged niugodalmonkra teremtette, minthogi felsegedis hat nap teremtette ez uilagot /102a/ es nem eyell az mint mozesnel meg jelentetted bizoni zantalan eielis uoltal segichigell es napali setetsegtölis, lelkitölis: kiert uram legien az te zent
- 15 neued aldott mind öröke Amen Amen, et Amen.

Caput septuagesimum tertius /!/
73. threnn.III.

- 20 Enn uagiok az az ferfiu aki lattam niomorgataast (aut niomorusagot) az uezeinek haragiabann. 106 quoque capite /.../ non appendit querela /?/ /.../ Engemet uiu, es be uiz az setetsegekbe, es nem az /.../ Job 6. quia sagite omnipotentis apud in me sunt quarum uenenum /?/ ebibit spiritum meum &.
- 25 Bizoni (auagi bizoniara) en ellenem fordolt, forditia (auagi forditotta) nap estiglen az ö kezeit. Job 6. quia sagitae omnipotentis quarum uenenum ebibit spiritum meum, terrores dei contra me.
- 30 Az en husomat meg auitotta (aut oua tötte) es az en börömett, özze /.../ (aut özze rontotta) az en chiontom husat. Curam /...../ Epitet en ellenem, (aut erösseget epitet en/.../, (aut ellenem) körniüll (uött aut meg körnikezett), epeuell es
- 35 munkauall.
Non dabit mihi attrahere spiritum meum, sed saturat me amaritudinibus.

- 1 Setetseges heliekenn tartott engem (aut marasztott engem),
mint az halottakat mind örökke; /?...?/

Köröll giepöllt engemett, es ki nem megiek: meg nehezitette az en uasamat (aut bekomat). renouas enim plagas tuas contra me, et multiplicas iram tuam mecum: mutationes. et exercitus mecum sunt.

Meeg mikor kialtok uala, es uuöltök uala, be dukta fileit az en imatsagomra (aut köniörgesemre).

- 10 En clamabo uim paciens et non exaudiet, clamabo per diem et non exaudiet, clamabo per diem et non exaudiet me nec nocte sileo. /102b/ Az en utaimat faragott (aut meccett) köuell keröll giepölte aut kertelte), es az en ösuenimet ell fordította.

- 15 ⁺Job, 19 semitam meam circumsepsit et non transibo, et super semitas meas posuit semitas &.⁺

Mynt az oralkodo medue (aut mint az emberek utan oralkodo medue) ollian lött nekem, mint az orozlann az ö barlangiabann, (auagi iartabann keltebenn).

- 20 Veluti leo, sic contriuit, omnia ossa mea: a die usque ad noctem consumabis me.

Vt leo rugiens, et ursus esuriens, est princeps impius super populum pauperem.

- Az en utaymat el fordította, ezer darabra uagdalt engemett, puztaua tött engemett.

/.../ et ponis in compedes pedes meos et seruas omnes semitas meas super radices pedum meorum impressus est.

Meg uonta az ö kezyatt es /.../ (auagy tött) engemet, ugi mint az nilnak celliaua.

- 30 Gloriam meam mihi /?/ detraxit, et abstulit coronam capitis mei, gladium euaginauerunt impij, et tetenderunt arcum suum, ut ruere faciant pauperem et inopem; ut iugulent rectos ui.

Az en useymbenn be bochata az ö nilaytt.

35

Voltam neuetség minden en nepeimnek eneknek egez napestig ö nekiek.

- † Posuisti . nos obprobrium uicinis nostris subsannacionem
et derisionem hys qui sunt in circuitu nostris /!/.
Posuisti nos prouerbium gentibus commotionem capitis in
populo.
5. /103a/ Meg elegitett engem keserösegekkell, meg rezegitett
engemett örömmell.
Scribis enim contra me amaritudines, et possidere me fa-
cis!/ iniquitates puericiae meae.
Es köuechkekell özze törte (aut kitörte) az en fogaimatt,
10 be buritott engem zegiennel.
Cogitat impius contra iustum, et frendit aduersus eum den-
tibus suis &.
Eë el tauoztatta az bekesegtöl magatt. az en lelkem, el fe-
leitette az iott.
- 15 Jobb: non uiderunt oculi mei bona.
Mondek en el uezett az en erössegem, es az en remensegem
az en JEhovam.
Dixit autem Sion dereliquit me Jehova, et Jehova oblitus est
mei.
- 20 Mykor meg emlekezem az en niomorgatasimrol (aut /.../ es
az en siralmimroll (aut planctus) örömröl es eperöll;
(az az örömhöz epehez hasonló keserő niaualiaimrol).
Quum deficeret in me anima mea, domini recordatus sum et
introyt ad te oracio mea, in templum sanctum tuum.
- 25 Mert meg emlekezuenn meg emlekezik, az en lelkem es meg ala-
zodik.
Autem ego cum uoce confessionis immolabo tibi, quod uoui red-
dam tibi: salus est JEHOVAE.
Ezt hozom uizza az en ziuemhez, az okaert remenlek.
- 30 Az JEHOVanak Irgalmassagi, hagi meg nem emlekeztettönk, mert
nem fogitanak ell az ő irgalmassagi. nisi Jehoua exerci-
tuum reliquisset nobis superstites paucos, sicut Sedom
fuissemus /.../
/103b/ Vyakk minden reggell az ő irgalmassagi, (aut minden
35 reggell meg uiulnak az ő irgalmassagi) nagi az te hited.
Puer fui, etiam senui, et non uidi Iustum derelictum,
nec semen eius quaerens panem.

- 1 Az en rezem az Jehoua, ezt monta az ~~en~~ lelkem: annakokaert
ötet uarom. Quia te Jehoua expecto, tu respondebis Do-
mine DEUS mi.
- Jo az JHOVA az ötett uaroknak, a leleknek akky keresi ö-
5 tett.
- Expecto dominum, quia ueniens ueniet et non tardabit &
Querentes dominum non indigebunt /?/ omni bono.
- Jo hogy uarionnis az emberr, es legienn halgato (aut uez-
teglö) az +az Jehouanak CSB mpria+ meg zabaditasaba
10 (aut üdüöziteseben).
- Sile Jehouae (aut tace Jehouae) et spera in eo, ne commo-
ueare propter eum qui prosperatur in uia sua &&&
- Jo az ferfiunak mikor igatt uisell az ö iffiusagabann!
+Ez en raitam töölt.mpria+
- 15 Bonum est cum in iuuentute sua iugum fertet qui castigatio-
nem odit insipiens est.
- Marad maganak, es halgatt, mert ö magann igatt uiselt.
In silencio et spe sit fortitudo uestra.
- /104a/ Az porban ueti az ö nieluett, ha ualahogi (aut ha
20 törtenetzerent), lezen remenseg.
- Az ötet uerőnek agia allatt, meg elegitetik gialazattall.
Coram tondente obmutescet, sputis illitus &
Corpus meum expono percutientibus, et malas meas depilan-
tibus et faciem meam non abscondo a contumeliis et sputo.
- 25 Mert örökke ell nem haggia az ur.
- Esa 49. Numquid obliuiscitur mulier infantis sui ut non
miseratur filii uteris sui? ista obliuiscatur, sed ego
non obliuiscar tui.
- Mert ha banattal (aut faidalommal) illeti (aut meg lato-
30 gattia), ismeg köniöröll (aut meg kegielmez) az ö sok-
sagos irgalmassaga zerent.
- Percuciam uirga filiorum misericordiam autem meam non
auferam ab eo sicut a saul. &
- Mert nem uerr (aut keserget) az ö ziuiböll, es banattall
35 (aut faidalomall) nem illeti az ferfiunak fiaytt.
- Non faciam furorem irae mae!/ quia DEVS et non uir sum
ego.

1 Hogi meg törte az ő labai alatt ez földnek minden meg kötözteit,

Qui facit iudicium iniuriam affectis, qui dat panem famelicis: JEhoua soluit uinctos &.

5 /104b/ Hogi el haichya az ferfiunak itileteett az magassagba lakozonak (aut magassagba ualonak) abrazattia előtt. Qui facit iudicium iniurijs affectis dat panem famelicis

Hogi ell fordichia az embert az ő törüeniebenn (aut itile-
10 tjbenn) az urr nem latta. Magnus dominus noster, et multus fortitudine, intelligentiae eius nones/!/ numerus. Subleuat mansuetos Jehoua, humiliat impios usque ad terram.

Kichioda azert az, ki monta, es lött, es az urr nem paran-
15 cholta? Leo rugiat, quis non timebit? Dominus Jehoua hec/??/ loquutus est, quis non profetabit?

Auagi ha az magassagbelinek (aut magassagbeli Istennek) zaiaboll nem jönnek ki Gonozok es iok.

Non est in ciuitate bonum aut malum quod non faciat domi-
20 nus.

Miert bankodik az elő ember, az ferfiu az ő büneinn?

Cur delecta es anima mea, et cur personas in me? spera in DEO, quoniam adhuc confitebor ej quod sit salutis uultus mei, et DEVS MEVS.

25 /105a/ Tudakozzuk meg söt inkab az mi utainkatt, es itilliük meg, es teriönk meg az Jehouához.

Conuerte Jehoua nos et conuertemur.

Emelliük fell az mi ziuelynket kezekell az Istenhez az egek-
30 benn. Osa 12. Jehoua autem est Deus exercituum, Jehoua memoriale eius.

Tu ergo ad deum tuum reuerere /!/, misericordiam et iudicium custodi, et fide in DEO TUO SEMPER.

Mi uetkeztönk (aut mi alnokoskottonk /??/ aut fertelmeskettönk) /.../ (es ellened Isten uiaskodok) /.../ uoltonk ezirt nem kedueztel. te.

+nem egi tehat az Egg az mint dauidis mongia coeli celorum

1 non te capiunt & CSB mpria⁺

Tibi tibi soli peccavi et malum coram te feci ut iustificeris in sermonibus tuis, et uincas cum iudicaris.

Elödben tötted (aut /.../ haraguasodatt, es üldöztell min-
5 ket, meg öltell, es /...../

Ködött töttell elödbenn hogi az köniörges (aut imatsag)
altal ne menienn.

10 Meg nirise es el uetesse töttel minket ez nepek között.
/105b/ Fell: tatottak /.../ az ő zaiokat mindenn mi ellen-
segink.

Felelem es töörr uolt minekönk el puztulas es özze rontas.
15 ⁺¹⁶⁰⁴ most uagion ez mi raitonk zegeni haias magiarokonn
CSB mpria 25 december⁺

Folio patakok (aut ki folio kutfeiek forrasok) mentenek
ky az en zemeimböll az enn nepemnek leaninak meg ronta-
20 sokert, az az az en nemzetsegimnek leaninak meg ronta-
sokert & & .

Az en zemem ala folly, meg nem zünik, ezert mert semi zü-
neti ninchen.

25

Myg meg nezz es meg latt az JEHova az Egekböll.

⁺/...../ uagion most züneti egik be dobol masik ki doboll
& mpria⁺

/106a/ Az en Istenemett az en zemem banattal illety (aut
30 meg zomoritia) az en /.../ uarasimnak leaniert.

⁺Nem de enn uoltam es uagioke /.../ & CSB mpria⁺

Vadat enn uadaztam /.../ mint az madaratt /.../ meltatlann
/...../ David, oderunt /?/ meg /...../

35

Meg tuttak to/.../ ele/.../ köuet /...../

Ell arattanak /...../ feiemre mond/...../tattam.

1 Projecisti autem me in profundum, quod est in medium mari-
 rium, et eius flumen circumdedit me, omnes undae tuae
 et fluctus tui super me transierunt.

5 Circumdede runt me aque /!/ usque ad animam uorago cir-
 cum me iit & &

Segichegre hiam uram az te neuedet o JEHOVA az elő töm-
 löcböll.

Et orauit Jona ad JEHOVAM DEVM suum de uentre piscis. Di-
 xitque clamaui ex afflictione mea ad Jehouam, et exa-
 10 udiuit me: de uentre inferi clamaui, et exaudiuisti
 uocem meam &.

/106b/ Az en /...../ attad, ne reiche d ell (aut az te
 füledet, az en fohazkodasimert az en sohaitasomra.
 /.../ közelgettell /.../om melj mikoron segichigre hi-
 15 ualak tegedett: mondad NE FELJ.

Cum transieris per aquas, tecum ero, et flumina non o-
perient te: cum ambulaueris per ignem, non combureris
 neque flamma non ardebit in te.

20 Meg itilted /.../ az en itiletemet /...../elemmell.

Meg lattad o Jehoua az en ell fordulsagomat, itild meg az
 en itiletemet.

Lattad minden ö bozzu allasokatt minden ö gondolatokat en
 25 ellenem.

/107a/ Hallottad az ö gialazattiokat (aut zidalmukat) o
 JEhoua Isten.

30 Nieluekett (aut aiakokat) az en ellenem felkelöknek (aut
tamadoknak), es azoknak gonozsagokat (aut elmelkede-
seket en ellenem egez nap /...../

35 Az egekett e/...../ ezekett nezd /...../ ninchi meg)
 en uagiok /.../ enek.

Agi nekik hatra fizetest /.../ az ö kezeknek munkaank ze-

1 rent.

Agi nekik ziunek banatiatt (aut fáidalmat) az te meg atko-
zasodatt (aut atkodat) ö nekiek.

5

Kergessed (aut üldözed) busulasodban, es törd ell ökett az
JEhouanak egei aloll.

*ittis meg lacik trinitatis et unitatis misterium, mert
Jehouanak köniörög Jeremias ismeg igi zol, Es törd ell
10 az Jehouanak egei aloll & CSB mpria⁺

/107b/ Oracio /.../ somlliai comitis Stephani DE Bathor

Desiderans desiderauí hoc pasca in /.../ care,

15 Kianua kiuantam en /.../ Istenem, mint az zaruas az kutt
föböll folio s buzgo hideg uizett, hogj /.../ iraska-
matt az te zent /.../ segichegedaltal eluegezhessem:
/...../ ugian /...../ tett/...../ niaualiaimbann
sok /.../ es ez mostani chiodalatos /.../ halhatatlan
hertelen nem /.../ között, nemzetink /..../ orzagonk-
20 nak tamadott geriedet es fell lobbann rettenetes habo-
ronak izoniu uoltabannis.

Aldott legienn uram ezokaert az te dragalatos nagi neued,
dichyret legienn teneked egenn menien földönn tenger-
ben pokolbann: melisegbenn es magassagban mind örökönn
25 örökke.

Ki negedeui eztendöbennis alazatoses keserues imatsagimat
es buzgo köniörgesemett meg halgatad, zentfiadert az mi
uronk Jesus CHRISTVSERT.

/.../

30 /108a/Mi Atiank zaua testönke uerönke lööll: kit nemhogy mi
meg tudnank halalny, de chiak meg közönny sem tudonk,
holott chiak egi io gondolatra sinchen erönk.

Oh ködbenn meniegbenn nekem hely zerzeny men orzagbann fel
ment en Jesus christusom; meg tartom es zabaditom: legi
35 irgalmas kegielmes ennekem.

Ki enn tööb es maas Istenektöll, semmit sem uarok sem kiua-
nok nem kerekis! noha bünös uagiok mindenegbe te elöt-

- 1 ted!
- Vram uram gondold meg felseges es örökeualo hatalmas bölch Istensegedet, meli öröktöll foguann uagionn! es engem zegent az ganeiboll emeli fel es uony fell.
- 5 Betsaidaua! es Corozainnall Kapernauma! es Sodomanaua! ha engem meg zegienitettelle? az en iffiusagimnak büneiert, es mindennapi sok uetkeimert büntecc?
- Ne ronch el en Istenem Tyrussal es Sydonna! mind poklokig-lann, Niniuenek meg köniörölö igaz Istene ura az en
- 10 alnaksagimert, mert te uram mind Igaz Isten, es mind igaz ember uagi az egi zemelibenn.
- En erettem öltöztell testbenn, en erettem tötted magad za-bad akaratotdboll kezerites neküll ex gratuita tua mise-ricordia tua! / lathatoua az testbenn.
- 15 Tudod uram az en sok lelki testi niaualiaimatt, hagi en chiak bünös ember uagiok, tetetöl fogwa talpig ninchen bennem egesseg, az az semi Joo.
- Ki az EEgböll ala tekintuenn, meg lataad, es meg keseröl-uenn iöuel my erettönk, ez parazna es sok gonosságban
- 20 leuö uilagert, hagi ualaki te benned hizen el ne uezen örök elete legienn.
- /108b/ Mert ha uetkeztemis, neked uetkeztem, ha igaz uagiok-is, az tiedből s nem enimböll uagiok, mert uezedelmem magamtol uagionn, chiak te benned uagionn meg tartata-som üdüössegem.
- 25 Vallast tezek uram te felseged előtt zent Istenn büneimröll, uallast tezek nagi irgalmassagidroll, igaz igiretydröll, Istensegedröll, az en te tölled adatott üdüössegemre, es te altalad hizlek meg igazulasomra:
- 30 Nam corde creditur ad Justiciam, ore autem fit confessio ad salutem.
- Ne uess ell uram engemet az te igaz itiletedbenn az te zentseges zent zined előtt, az te zolgaidnak zama kö-zöll ne zamlali ki es ne tazichy ki en hi hiu Istenem;
- 35 az en alnaksagimert es hitetlensegimert.
- Holott ninchenn olli Gonoz az uarasbann az ki tölled nem uolna, azz az, ninchi olli gonoz az kit te ur Isten nem

- 1 tudnall nem latnal az emberek között.
 Es ninchenis olli büntetes az emberekenn az melliekett ur
 Isten igaz itiletid zerent te nem zudithatnal reaiook.
 De sött az oktalan allatokis niögnek suhaitnak az mi büne-
 5 ink terhe alatt, uaruan az meg zabadulast, kiket az mi
 büneinkell niauualiak ala eitettönk.
 Expectantes illam beatam spem, et apparicionem illius
 magni DEI, domini nostri JESV CHRISTI SERUATORIS
 /109a/ Jeremias zerent Quis iste est qui dixit, et fuit,
 10 et dominus non perceptit.
 Autem ex ore altissimi non egredientur mala et bona.
 Ez myert hogi uram chiak teneked uagion hatalmad eletemenn,
 halalomon, es te nallad mindenek lehetsgesekk, minden
 üdögbenn;
- 15 Es az te benned hiuöknekis, tealtalad es te eretted minde-
 nek lehetsgessek. en uramm Baalt züksegemben nem imadom
 zent lelked uezereluen engemett nyomoroltatt, noha en
 ez uilagonn myndenegben bünöss uagiok uram te előtted:
 Segelli mindazaltall uram, adde fidem adauge fidem, operi
 20 tue imbecillitate mea, mert sem az futoe /?/, sem az a-
 karoe hanem, tyed köniörölö Istene.
 En en magamtoll sem akarhatom sem iuthatok, erdemem igas-
 sagom zentsegem artatlansagom sinchen, nem erdemlem a-
 zokal semi iotetemenydet se lelkit se testit:
- 25 Hanem chiak tied köniörölö igaz biroe az kegelmesseg es
 io tetell, sem az planaloe sem az ötözöie, hanem chiak
 tied irgalmazo meg köniörölö Istene:
 Az az nem az hirdetőie, hanem az aldott Jesusechiak ege-
 döll, (ki aldando nagi Isten) hogi neukedest zerezen
 30 zentlelkeuell, es uegig meg maradast az ö mi ertönk ki
 ontott zent uereuell.
 Rorate coeli desuper et nubes pluant Justum, roret sanguis
 domini nostri Jesus christi immaculati agni super me mi-
 serum peccatorem.
- 35 /109b/ Enuelem uram mindenkor birz es ell ronthacc es sem-
 nye tehecc, ha neked uram az keduesnek laccik, de ha
 neked ionak tecik ismeg uram fel epithecc: meg ölhecc

- 1 ismeg meg eleuenithecc, aminthogj semmibölis teremtet-
tell.
- Ezt uram en raitam meg cheleketted sokzor sok dolgaimbann,
de kiualtkeppenn azkor mikor engem az gutta ütesből nagi
5 hertelenn meg giogital emberi oruossag segechegenelküll,
holott chiak hozzad sem kialthatnek mert egiett sem zol-
hatnek.
- En raitam chiodalatossa tötted az te irgalmassagodat uram
sokkeppenn; mert im chiak taualis ez korban in mense de-
10 cember *1604* (kiben mostis uagiok), kezemnek olli nagi
faiasit giogitad meg minden oruossagnelküll kit bizony
senki oruos meg nem tudott uolna giogitani:
Mert senki nemis tutta mi fele niauualia, mert noha birtam
uelle es fenn iartam es nemis heuenj uolt, de mondha-
15 tatlan kinjat uallottam.
- Melliböll uram engemet ki giogitotal es türhetö io egesseg-
re forditotal uarasom es hitelem felett.
- Ennek felette az zegeni Zepsi Ecclesiad felöllis ennekm
öruendetes io hirt attal hallanom hogi nem egettell:
- 20 /110a/ Diadalma niomoro ziuemnek, edessege eletemnek, hi-
temnek termö uyraga, feiemnek hiruadhatatlann zalag ko-
zoroia, keseröseginnek egiedöll ualo uigaztaloia, bana-
timnak nagi öröme, kinaimban köniebitöomm, kegielmes
zent ayandek minden erdemem felett:
- 25 Kit az Atia adott nekem, zentfia ell küldöt nekem.
O emn aluttomnak chendessege, almomnak giöniörösege, gon-
dainnak zallitoia, lelkiesmeretemnek meg/... /oia,
elmemnek uezere, ziuemnek batorsaga iarasomnak mutato-
ia /.../nak zenteliöe, lelkemnek uidammitoia /.../k
30 zauaimnak formaloia.
- Futasomnak giorsasaga, /.../ uidamsaga, bünömnek me/.../
zandekomnak teritöie, lelkemnek zentereie es meg zen-
telöye.
- Eletemnek ekessege testemnek hiusaganak meleg bünnel el
35 uetöie töllem el tauoztatoia, minden allapatom segitö-
ye.
- Teged aldlak, az Atiabann, es dichirlek az fiubann, hiz-

1 lek igaz Istennsegbenn, en felseges zent Istenem, ma es örökönn örökke.

De kerlek meg segelli engem, öröke felseges Istenn, arrua-
uol ne hagi ell ueznem, segich meg en zent Istenem:

5 Ki az Aruaknak özuegeknek, mondattatoll ö atioknak zentelő
meg tartoioknak zegenieknek Isteneknek, segichi engem
En Istenem.

/110b/ Caputt hoc unum pro Andrea &

10 *Ezt en irtam uala akkorr; mikor Mihaly uaida Somliai Ba-
tori Andrassra rea ment uala erdelibenn, holott megis
giözte /...../net /.../ urr Istenn es igaz itileti-
böll telliessegel meg nem halgata: de nemis hagia hia-
ba: kiröll Isten segeluen töbet irok: CSB mpria⁺

15 Meg halgas engemet Jakobnak Istene, es Daidnak Vra ne
uessdd ell előled köniörgesemett, Abrahamnak kezyanak
meg erősítőie, iöi mostannis segichigönkre; ne puztichi
ell nemzetsegönkben, o Isaknak oltalma.

Ne engegied uram az fel fualkodott keuelj fel tüzölt olsh
barbarust elő mas Isteni igiekezetibenn: Mely /.../iöni
20 az te neuednek dichiretire, /...../ Aniazentegihazad-
nak epöletire;

Hizem, bizoni romlasra akar leny /.../ell puztituann, az ö
keuel /.../iasagaatt akaria ueghez uinny.

25 /.../ uram Istenn, ne nezzed az en atiamfiainak baluanioza-
sokatt, (mert ökett nem mentem), hanem, kerlek, terychy
meg ökett, az te aniazenteghazadnak taborabann:

30 Tekinchi meg uram az tieidnek aldozatiokatt, kik abbann az
orzagban syralmassann hozzad ohitnak imatkoznak teged
tisztelnek igazann es segechegre hinak regentöll foguan,
es mostani siralmas igiekbenn ualo ohaitasokatis!

Ne tekinched az orzagnakis hitetlensegett uram Istenn, hi-
tek zegesett, köztök ualo sok eretnek uallasokatt:

35 /111a/ Kemeld meg uram az tieidet, es az en zegeni nemzeti-
mett tarch meg, ne matrem cum filys perdat, ne olchia
ell igaz Istenn, az barbarus az en nemzetemnek giertia-
iatt, felesegestöl gyermekestöll.

*DEVS aliquando alienum facit, ut sua perficiatt/!/ & CSB

1 mpria⁺

Irgalmas igaz Jehoua Isten, ne iusson telliessegell tegla uetesre dolgok, es az uas igabann niakok, holott mostanis telliessegell özze romlottonk zabadsaginkbann, az
5 mi regi termezetönkbenn büneink myat.

Halgasd meg dauid kiralinak es az tieidnek köniörgesekett, ugi /.../ mint amikor Dauid kirali az t/.../ meg ütköznek.

⁺Justus es domine et /...../ CSB mpria⁺

10 Jesus Jehoua Istenn, alli fell az te talpodra, öltözzell kerlek feguerbe, uedd kezedbenn, o mindennel erösb fegueres eles fegueredet es uiaskogial az zegeni meg yedett feyedelemert, Es főkepenn az te boligo iuhochikaidert, de söt inkab az te nagy neuedert uram ne chiu-
15 follionn meg tegedet az az barbarus.

Ki noha emlegeti az te neuedet (ki neki zabad sem uolna) mert nem lakik az te aniazenteghazadbann, o Israelnek Istene halgas meg es mench meg bennönkett, ez halhatatlan gialazattoll.

20 Ha uram idegen földönn öket meg örizeed, az mi atiankfiának fegueretöl, en uram, immar ki hoztad az ö örökökbenn, mint az sidokat az kanahan földében egiptusboll;
/111b/ Ne hadd illien hertelen el uezni ökett zegeniekett, es ö uellek özze az aprokatt; es az sok kereztien uert
25 kemeld meg en Istenem es az my imatsagink iussanak te elödbenn.

Vigaztalli meg o zentlilek ur Isten, aruaknak özuegeknek Atiok uezerek, siralmas ziueknek erösege, halgas meg az leleknek siralmit, /.../ es uigaztali meg bennönket.

30 Azert neked Atia, Fiu, zentlilek, tellieszentharomsag Isten: ket kezönk fel emeluenn örökeualo halakat adonk; Es nemzetsegröl nemzetsegre tegedet aldonk es tisztelönk mostantol foguan örököll öröke Amen.

35 post uictoriam ualachorum,

O iai &.

O Jehoua Istenn, ki feniess igassago igaz Isten uagi: ki-

- 1 nek az ö chelekedeti igassag es itilett.
 Az te hatalmad uram mindenekenn uagionn, es igaz itiletet,
 ki teried ez földnek utolso hatarira es az egeknek minden helierre.
- 5 /112a/ Meg uerteell uram minkett az mint te akartad, es köniörgesemett el halasztottad azmint teneked teccett, es keduesnek laccott.
- Siralom es iaigatass zokogas es zepegess, sok külömb külömb ohaitaasok faidalmas niaualjak, de te uram meddig haragzol meg REANK?
- 10 O, O, O, O, ur Istenn! jaj ennekem, es jaj o, o minekünk, Jay miniaionknak. De ugy legienn o Jehoua Isten, az mint nek kedues kellemetess mer kegielmes es irgalmas uagi igiretid zerent haragodnak ideiennis.
- 15 Zolnek uram de ell farattam, zolnek de ell fogiott eröm, köniüim zemeimet meg homaliositottaak.
- Chiak ezt mondom es igi zolak: igaz uagi uram es igazak mynden zent utaydd: Irgalmassagod soha uram ell nem fogy: aldott ezokaert es dichyretes uram öröke az te nagy neued.
- 20 Ha az iokatt tölled uram ell uöttük, az gonozokatt myrt ne uennök ell, ki zaaporr utan io üdött zoktal adni. post nubila foebus &.
- Ide felieb, Mondam hagi töbetis irok: az ur Isten nekem zinte köniörgesem mindenestöl meg nem halgata, mint dauidnak templomot chinalni nem engede: de azert az zorzamaat David kezite meg eltebenn, kiböl fia Salamon, attia /112b/ halala utann az templomott az Istennek meg epite: Igy noha Somliai Batori Andrast meg ölete orzagat ideig mihaly uaidanak adaa de ö Istensege azert
- 30 nagi dolgokbann meg halgata es nagibat chelekedee, Mert Az ö Aniazenteghazatt meg mente mihali uaidanak kegetlensegetöll, sokaig se uralni uralkodny nem engedee; söött zegien utalatos halallal ez uilagboll ki ueuenn meg zegienite. Mert az ö uerzopo tarsa Basta giörgi (kiuell egi hadba ualanak) meg mcrdallata, es baratsagos izenetnek zini alatt az balonokal által ue-
- 35

1 rete az önnön satoraba mint holofernest: es feienn ue-
uenn, egi holt lora töttek mingiarast az feyet.

Sött meeg ezeknek elötte erdelj orzagboll az Jo Isten ki
üzete.

5 Nam, sine misericordia erit ei iudicium, que non prestite-
rit misericordiam &.

Az mi zegeni batiankat pedig somliay batori Istuant fele-
segestöll giermekestöll marhastöll Jozagostöll meg tar-
ta oltalmazza chodalatoskepenn:

10 /113a/ Kinek teriedekit mostis tartia, es igi az en keser-
ues köniörgesemnek engedett az ö nagi neueert, noha meg
santitott az küzdesbe mint Jakobot, de azert megis al-
dott.

Kiert uram legien aldott örökre öröke aldando dragalatos
15 zent_u neued, most es mind örökön_n öröke.

Tegi ioll uelem ezek utannais en Jehovam en hyu Istenem
Amen.

O en Jesus christusom az Sionon felkent_u kiraly:

20 Ky olly Jehoua Isten ualal az te züz Aniadnak zent mehe-
ben_u hogy az ersebett azzonnak mehet meg repesteted ör-
uendezteted_u az te hopmesteredet köuetedet Angialodatt
az zent Janost:

Kiuel meg mutataad hogi az füstös hazbann kirali zallott,
25 az alazatosnall Isten uagionn, nem palotabann sem kö-
uarbann, de az züznek zent mehebenn:

Bizoni Isten, bizoni ember, az egi zemelybenn.

Kerlek kerlek uram Jesus en Jehouam en Istenem, repestesd
meg en lelkemet es az en zegeni ziuemet en bennem, es
30 uegre az te orzagodbann qui omnia potes.

+Cor mundum crea in me DEVS: et spiritum rectum innoua in
uisceribus meis, neque proicias me a facie tua et spi-
ritum sanctum tuum ne auferas à me: Redde mi laetitiam
salutaris_u/ tui, et spiritu principali (aut spon_u/?/ con-
35 firma me & &⁺

/113b/ O en iehoua Istenem, uess zabolat mindenik feiede-
lem zaiaba, kitt egyk se uethessenn ki zaiaboll, es az

1 melliknek oltalmazasara te aiandekod az kett kö tablat
biztad:

Azt tarchad meg eltedd oltalmazad es tanachiolliad zent-
lelkedell Christus JEsusnak zent fiadnak általa.

5 Ne rongologiunk ell az te Aniazenteghazaddall, mert maid
meg /.../ ismerhettiük kinek kell iauat kiuannonk, ky-
ert köniörögiönk, es ki legenn imar fö magistratus le-
gitimus;

10 Holott az JEsus christusis orzagaat legitime prouocacio-
ne tua byrta, acceptalta, byriajs mind öröкке.

Nissd meg uram zemeinket, es az feidelmeknekis zemekett,
lassak meg mind az feidelmek s mind az kösseg, (kik
mi uno nomine hiuattatonk) micoda te előtted keduesbb.

15 Latuan aztis chelekedhessek chelekegekis ne dicant gentes
ubi est deus eorum &.

/114a/ En Istenem uram es Atiam az te Fiaadbann düchöich
engemet, kinell egieb üdüössegemet sem uarom sem hyzem
sem kiuanom.

20 Agi nekem az ur Jesus által (kiröll zent iobb zep uallast
tezen) io uegett orat chendez halalt, bodogsagos ky
mulast, es ell aluast: es ez niaualiabolis ki zabado-
last kikben uagiok, fordich iora Jesus eletemet tarch
meg engemet, mikent neked kedues, nekem üdüös es az
te aniazenteghazadat /...../ tiztessege /...../

25 Holott ezekre pedig uram /...../gied ell uram amikor
/...../ keduesb, nekem üdüössb /...../ chiak hogi u-
ram ne ues/.../ es az te zent ine/.../ ne amoueally,
uram engemet.

30 Tölled ell zakadnom ne hagi uram Istenn; sem zebbet Jobbat,
sem tööbett maast, te kiuöllötted es feletted nem kiu-
nok uram Isten kiuanom se engegi soha en hiu Istenem es
Vram.

35 Ezenn igen kerlek felseges Isten, forgogiall giakorlatos-
sagal ziuembe, es lelkebenn kikett en christus Jesusom
felseged epegessen/!/ zent ueredell es Isteni hatal-
maddal eröddell.

Tapogass zentlelkedell, hittel lelki bekesege, türessell

- 1 es zent uaraassall, engedelmesegell, tegi bizonyossa
 az en üdüössegem felöll, az en üdüessegemnek zalaga altall.
 /114b/⁺Hic est filius ille MEVS dilectus /...../ sicut
 mihi bene complacitus: est & Hunc audite CSB mpria⁺
- 5 Hogy mikor az en koporsom elő iö, hertelenn az utolso ora-
 bann meg ne niomuazzon; tehessek uram igaz hitböll rol-
 lad io uallaast igaz uallast, es agi tisztesseseges chen-
 dez halalt ki mulast:
- 10 Kölchi fel uram az te napodonn, s mond ezt! Keli fell, i-
 honn uagiok enn, az te hainall chillagod, feniesseseges
Istenseged.
- Felseged tugia chiak egedöll, /.../ uram ez uilagonn, mint
 es hogiann en ejell napal saniargok! /.../ minemö uara-
 kozokepen uarakozom mikepenn kinlodom, es egiebek uigad-
 15 nak!
- Köniörölli meg en raitamis Igassagnak Istene, hizem nem rö-
 vidölt meg uram az te zent kezen en hozamis, sem az fel-
 seged zentfilei nem dugottanak be hogi az kerönek ne a-
 datnek az zörgetönek meg ne nyttatnek ki ig zollazz &.
- 20 Meniuel inkab az en zent Atiam aad az keröknek zent LELKET.
 nisd meg uram az zent egekett es uigiebe zentfelseged
 zegeni lélkemet az zenteknek tarsasagokba giülekezetek-
 benn az te zentseges orzagodbann.
- 0 en zent atiam düchöuichi meg engem azall az düchösegeell,
 25 meli uala te nallad ez uilagnak fundamentominak felue-
 tese előtt, elualaz- /115a/ tuan engemet chiak az en u-
 ram Jesus christusbann, az te ingenualo irgalmassagod-
 boll ingienn ualo kegelmedböll, az örök düchösegre üd-
 üössegre:
- 30 Ki en erettem es mindenekert aldozek ⁺ab aeterno que mpria⁺
 közben iar uala örökeis közbe iarr, ecceri zentseges
 erdemeuel, hogi rezzesitene minket minden iauaibann, es
 az Istensegnek természetibennis, ut petrus inquit & in
 qualitate.
- 35 0 barani Jesus christus, Istennek barania. Agnus Dei, qui
 tollis peccatum mundi, miserere mei. Agnus Dei qui tol-
 lis peccatum mundi, miserere mei. Agnus Dei, qui tollis

1 peccatum mundi, miserere mei. Deus, propicius esto mi-
hi iniquitati mee et peccato.

Vrám kerlek emlekezell meg rollam az te orzagodbann, üluen
zent Atiadnak Jobian, Ki uram az teged karomlo Arrianus
5 eretnekekell mikor teged karomlottanak, (legien neked
hala) egiett uellek nem ertettem.

Kerlek engem ziué zadozottat, ell farattat, elmeie fogiot-
tat, semi iora elegsegest, ne hagi ell uram: az te igi-
den kiuöll ballagnom soha uram ne enegy, es tested za-
10 kadasual erdemedell uered hullasual legi mellettem
uram: Segelli zentlekedell gonduselesedell mind ue-
giglenn, maragiak meg az igassagbann minduegiglen
uegiglenn en hiu Istenem.

15 /115b/ Mert uram ha az feiem Arani uolna, az kett zemeym
giemantok uolnanak es ha az en tagaym draga köuekel
giöngiökell rakuak uolnanak fenlenenek tündöklenenek-
is! hagi ha az egez uilagott egedöll birhatnamis!

Myndeneket ganeinak es semminek tartok, te raitad kiuöll,
20 chiak te kellez nekem en uram en Istenem, kit engegi
mind öröke.

Felsegedenn kiuöll mindeneket utalátosnak tartok uram!

Ha uram közel nem érezhetlek ugj akor nekem semmi ui-
gassagom, örömem es batorsagom, mikor uram ream nem
25 uigiazs; Hatalmas az en satorom es minden erőss bas-
tiam chiak pok halokk, minden benne ualokkall.

Vgian igem erősen kerlek teged en Istenem, felseged im-
mar uensegemnek ideinn ne uessen el tölled, ki chiak
te hozad futok inditasodbol, holott senki sinchen e-
30 gen földön tööb reminiem segichigem uram tenalladnall,
tekiuölled:

Söött kerlek uram indichi engemet te hozad minden üdöbenn,
mertha egik kapudonn ki uerzis, az masik kapudra kerö-
lök, az igassagnak kapuiaroll az irgalmassagnak kapuia-
35 ra: et dum spiro spero spes mea Christus erit.

/116a/ Mert mikor nekem zemeim fainanak, es meg iettem uol-
na uilagtalansagtól, fökepenn ezen hogy ez iraskamba

- 1 nem munkalodhatnam, ueghez sem uihetnem.
 Nagi kegielmessen subuenialal nekem, meg mentettel meg giogitall, engem epen tartaz o nagi Irgalmo nagi /.../ JEHOVA Isten.
- 5 Alazatoson siruan köniörögue kerlek en Istenem könihullatassal /.../ zent uram christus /...../ert /...../ elek, /.../ Jesusom /...../ chiontom /...../ lelke tebenned niugogiek nagi niogodalombann.
- Hogi öröke züntelen téged aldhassalak magaztalhassalak
 10 ez uilagonn /...../ es öröke dichirhessielek imadhassalak segichigre hihassalak.
- Lakhassam az en feiemnek az christus Jesusnak düchöseges örökeualo zent orzagabann egi kis hailekochkabann (ubi sunt multe mansiones) az zentekell egiütt:
- 15 Lathassalak TEllieszentharomsag Isten zinröll zinre az mint te akarod:
 Lakhassam az Abrahamnak kebelebenn az te zentseges zinednek latasara, es uigadoztas engem az ur Jesus christusbann uegnelküll.
- 20 /116b/ Es az zentlilek Istennek arnikozasaba, en bünös niaualias meeg niughasam: o en Istenem, aki meg igirted hogi zentlelked mi uelönk öröke meg maradd.
- Ez uilagonn ualo sok keserues siralmimatt uychia meg zentfelseged, hizenn syralmimnak meg uigaztalasara ontotta
 25 ky ma elözöris /.../bos az ö zep rosa zinö uerett bösegessenn, az zent kereztfanak oltarann /.../ kitt az ercz kigio iegiez /.../a, töröie ky felseged fogatt, amaz merges alnak kigonak, ne marhasson meg. Ki az tengernek föuenire zallott mostann, es onnannis az Aniazenteghaz utann fuya uizett mergeett, kinek my ellene
 30 tenalladneküll nem arthatonk.
- Vram uram o en uram Jehoua Jesus christusom, ki Igaz Isten, es igaz ember uagy, az egi zemelibenn:
 Ki ez may nap zep gienge giermekded korodbann ugi mint
 35 niokadnapi korodbann dragalatos zentueredett ki ontad gienge zent testedböll, keseruessen mierettönk, chiodalatoskeppenn.

- 1 /117a/ Vezereilli uram dragalatos zentlekedell mynden dol-
gaimbann, lelkiekbenn, testiekben, az /.../ igazgassad
uram, az altal minketis miniaionkatt:
Ne mongiak uram az te karomloid ime /.../ o en hiu Istenem
5 az füstölgö chepöre az meg romlott naad zaladskara ki
uiselli gondott.
Ezbenn az en keserues eztendömben uram engemet meg halgat-
tal, chiodalatos naddall hordoztall chioda/.../ uarasom
/.../ erdemem felül cheleketed
- 10 K/...../ lezek te altalad /.../ de elek es beze/.../okbann
mind /.../ az mas uilagon.
Isten ki nem utalz senkitt /.../ mert mindenek iook akiket
te teremtettell, kerlek uram legi irgalmas kegielmes
ennekem zegenek ez uilagonn mindennell fertelmesb bü-
15 nösbnek.
Ki senkitt nem utalz, chiak tegedet teremtö Istenönkett
meg ne utalliaak:
Ki uram, az te tiztelöidett meg tizteled, az teged meg u-
talokatt meg utalod,
- 20 Latod uram az en zegeni meg niomorolt niaualias eletemett,
eletembe ualo sok gondolatimatt, kik mynd chiak heabaua-
lok uram nalladnelküll;
Eggiesichi meg uram Istenn az en akaratomat gondolatimat
ügiekezetimet, az te zent paranchiolatiddal, ne bochias-
25 sonn felseged ell uezesre büneimert:
/117b/ Ki előtt sem az nap sem az hold sem az föld nem tiz-
taak, az mi büneink mya.
Ne karomlattassal /.../ az poganioktol, se az idegenektöll
/.../ gonozoll uram az te nagi düchöseges /.../ meltat-
30 la/.../ az hitetlenek /.../ mielhessenek, mert uram te
uagi egiedöll az /.../ felseg qui omnia potes.
/...../ teremtett saaraides Juhaid uagionk uram /...../
Móstann uram en itt testamentomot mient tezek; Aianlom
lelkebetes testemett te zent felsegednek felseges Atia
35 Jehoua Istenn, Az Jehoua ur Jesus christusnak az mi
sionban felkent kiralionknak altala, az ZEntlilek Jehou-
ua Istennell egietembenn, in trinitate et unitate.

- 1 Hogi engemett haarom zent zemelibenn, es egy allatban u-
ralkodo Jehoua Istenn:segichi üdüözichi zent igaz ige-
reted zerent; es tarchj meg engemet az en igaz hitembenn
es igaz uallasombann uegiglenn:
- 5 Naponkent öregbichi bennem az igaz hitet igaz uallast el-
temben holtombann, öregbichi uyichi uezerelj uigaztalj
batorichi biztass oktass tanachiolj.
- /118a/ Ne nezzed en Jehoua Istenem az en büneimet es tizta-
talansagomat, mert az tizta Angialokatt meg circalnadi,
10 az te igassagodhoz kepest meeg ö bennekis talalnall fo-
giatkozast.
- Nem hogi mi bennönk kik sarr hazban, az az ez uilagonn, es
bünöss saarbol teremtetted hazbann lakonk testönkbenn;
kitöl megis dögleltetet lelkönk Adam es Eua mia az ör-
15 dög tanachaboll.
- Sööt az zent Angialok mostannis el esnenek, ha magoknak
uolnanak az az az ö lelkekre biznad chelekedeteket
akaratiokat es kiualtkepen /...../ bizakoduann magok
/...../kodnanak; auagi ha te ueled /...../
- 20 ⁺Ve contrauenienti plasmatori suo & dicit /.../te ta/.../
mpria⁺
- Mert nem töttel ö beleiek alhatatossagot az az röüdeden
monduan,/...../ sem kötötted uram az te tarhazad ken-
chenek meg merhetetlensegenek ko/.../
- 25 Az ördögök ezt meg probaltak kit zent ianos hazugoknak gil-
kosoknak mond, es hogi igassagban (akibe rendelte ua-
la) meg nem allanak: ime igen nierenek benne.
- Vram zentlilek ur Isten, ki az Atiatoll, Fiutoll öröktöll
fogua zarmasztall; ki egi allato uagi az Atiaual, fiuall:
30 es harmadik zent zemeli uagi az tellieszentharomsag egi
bizoni igaz örökeualo JehoVA Istensegben.
- /118b/ Legy uelem en Jehoua Istenem uram, hogy az pokolbe-
li satan belzebub ördög en belem ne tölthesse az ö meer-
gett, mint pookk az legibenn:
- 35 Hanem az felseged irgalma legien eiel napall az en meg ke-
seredett lelkemen mint ez uilagnak első teremtesekor
uala az uizekenn, az az minden allatoknak materiaryara

1 hailottal uala.

Engemet enekell eltetell tartal meli /.../ hatalmas isteni eröddell /.../ tartaad ez uilagnak materiaiat hagi semmie ne lenne etut illa /.../lig est a materia.

5 Vezerelly uram engem mindenekben, egezz eletebenn minden dolgaimba iokra: o igassagnak lelke oltalmazzo az gonozz lelkektöll, erösichi meg uram Isten felesegestöll hazam nepeiuel hozzam tartozokall es az itt ualo Ecclesiadal egetebenn:

10 Söött mindenött ualo Ecclesiaddall; tauoztassad ell az ördögnek zomoritasaatt, sok giötrelmit es gonozra igazitasit inditasitt bonchy el uram Isten.

Mert chiak felseged nekem ekes chillagomnak fel tamadasa uezere, lelkemnek edes öröme uendege, kett zemeimnek

15 uilagositöia, lelkemnek io illatoo giönyöröie.

/.../

/119a/ 1579.

Ezenn az köniuechikett el keztem uala irny uaranay hazamall, nagi niomorusagomnak ideinn.

20 Vegézttem ell 1582 eztendöbenn nagiob uigaztalamomra az mint az urr akarta, mert az ö örökeualo zent es nagi neue aldott legienn nemzetsegröll nemzetsegre:

Vgiann uaranonn uegeztem uala ell; de Eched uarabann itt uiobann irtam az menire lehetett corrigaltam is.

25 ⁺uegeztem el ueteri calendario 1600 mense Febrero CSB mpria⁺ Jollehett azutan ismeg uyonnann irtam; es azutan az Istenn lelke segitetuen ismeg uyobann iruan corrigaltam noha mostannis eleg fogiatkozassal uagionn; mert chiak az hatalmas ur Istenn mondhatia meg meni kesertetem mindlelkiek testiek uoltanak ez idök alatt; mostis naponkent uadnak; orzagonknak zamtalan ualtozasibannis leuenn; röüideden tugia chiak az en zent es HIV Istenem mikbe forgottam es forgodom mostannis. Mostanis akarnam ha meg ualaha uionnan irhatnam mert eleg

30 makulalt es fogiatkozassal uagionn; kitt en irni uioban keztem uala utolzor 1603 eztendöbenn

35

/119b/ Es ime mostann el uegeztem az zent Istennek segedel-

1 meböll 1605 eztendöbenn.

Ego /.../ mensis /.../ ut m/.../us dicitur.

Kerek mynden kereztieneket ugiann az Jesus christusert ön-
 5 nön magaert, irasomert senki meg ne ragalmazonn, mert
 en iffiu korombannis keztem el irnom legelözör, noha
 öreg ember korombann uegeztem el Isten akarattiaboll:
 nagi fő zent paterekennis esett az corrygalas mint
 Augustinuson, Jeronimuson es sokakonn egebekenn: sött
 10 egi locust sokann sokkepenn magiaraznak: en pedig uekonj
 tudomanio chiak azt hozhattam be az ur hazaba az mi le-
 hetett: Ez sem enim pedig, hanem gratia dei sum id quod
 sum:

/120a/ Nichil deus in nobis praeter dona sua coronat

Egieb eletembenn ualo iraskaim felöllis mindenek igi itil-
 15 lienek, ha kik kezegbenn akadnak, /.../ noster cogita-
 tiones poster sae/.../ sapienciores &.

Az Jo Isten tugia. Isten /.../ll, az TELLIES zentharomsag
 Istennek tiztessegere /.../ es akarnamis hogi meg
 /.../yn legenek.

20 Bator Az en hitem zereni, igaz kereztienek corrigaliak
 irasimat, az Caluinus, Beza es Jeronimus Zanchius Ira-
sa zerent ualo ertelmek zerent, kiröll fellieb beueb-
 benn irtam az kik oluassak ra talalnak s iol meg erchyek.

25 Non moriar SED uiuam et narrabo opera domini in regione
 uiuorum:

Sicut domino placuit, ita factum est, sit nomen domini be-
 nedictum.& Hodie mihi, cras tibi. Ha enn ma meg giulat-
 tam holnap teis meg eghecc. meg lasd te ember.

30 /120b/ Absit mihi gloriari nisi in cruce domini nostri Je-
 su CHRISTI.

Echedbenn estem uala uiab keserues niomorult allapatbann;
 kiböl az en Istenem chodalatoskepenn meg epituenn,
 35 ollyan hertelenn, az melli hertelen, ram bochatotta ua-
 la, emberektöl meg giogithatatlan niauialiabol meg men-
 te, ki zabadita, zepen meg giogita, (kiröl töbetis ir-

1 tam). Chiak tauali tellbennis chiodalatos nagi faidal-
mam uala kezembe lapockambann, azbolis az ur Isten min-
den oruossagneküll meg giogita.

Ezokaert ha az királnak io chelekedetit melto hirdetni,
5 MEniuel illendöb az Istennek io chelekedetit dichirni
/121a/ hirdetni es magasztalni.

El uegezuenn pedig köniuemet melibenn az enn örökköss igaz
uallasomat meg irtam az enn Istentöl meg giogitot kezem-
mell credo Domine sed adde fidem ad incredulitatem
10 (aut imbecillitatem) meam: kezem irasaua es pechete-
melis confirmaltam meli pechetet eddig meg az en koro-
nas kiraliom utann az te Isteni adomaniodboll, ez haboru-
bais uiselek.

15

F i n i s

Scriptum in arce nostra

Eched Anno

1605 mense Januario.

20 /121b/ Comes STEPHANUS BATHOR Iudex curiae et consiliarius
(ex misericordia JESV CHRISTI. Sacrae Caesareae Regie-
que maiestatis & Comitatum simigiensis zthmariensis
/!/ et de zabolchi Comes Manu sua Propria.